

Tudi v Trstu protest proti reformi univerze

Malim podjetjem nudijo pomoč za prodor čez mejo

Malnišče: 13. decembra se začneja karakterizacija odlagališča

Tondo: V Istri zgledna hrvaško-italijanska dvojezičnost

Primorski dnevnik

SREDA, 1. DECEMBRA 2010

Št. 284 (19.991) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Trst v novo desetletje z novo šanso

VLASTA BERNARD

Na resen način, in če ni zra-ven pristranskih ali celo osebnih interesov, so obvladljive tudi najtežje stvari. Tisto, kar se je v Trstu desetletja zdelo neuresničljivo, ima zdaj realne možnosti, da se udejanji. Novo leto, ki se bo začelo natančno čez mesec, bo Trstu prineslo razvojno šanso, kakršne že dolgo ni imel. Verjamemo, da so skeptiki z včerajšnje javne predstavitve projekta za preno-vo in ponovno uporabo starega pristanišča odšli manj prepričani, da v Trstu ni in ni mogoče ničesar speljati do konca.

Projekt za staro pristanišče se je rodil na zdravih temeljih. Lokalne institucije in Dežela so se znašle na skupni liniji, podjetniška naveza, ki je pridobila konce-sijo, je zanesljiva in podprta z naj-večjo italijansko banko, sam pro-jekt pa se je izognil megaloman-skim skušnjavam in se osredoto-čil na ovrednotenje obstoječega zgodovinskega bogastva. Tisto, kar je bilo nekoč cvetoče prista-nišče habsburškega cesarstva je namreč danes le še spomenik ne-kdanjih časov, ki svojemu name-nu ne more več služiti. Lahko pa služi mestu, v katerega osrčju se najaha in kateremu lahko ponu-di novo in pomembno razvojno priložnost.

Za uresničitev projekta bo potrebno deset, petnajst let, pri njegovem animiranju pa mora so-delovati vse mesto in vsa dežela. Prenovljenemu območju bo na-mreč treba vdahnuti življenje, na-polniti ga bo treba z vsebinami. In to bo še en izziv za Trst, za nje-govo ambicijo, da si znova pridobi že zdavnaj ugasnjen, a nikdar pozabljeni mednarodni blišč.

ITALIJA - Kljub množičnim protestom po vsej državi

Poslanci izglasovali sporno reformo univerze

Zakonski ukrep bo moral donočno odobriti še senat

TRST - »Zaslišanje« župana Sergia Chinesaja

Paritetni odbor postavlja na prvo mesto ohranitev narečja v Reziji

TRST - Bistveno je, da se v Re-ziji ohrani narečje in da ga tamkajš-nji prebivalci živo in vsakodnevno uporabljajo. Paritetni odbor za slo-vensko manjšino zavrača politično-volilne dispute o Reziji in o njeni zah-

tevi po izločitvi občine iz zaščitnega zakona za Slovence. To bo vsekakor zelo težko izvedljivo, izhodišče za soočenje mora biti deželni zakon za Slovence, v katerem je govor tudi o Reziji.

Paritetni odbor je včeraj »zaslišal« župana Rezije Sergia Chinesaja (na sliki-KROMA), ki sicer vztraja, da so Rezijani pojem zase in da ni-majo nič skupnega s Slovenci.

Na 3. strani

RIM - Poslanska zbornica je sinoči odobrila sporno reformo univerze mi-nistrice Mariestelle Gelmini. Za od-obritev zakonskega predloga je glas-ovalo 307 poslancev Ljudstva svobode, Severne lige ter Prihodnosti in svobo-de za Italijo (FLI), proti je bilo 252 pred-stavnikov Demokratske stranke, Italije vrednot in Sredinske demokratske uni-je (UDC), medtem ko se je 7 poslancev Rutellijevega Zaveznštva za Italijo (API) vzdržalo. Zakonski ukrep se bo zdaj vrnil v senat za dokončno odobri-tev, do katere naj bi prišlo 9. decembra takoj po odobritvi zakona o stabilnosti.

Do včerajšnje odobritve v po-slanski zbornici je prišlo ob koncu dne-va, ki so ga zaznamovali protesti stu-dentov, raziskovalcev in profesorjev po vsej državi. Najbolj napeto je bilo v Ri-mu, kjer so se protestniki približali po-slanski zbornici.

Na 5. strani

Posvet Corecoma o digitalni televiziji

Na 2. strani

V Ljubljani legendarna fotografinja Lee Miller

Na 11. strani

V banki v Gradišču dva ropa v enem mesecu

Na 17. strani

V Gorici ni uspel lov na tatova

Na 17. strani

WikiLeaks odmeva tudi v Sloveniji

Na 21. strani

OPČINE - Drugič v slabih treh letih

Rop v ZKB

Delno zakrinkana in neoroboržena roparja odnesla več deset tisoč evrov

TRST - Javna predstavitev projekta

Prenova starega pristanišča na startu

TRST - Na tržaški Pomorski postaji je bila včeraj popoldne javna predstavitev projekta za preno-vo in ponovno uporabo starega pristaniš-ča. Predstavniki lokalnih institucij in podjetniške naveze, ki je pridobila 70-letno koncesijo za izvedbo pro-jekta, so izpostavili izredno prilož-nost, ki se tako z gospodarskega kot z družbenega gledišča odpira za Trst in za vsa dežela. Na približno 650 tisoč kvadratnih metrih površi-ne v osrčju mesta se bodo stara skladišča iz habsburške dobe, danes zgodovinski spomeniki, spremenila v sodobne vsebnike za najrazličnej-

še, v glavnem na morje vezane de-javnosti: hotele, poslovna središča, univerzitetne in raziskovalne centre, muzeje, dve marini s 360 privezi in ladjedelniškimi delavnicami, pro-stor bo tudi za razstavišče, muzeje, prosti čas in za lokalna pomorska društva, mesto pa bo postopoma pri-spevalo še nove predloge in ideje. Na velikem delovišču, ki bo obsegalo tu-di sanacijo onesnaženega barko-vljanskega nasipa, bo delo našlo tu-di do tisoč ljudi, začetni investicijski vložek pa je ocenjen na najmanj 500 milijonov evrov.

Na 4. strani

TRST - Posvet odbora Corecom o prehodu na digitalni televizijski sistem

Epohalni dogodek, ki prinaša številne možnosti tudi za FJK

Zelo se bo povečalo število kanalov - Oddaje v slovenščini bodo lahko gledali tudi v videmski pokrajini

TRST - Bližnji prehod z analognega na digitalni televizijski sistem, do katerega bo v Furlaniji-Juljski krajini prišlo med 3. in 15. decembrom, predstavlja pravo epohalno revolucijo, ki bo gledalcu omogočila zelo široko izbiro programov, medtem ko bodo tudi krajevne televizije imele več kanalov na razpolago, tretja mreža vsedržavne radiotelevizije RAI3 bis, ki je doslej oddajala programe v slovenskem jeziku v tržaški in goriški pokrajini, pa bo odslej vidna na celotnem ozemlju FJK.

To je sporočilo posveta, ki ga je včeraj popoldne v hotelu Savoia Excelsior v Trstu priredil Deželni odbor za komunikacije Corecom o bližnjem nastopu digitalne televizije in je predstavljal verjetno eno od zadnjih informativnih srečanj pred prehodom, ki je napovedan za petek. O pomenu, možnostih in najpomembnejših informacijah o tem, kaj je potrebno storiti, da se ne znajdemo pred »belim« ekranom, so govorili predsednik in članica Corecoma Paolo Francia in Maria Lisa Garzitto, odgovorni za mreže pri družbi Rai Way Alberto Fassio, direktor deželnega sedeža RAI za FJK Roberto Collini in vodja tiskovnega urada dežele FJK Guido Baggi.

Prehod na digitalni sistem bo povečal število brezplačnih vsedržavnih kanalov od današnjih sedem oz. devet na približno petdeset, možnost pa bo tudi za veliko razširitev ponudbe krajevnih televizij, ki bodo imele na voljo skupno 50-60 kanalov, je dejal Francia, medtem ko sta Fassio oz. Garzittova orisala predvsem tehnične aspekte prehoda in značilnosti digitalne televizije, ki signal komprimira, tako da je mogoče na enem kanalu videti veliko več programov, za sprejemanje signala pa je kot znano potreben pretvornik oz. dekodek. Za gledalca prehod na digitalni sistem predstavlja prednost, za operaterje pa velik izziv v smislu oblikovanja novih vsebin, je dejal Fassio, ki je opozoril, da morda prve dni ne bo vse v najlepšem redu, zato bo potrebno potrpljenje, tako kot bo za popolno asimiliranje novosti potreben čas.

Baggi je orisal korake, ki jih je deželna uprava opravila za čim boljše ozaveščanje občanov ter za zagotovitev vidljivosti (v ta namen je sprejela tudi zakon), medtem ko je Collini opozoril, da bo deželni sedež RAI z digitalizacijo razpolagal s kanalom več: gre za t.i. tretjo mrežo RAI3 bis, ki je doslej oddajala programe v slovenskem jeziku v tržaški in goriški pokrajini, zdaj pa bodo programi te mreže vidni po vsej deželi FJK, kar bo po eni strani odpravilo pregrado med Slovenci iz tržaške in goriške in tisti iz videmske pokrajine, po drugi pa bo lahko mreža RAI3 bis odslej na voljo vseh identitet, jezikov in kultur v FJK, je prepričan Collini. (iz)

Digitalizacija prinaša številne možnosti tudi za razne jezikovne in kulturne skupnosti, ki živijo v FJK, je bilo slišati na včerajšnjem posvetu

KROMA

POREČ - Obisk predsednika FJK Renza Tonda

Italija pohvalno o vsakodnevnom izvajanju hrvaško-italijanske dvojezičnosti v Istrski županiji

Predsednika FJK in Istrske županije Renzo Tondo in Ivan Jakovčič včeraj v Poreču

Severna liga noče odpadkov iz Kampanije

VIDEM - Severna liga noče, da bi Furlanija-Juljska krajina, podobno kot glavnina italijanskih dežel, sprejela odpadke iz Kampanije. Na to možnost je včeraj znova namignil predsednik deželne vlade Renzo Tondo, s katerim ostro polemizira vodja Bossijeve stranke v deželnem svetu Danilo Narduzzi.

V Furlaniji Juljski krajini dvanajst tisoč

»upokojenih« televizorjev

TRST - Konzorcij Remedia, ki se ukvarja s skladiščenjem elektronskih odpadkov, je v Furlaniji-Juljski krajini v prvih desetih mesecih tega leta zbral 260.143 kilogramov analognih sprejemnikov. Konzorcij je na podlagi omenjene količine izračunal, da je bilo odvrgenih približno dvanajst tisoč televizorjev.

Največja bera je bila na Tržaškem, kjer so zbrali 151 tisoč kilogramov televizorjev in ekranov, v porenskoni pokrajini 92 tisoč, v videmski pa 17 tisoč kilogramov (Remedia upravlja v deželi FJK 26 posebnih odpadov). V večjem delu te dežele bodo analogni televizijski signal izklopili že v petek, medtem ko so v Sloveniji to storili sinoči popolnoma.

POREČ - Italija zelo ceni izvajanje hrvaško-italijanske dvojezičnosti v Istrski županiji, ki predstavlja evropski zgled za zaščito narodnih manjšin. Tako razmišlja italijanski generalni konzul na Reki Fulvio Rustico, ki je na obisku v Istri včeraj spremljal predsednika Furlanije-Juljske krajine Renza Tonda. V Poreču se je Tondo srečal s predsednikom Istrske županije in z delegacijo Italijanske unije, krovne organizacije italijanske manjšine.

Tondo in Jakovčič sta soglašala, da je sodelovanje med FJK in županijo doseglo zelo dobro stopnjo, kar prihaja do izraza predvsem v kulturnih izmenjavah med deželama. Tudi Tondo je, podobno kot Rustico, pohvalil Jakovčiča za izvajanje zaščitnih ukrepov v korist tamkajšnjih Italijanov. Furlanija-Juljska krajina, je poudaril njen predsednik, vsestransko podpira čimprejšnji vstop Hrvaške v Evropsko unijo. To je tudi stališče italijanskega zunanjega ministra Franca Frattinija in vlade Silvia Berlusconi.

Jakovčič in njegov gost iz FJK sta v Poreču glavno pozornost namenila regionalnemu sodelovanju in sicer projektu evroregije in jadransko-jonske makroregije. Slednji trenutno predseduje prav Jakovčič, ki si želi tesnejših stikov z Venetom in z avstrijsko Koroško. Tondo je ti dve deželi označil kot odlična partnerja za FJK.

V pogovoru z delegacijo Italijanske manjšine je tekla beseda predvsem o finančnih prispevkih, ki jih Dežela FJK letno namenja Italijanom v Sloveniji in Hrvaški. Letos so ti prispevki znašali milijon evrov in ta znesek je Tondova deželna vlada vključila tudi v proračun za prihodnje leto. Predsednik Italijanske unije Furio Radin, sicer poslanec v zagrebškem parlamentu, je Tondo predlagal oblikovanje nove konvencije, ki bi omogočila pripadnikom italijanske narodne skupnosti zdravljenje in bolniško oskrbo v Furlaniji-Juljski krajini. Del pripadnikov italijanske manjšine ima, poleg hrvaškega, tudi italijansko državljanstvo. Istrska županija, ki obsega ozemlje od vzhodne Istre do meje s Slovenijo, ima trenutno 206 tisoč prebivalcev. Njeno glavno mesto je formalno Pazin, središče pa dejansko Pulj.

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA - V soboto bo Promotur odprl vse deželne smučarske centre

Smučarska sezona pred vrati

Vendar vse proge še ne bodo odprte - Konec letošnje sezone 27. marca 2011, na Žlebeh, če bodo razmere to dopuščale, pa 2. maja

VIDEM - Obilno sneženje v zadnjih dneh in primerno nizke temperature, ki so omogočile zagon vseh topov za umetno zasneževanje prog, so poskrbeli, da so smučišča v deželi praktično vsa pripravljena in se smučarska sezona lahko začne. Tako bo Promotur v soboto odprl vseh pet deželnih smučarskih središč na Trbižu, Žlebeh-Bovcu, Zoncolanu, Piancavalu in v Forni di Sopra in ljubitelji belih strmin bodo lahko preskusili smučarsko opremo, predvsem pa ugotovili, če so se na smučarsko sezono dovolj dobro pripravili. Smučarske naprave bodo delovale vsak dan do prazničnega 8. decembra, nato pa spet za konec tedna 11. in 12. decembra. S polno paro bodo žičnice in sedežnice začele delovati od 18. decembra dalje, ko bodo smučišča do spomladi 2011 odprta vsak dan. Kot predvidevajo v družbi Promotur, se bo smučarska sezona povsod končala 27. marca 2011, razen na Žlebeh, kjer bodo smučarske naprave delovale vse do 2. maja, če bodo snežne razmere to dopuščale.

V soboto bodo na Trbižu odprli zgornji del proge na Višarjah, delno pa bodo od-

prta tudi smučišča za smučarske šole. Na Žlebeh bo mogoče smučati po progi Kanin in Gilberti, medtem ko bo povezava s slovensko stranjo možna po 10. decembru, ko se bo sezona začela tudi v Bovcu. Na Zoncolanu bodo odprte proge Goles 1,2,3 in 4 ter šolska proga Laus, medtem ko bo v Forni di Sopra mogoče smučati na Var-mostu 2 (z varianto) in 3, kot tudi na dveh progah za začetnike na območju Davosta. Kar zadeva Piancavallo, pa bo odprta večina prog za alpsko smučanje, pripravili pa bodo tudi krožno progo za smučarski tek.

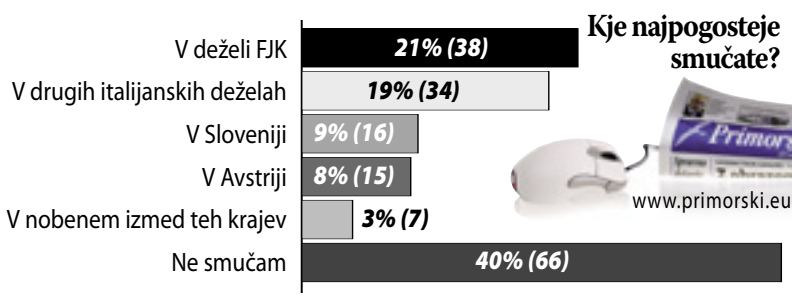
Novi predsednik Promotura Stefano Mazzolini pa je dejal, da bi lahko konec tedna odprli še nekatere druge proge, če se bodo uresničile napovedi o novih snežnih padavinah 1. in 3. decembra.

Do 5. decembra pa se nadaljuje tudi predprodaja sezonskih smučarskih kart po ugodnejši ceni. Kotr je povedal Mazzolini, so z dosedanjim prodajo zadovoljni. Podrobnejše informacije - tudi o stanju na cestah in smučarskih progah - so na razpolago na spletni strani www.promotur.org.

SPLETNA ANKETA PD

Pri tistih, ki smučajo, rahla prednost FJK

V osmih dneh je v naši anketi na spletni strani o tem, kje najpogosteje (ne) smučajo, udeležilo 175 bralcev. Največ, in sicer 39 odstotkov (oz. 66 bralcev) jih je odgovorilo, da ne smučajo, med tistimi, ki smučajo, pa jih največ smuča v Furlaniji-Juljski krajini, kot je razvidno iz spodnje tabele z rezultati naše ankete. Od soboto dalje se bodo spet lahko spuščali po belih strminah v deželi, za odhode v druga smučarska središča, kjer se tudi začneja sezona pa bo še čas.

Za paritetni odbor je bistvena ohranitev rezijanskega narečja

www.ikea.it/villesse

PRISTANIŠČA - Na Pomorski postaji javna predstavitev projekta za staro pristanišče

Projekt v znamenju odličnosti, vzdržnosti in interakcije z mestom

Močna podjetniška naveza deležna soglasne podpore lokalnih institucij in Dežele

Z leve Enrico Maltauro, Maria Teresa Bassa Poropat, Claudio Boniciolli, Roberto Dipiazza, Renzo Tondo, Marco de Eccher in Nerio Nesladek

TRST - Zakaj je bilo tržaško staro pristanišče toliko časa prepuščeno propadanju? Na vprašanje, ki si ga zastavlja- jo tisti, ki v Trst prihajajo od zunaj, lah- ko odgovorijo samo Tržačani. Netržaški podjetniki, ki so se udeležili včerajšnje ja- vne predstavitve projekta za prenovu in ponovno uporabo starega pristanišča, so bili deležni nazornega prikaza, zakaj je v Trstu tako težko karkoli premakniti z mrtve točke. »Tondo, ti, ki si Karnijec, ta- ko kot jaz, ne smeš pristati na koncesijo za staro pristanišče. V nasprotnem pri- meru boš podpisal smrt za tržaško pri- stanišče!« Približno tako je največji trža- ški dobrotnik Primo Rovis iz prve vrste avditorija na Pomorski postaji prekinil predstavitev projekta in izrazil svoje go- reče nasprotovanje prenovi starega pri- stanišča. Predstavniki institucij in podje- tniške navede za govorniško mizo so ga spoštljivo pustili izraziti gnev, nato pa se je sam ustavil in zapustil dvorano.

Ravno nasprotno je bilo razbrati iz besed povabljenih predstavnikov in- stitucij in družbe Portocittà, sestavljene iz navede, ki je pridobila koncesijo. »Bolj kot z obsodbo na smrt, imamo opraviti z rojs- tnim listom,« je epizodo komentiral

podjetnik Marco de Eccher. Tržaški žu- pan Roberto Dipiazza je govoril o ures- ničitvi sanj na koncu njegovih 14 let v vlo- gi javnega upravitelja. »Prav jutri, 1. de- cembra (danes za tistega, ki bere, op.ur.), se izteče teh 14 let in še vedno ni rečeno, da jih ne bom mogel nadaljevati kot pred- sednik Pristaniške oblasti,« je bil zaupljiv župan, ki je eden od treh kandidatov za vodenje pristanišča. Veliko zadovoljstvo sta izrazila tudi predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat in miljski župan Nerio Nesladek, medtem ko je predsednik Dežele FJK Renzo Ton- do poudaril, da prenova starega prista- nišča ni pomembna samo za Trst, ampak za vso Furlanijo-Julijsko krajino. Ob tem se je kritično izrazil o množenju škodlj- vih lokalizmov, ki povzročajo delitve, in poudaril, da se zмага ali izgubi skupaj - »in mi hočemo zmagati«.

Vidno zadovoljen predsednik Pri- staniške oblasti Claudio Boniciolli je nato besedo predal predstavnikom navede ozi- roma družbe Portocittà, ki bo v kratkem dobila sedež v Trstu. »V naslednjih letih boste velikokrat slišali besedo Portocittà. Izbrali smo to ime, ker simbolizirala pre- pletenost mesta s starim pristaniščem,« je

povedal prvi mož skupine Maltauro in po- blaščeni upravitelj družbe Portocittà En- rico Maltauro. Projekt je orisal njen pred- sednik Antonio Rigon, ki je vztrajal pred- vsem pri vzrznem modelu prenovne in pri sodelovanju mesta tako v fazi prenovne kot poznejše animacije območja.

Naveza dveh gradbenih koncernov (Maltauro in Rizzani de Eccher) in dveh velikih bank (Sinlog in BUIS iz skupine In- tesa SanPaolo), ki je za tržaški projekt ustanovila družbo Portocittà, je torej pri- pravljen na naložbo in zagon dela do sre- dine prihodnjega leta. Za prenovu pri- bližno 650 tisoč kvadratnih metrov veli- kega območja, vključno s sanacijo ones- naženega barkovljanskega nasipa, v druž- bi načrtujejo najmanj 500 milijonov evrov začetne investicije, ki bi lahko zra- sla do milijarde. Skladišča iz habsburške dobe bodo prenovljena in adaptirana v hotele, poslovna središča, univerzitetne in raziskovalne centre, muzeje, dve ma- rini s 360 privezi, prostor bo tudi za raz- stavišče in za lokalna pomorska društva, je obljubil Maltauro. Uresničevanje pro- jekta bo seveda tudi velik zaposlitveni vo- lan, saj se bo ustvarilo skoraj tisoč de- lovnih mest, in to stabilnih. Sicer pa je

opozoril, da bo glavno vlogo igral trg, za- to koncesionarji pričakujejo interes veli- kih igralcev na področju turizma in nav- tike, ki bi pomagali ustvariti referenčni pol za ves Jadran in srednjo Evropo.

Inž. Carnelli iz skupine Intesa San- Paolo je pri predstavitvi projekta vztra- jal predvsem pri dejstvu, da ne gre za ne- premičninsko operacijo, ampak da se je banka vključila v navezo zaradi infra- struktur. Sicer pa mora to biti projekt odli- čnosti, vzdržnosti in interakcije z me- stom, banka pa bo strogo nadzorovala fi- nancični vidik operacije, je napovedal.

»Roki prenovne starega pristanišča bodo razmeroma hitri, še posebno v pri- merjavi s časom, ko je bilo vse ustavljeno,« je prepričan Boniciolli. »Delo za dosego te- ga rezultata je zahtevalo veliko potrpežli- vosti in vztrajnosti, za kar sem hvaležen svo- jim sodelavcem in še posebno generalne- mu sekretarju Martinu Conticelliju. Zmo- gli bi ga bili tudi drugi, pa tega niso hote- li. Kakšne interese so imeli?« se je vprašal Boniciolli, ki se mu v soboto izteče man- dat, zato upa, da bo novi predsednik Pri- staniške oblasti »nekdo, ki bo verjel v pro- jekte in ne tisti, ki jih bo oviral«.

Vlasta Bernard

GIBANJA - Nedokončni podatki Istata Novembra inflacija popolnoma umirjena

TRST - Čeprav se inflacija v indu- strijsko razvitih državah segreva (pov- prečje držav OECD je bilo novembra 1,9%) zaradi trenja na valutnih trgih ozi- roma padanja vrednosti evra v menjavi z dolarjem, se je medletna inflacijska stop- nja v Italiji novembra ohranila na okt- obrski ravni 1,7 odstotka. V primerjavi z letošnjim oktobrom se življenjski stroški niso povečali, v primerjavi z lanskim no- vembrom pa so bili večji za 1,7 odstotka.

Novembrsko gibanje inflacije so v največji meri zaznamovale podražitve cen v sektorju energije in na področju za- varovanja motornih vozil. Neosvinčeni bencin se je glede na oktober podražil za 1,2% in glede na lanski november za 6,1%, medtem ko se je dizelsko gorivo v mesečni primerjavi podražilo za 1,7%, v letni pa za 10%. Tudi plinsko olje za ogre- vanje je doživelo znatno rast cen, in si- cer za 0,8% v mesečni in za 10,2% v le- tni primerjavi.

Zavarovanje prevoznih sredstev se je novembra glede na oktober podraži- lo povprečno za 0,5%, v primerjavi z lan-

skim novembrom pa za 7,1%. Znižale pa so se povprečne cene v letalskem pre- vozu, predvsem zaradi menjave sezone: medcelinski poleti so bili v primerjavi z oktobrom za 13,6% cenejši, v primerja- vi z lanskim novembrom pa so se po- dražili za 7,6%; evropski poleti so se v mesečni primerjavi pocenili za 12,7%, v letni pa za 12,1%, medtem ko so se na- cionalni poleti pocenili za 8,2% v mese- čni in za kar 22,4% v letni primerjavi.

V Trstu se inflacijska stopnja no- vembra glede na oktober ni spremenila, v primerjavi z lanskim novembrom pa so se življenjski stroški povečali za 1,9%, to- rej za dve desetinki odstotka več kot v državnem povprečju. Kot je sporočil ob- činski statistični urad, je prišlo v mese- čni primerjavi do največjih podražitev v sektorju komunikacije (+0,9%), najbolj pa so se ohladile cene hotelskih in gostin- skih storitev (-0,8%). V letni primerjavi so najbolj zrasli stroški za stanovanje, vo- do, električno energijo in goriva (+7,2%), največji upad pa so doživeli stroški za ko- munikacije (-1,8%).

EVRO

1,2998 \$

-1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
30. novembra 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	30. 11.	29. 11.
ameriški dolar	1,2998	1,3146	
japonski jen	109,00	110,73	
kitajski juan	8,6658	8,7560	
ruski rubel	40,9545	41,1575	
indijska rupija	59,7400	60,3950	
danska krona	7,4529	7,4543	
britanski funt	0,83765	0,84400	
švedska krona	9,1715	9,2205	
norveška krona	8,0910	8,1285	
češka krona	24,915	24,758	
švicarski frank	1,2990	1,3186	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	284,18	280,58	
poljski zlot	4,0692	4,0476	
kanadski dolar	1,3306	1,3429	
avstralski dolar	1,3595	1,3662	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2925	4,2943	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7093	0,7096	
braziljski real	2,2373	2,2739	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	1,9645	1,9745	
hrvaška kuna	7,4260	7,4275	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
30. novembra 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25625	0,29438	0,45875	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13833	0,17000	0,24167	-
EURIBOR (EUR)	0,796	1,028	1,260	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

34.255,99 €

+437,78

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
30. novembra 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,31	+0,60
INTEREUROPA	4,08	+0,25
KRKA	63,05	+0,51
LUKA KOPER	18,01	+0,78
MERCATOR	156,81	+1,12
PETROL	257,60	-0,17
TELEKOM SLOVENIJE	90,00	-0,32

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	50,80	+0,59
AERODROM LJUBLJANA	19,34	-2,96
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	19,65	+0,26
ISTRABENZ	6,19	-1,12
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,29	-0,68
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	15,11	-0,66
POZAVAROVALNICA SAVA	8,20	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	392,00	+0,49
SAVA	108,62	-9,95
TERME ČATEŽ	179,70	+0,17
ŽITO	90,00	-5,26
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,51	-0,60

MILANSKI BORŽNI TRG
30. novembra 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,987	-1,30
ALLIANZ	84,37	-1,31
ATLANTIA	15,07	-2,08
BANCO POPOLARE	3,1825	-0,70
BCA MPS	0,8245	-2,19
BCA POP MILANO	2,65	-2,66
EDISON	0,8095	+1,50
ENEL	3,62	-1,30
ENI	15,50	+0,98
FIAT	12,75	-0,39
FINMECCANICA	8,705	-1,97
GENERALI	13,50	-1,39
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,005	-1,84
LOTTOMATICA	9,455	-0,94
LUXOTTICA	20,41	+2,05
MEDIASET	4,2625	-1,62
MEDIOBANCA	6,34	-2,69
PARMALAT	1,916	-1,84
PIRELLI e C	5,855	-0,68
PRYSMIAN	12,25	-
SAIPEM	32,06	-0,77
SNAM RETE GAS	3,66	-0,75
STMICROELECTRONICS	6,895	-0,43
TELECOM ITALIA	0,949	-1,15
TENARIS	16,22	+0,50
TERNA	3,1575	-0,08
TISCALI	0,077	-4,11
UBI BANCA	6,385	-1,01
UNICREDIT	1,491	-3,37

SOD NAFTE

(159 litrov)

83,84 \$

-0,32

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
30. novembra 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	842,76	+0,29

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.787,15	+0,44
BIRS	905,85	-0,01
FIRS, Banjaluka	1.370,37	-0,22
Belex 15, Beograd	648,47	-0,06
SRX, Beograd	260,56	+0,17
BIFX, Sarajevo	1.430,49	-0,33
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.241,83	-0,26

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.006,02	-0,42
Nasdaq 100	2.117,33	-1,27
S&P 500, New York	1.180,55	-0,61
MSCI World, New York	1.200,86	-0,78
DAX 30, Frankfurt	6.688,49	-0,14
FTSE 100, London	5.528,27	-0,41
CAC 40, Pariz	3.610,44	-0,73
ATX, Dunaj	2.607,50	-1,22
PX, Praga	1.107,20	-1,05
EUROSTOX 50	2.781,77	-
Nikkei, Tokio	9.937,04	-1,87
STI, Singapur	3.159,23	-
Hang Seng, Hongkong	-	-
Composite, Šanghaj	2.820,18	-1,61
Sensex, Mubaj	19.521,25	+0,60

STARO PRISTANIŠČE - Sergio Razeto

Prepričana podpora tržaške Confindustrie

TRST - »Podpis koncesije za rekvaficiranje starega pristanišča končuje ne- ko nerazumljivo situacijo - degradiranost območja ob morju, velikega več kot 65 hektarjev v osrčju mesta - za vse tiste, ki verjamejo v potencialnost Trsta in ki delajo za njegov razvoj. Projekt, ki je bil pripravljen za 70-letno uporabo ob- močja v režimu javne dobrine, bo omogočil vzpostaviti s pristaniščem poveza- ne dejavnosti, skladne z vizijo razvoja ozemlja, za katerega se zavzema tržaški industrijski sistem,« je v sporočilu, s katerim je pozdravil koncesijo za staro pri- stanišče, zapisal predsednik tržaške Confindustrie Sergio Razeto.

Razeto je svoje sporočilo pred odhodom na službeno pot na Kitajsko poslal predsedniku Pristaniške oblasti Claudiu Boniciolliju. V njem med dru- gim izpostavlja valenco projekta za gospodarski in družbeni razvoj mesta, posebej pa poudarja tudi trdnost podjetij v navezi, ki je pridobila koncesi- jo. To je po njegovem mnenju najboljšje jamstvo za takojšen začetek del, ki bodo odprla nove zaposlitvene in podjetniške možnosti.

»Kot industriji zdaj pozivamo k sinergiji namenov in k največjemu sode- lovanju med institucijami in gospodarskimi silami. Sami že od vsega začetka iz- ražamo pripravljenost za sodelovanje pri tistih pobudah v starem pristanišču, ki bodo najbližje industrijskemu sektorju (ladjedelniške, navtične ipd.) in ki bodo težile k integraciji z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi,« piše Razeto.

Predsednik tržaških industrijcev je svoje pismo končal z upanjem, da sodni prizivi ne bodo zavlekli začetka izvajanja tega pomembnega projek- ta in da bo prenova starega pristanišča potekala vzporedno z ostalimi te- meljnimi prioritetami za to ozemlje, kot so bonifikacija onesnaženega ob- močja, postavitev plinskega terminala, zgraditev termoelektrarne in reali- zacija logističnega pola Trst-Tržič, kot ga predvideva projekt Unicredit.

UNIVERZA - Ob množičnih protestih študentov, raziskovalcev in profesorjev po vsej Italiji

Poslanska zbornica sprejela sporno reformo Gelminijeve

Podprli so jo tudi Finijevi privrženci - Reformo bo moral dokončno potrditi še senat

RIM - Poslanska zbornica je sinoči odobrila sporno reformo univerze ministrice Mariestelle Gelmini. Za odobritev zakonskega predloga je glasovalo 307 poslancev Ljudstva svobode, Severne lige ter Prihodnosti in svobode za Italijo (FLI), proti je bilo 252 predstavnikov Demokratske stranke, Italije vrednot in Sredinske demokratske unije (UDC), medtem ko se je 7 poslancev Rutellijevega Zaveznitstva za Italijo (API) vzdržalo. Zakonski ukrep se bo zdaj vrnil v senat za dokončno odobritev, do katere naj bi prišlo 9. decembra takoj po odobritvi zakona o stabilnosti.

Do včerajšnje odobritve v poslanski zbornici je prišlo ob koncu dneva, ki so ga zaznamovali poulični protesti proti reformi po vsej Italiji. V sami zbornici je zato vladala velika napetost, ki jo je še povečalo dvakratno preglasovanje vlade. Z glasovi opozicije in finijevcev sta namreč prodrli dva popravka sicer bolj tehnične narave, kar je ponovno odprlo vprašanje, ali bo reforma sploh sprejeta.

A poslanci FLI so naposled podprli zakonski ukrep, čeprav »vlada ne uživa več njihovega zaupanja«, kot je v glasovalni izjavi dejal njihov predstavnik Benedetto della Vedova. Načelnika skupin Severne lige Giovanni Reguzzoni in Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto sta reformo odločno podprla, češ da bo prevetrila italijansko univerzo in jo spravila v korak s časom. Diametralno nasprotno stališče pa so zagovarjali predstavniki UDC Luisa Capitanio, Italije vrednot Antonio Di Pietro in Demokratske stranke Dario Franceschini, po katerih bo reforma dodatno obubožala državno univerzo že zaradi obsežnih proračunskih rezov, ki jo bodo prizadeli.

To je tudi v središču protestov, ki so se včeraj odvijali po vsej državi. Protestniki vladi očitajo, da želi z varčevalnimi ukrepi dobesedno izstradati državni sistem univerzitetnega študija. Pred stavbo poslanske zbornice v Rimu se je zbralo več tisoč študentskih protestnikov, ki so tudi zablokirali promet preko vseh večjih križišč v središču mesta. Približno 3000 protestnikov se je za kratek čas spopadlo s policijo, ki je proti njim uporabila solzivec. Protestniki so na policiste metali jajca, paradižnike in dimne bombe ter poskušali prevrniti policijski kombi. Večina študentov se je nato razšla.

V Milanu so proteste razširili tudi proti zasebnim izobraževalnim ustanovam. Protestniki so se zbrali celo na Canalu Grande v Benetkah, o večjih demonstracijah pa so poročali tudi iz Turina, Palerma in Genove. V Brescii pa je prišlo tudi do preirvanja s policijo.

Berlusconi se je ob protestnih obremenitvah z besedami, da »resni« študenti domo študirajo. Reforma je po njegovih besedah nujna za modernizacijo italijanskega izobraževalnega sistema.

Med sprejemanjem reforme v poslanski zbornici so bili tudi včeraj v Rimu spopadi med protestniki in policijo

ANSA

UNIVERZA - Kaj prinaša včeraj sprejeta reforma

Omejen rektorski mandat, največ dvanajst fakultet, vsedržavna habilitacija

RIM - Po načrtu ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje je reforma, ki jo je včeraj izglasovala poslanska zbornica, prvi organski ukrep, ki gre v smer reformiranja celotnega univerzitetnega sistema, saj zagovarja načelo avtonomije, sočasno pa tudi odgovornost s finančnega, znanstvenega in didaktičnega vidika. Reformo mora zdaj (s spremembami, ki jih je izglasovala poslanska zbornica) odobriti še senat, po dokončnem sprejetju pa bodo univerze imele šest mesecev časa, da sprejmejo statute, ki gredo v smer zahtev reforme.

Med glavnimi točkami je npr. sprejetje etičnega kodeksa za preprečevanje nekompatibilnosti in konfliktov interesov zaradi morebitnih sorodstvenih vezi (univerzam, ki se tega ne bodo držale, bo ministrstvo krčilo sredstva). Poleg tega bo mandat rektorjev trajal največ šest let (v to so vključena tudi leta pred nastopom reforme), rektor posamezne univerze pa bo lahko na tem mestu le za en mandat. Najbolj odgovorno vlogo na

področju zaposlovanja in stroškov bo imel upravni svet univerze, štirideset odstotkov katerega bodo sestavljali zunanji člani (tudi predsednik bo lahko zunanji član), ki bo ločen od akademskega senata (ta bo iznašal predloge znanstvene narave). Na mesto upravnega direktorja prihaja figura generalnega direktorja, ki bo dejansko menedžer univerze.

Večino v ocenjevalnem organu univerze bodo sestavljali zunanji člani, odločilna za podelitev državnih sredstev pa bo tudi ocena, ki jo bodo o profesorjih dali študentje. Univerze se bodo lahko združevale, za polovico pa se bo zmanjšalo število znanstvenih sektorjev (trenutno jih je 370), vsaka univerza pa bo lahko imela največ dvanajst fakultet. Za zaposlitev novih pridruženih ali rednih profesorjev bo potrebno opraviti vsedržavni habilitacijski izpit, kandidate pa bodo preverjale komisije, v katerih bodo poleg italijanskih prvič lahko sedeli tudi člani iz tujine. Reforma vsebuje tudi

ukrepe za olajšanje zaposlovanja mladih znanstvenikov: v ta namen je predvidena poenostavitev plačne strukture za preprečitev oškodovanja mlajših docentov, odprava postdoktorskih štipendij, nova določila za pogodbene profesorje idr.

Med ukrepi na finančnem področju je treba omeniti uvedbo komisarske uprave za tiste univerze, ki se bodo znašle v rdečih številkah, dalje bodo finančna sredstva šla univerzam na podlagi kakovosti raziskovalne in didaktične dejavnosti, profesorji pa bodo obvezno morali biti prisotni pri lekcijah. Plača se bo povišala le najboljšim profesorjem, reforma pa vladi nalaga reformiranje zakona za izvajanje pravice do študija, predvidena pa je tudi ustanovitev državnega sklada za nudenje štipendij zaslužnim študentom. Reforma gre tudi v smer spodbujanja mobilnosti znotraj univerze, kjer bodo zaposleni imeli možnost koristiti petletni izredni dopust in delati v zasebnem sektorju ter se potem vrniti na univerzo.

Omajano zaupanje v državne obveznice

RIM - Obresti, ki jih Italija plačuje za svoje desetletne državne obveznice, so včeraj dosegle nov rekord v primerjavi z nemškimi obveznicami, in sicer 210 baznih točk, kar je največ, odkar obstaja evro. Premier Silvio Berlusconi se je na seji vlade tolažil s tem, da je Španija v slabšem položaju (njene desetletne obveznice so se sukale okrog 311 baznih točk), toda podtajnik Gianni Letta je po seji vlade izrazil »veliko zaskrbljenost«. Financial Times je včeraj ocenil, da so italijanski javni računi boljši kot v drugih državah, saj je zasebna zadolženost v Italiji nizka, njene banke pa so trdne. Britanski ekonomski časnik meni, da je treba težave Italije na finančnih trgih pripisati predvsem politični nestabilnosti v državi.

Oktober 8,6-odstotna stopnja brezposelnosti

RIM - Stopnja brezposelnosti je oktobra v Italiji dosegla 8,6 odstotka aktivnega prebivalstva, medtem ko je bila septembra 8,3-odstotna, se pravi za 0,3 odstotka nižja. Tako ugotavlja Istat, ki poudarja, da je to najvišja stopnja brezposelnosti v državi od leta 2004, ko je začel zbirati podatke o brezposelnosti na mesečni osnovi. Oktobra je v Italiji bilo brez dela 2 milijona 167 tisoč ljudi.

Stopnja brezposelnosti v območju evra je oktobra znašala 10,1 odstotka, kar je za 0,1 odstotne točke več kot septembra in 0,2 odstotne točke več kot oktobra lani. V celotni EU je brezposelnost še naprej 9,6-odstotna, je včeraj sporočil evropski statistični urad Eurostat. V Sloveniji se je brezposelnost zvišala za 0,2 odstotne točke na 7,6 odstotka.

Tudi zadnja oddaja Fazia in Saviana uspešna

RIM - V ponedeljek je bila na tretji televizijski mreži RAI na sporedu zadnja iz niza štirih oddaj Vieni via con me, ki sta jih vodila Fabio Fazio in Roberto Saviano. Oddajo si je ogledalo 8 milijonov 700 tisoč ali 29,17 odstotka vseh gledalcev. To je nekoliko manj kot v prvih treh oddajah, a vsekakor velik uspeh za tretjo mrežo državne televizije.

Kot vselej je bila tudi tokrat oddaja »angažirana«. Saviano je govoril o tem, kako mafija kupuje glasove na volitvah in o lanskem potresu v L'Aquili, novinarka Benedetta Tobagi se je spomnila očeta Walterja, prav tako novinarja, ki je leta 1980 padel kot žrtev Rdečih brigad, itd. V zaključnih zahvalah sta Fazio in Saviano opozorila, da kdor se ni prepoznal v teh oddajah, lahko zmeraj skuša nastopiti v drugih.

FILM - V ponedeljek si je vzel življenje v 96. letu starosti

Italija objokuje smrt velikega režiserja Maria Monicellija in »konec neke ere«

RIM - Velikan režije, velika osebnost, zadnji velikan italijanske komedije, s temi epiteti se Italija odziva na smrt Maria Monicellija ki je, star 95 let, v ponedeljek storil samomor. Dežela objokuje režiserja, enega od zadnjih velikanov povojnega filma in mojstra komedije "a la italienne", s katerim se "končuje neko obdobje". Ob smrti režiserja, "filmskega Balzaca", znanega po filmih Velika vojna in Moji prijatelji, časnik Messagero piše, da "nihče ni znal tako dobro pripovedovati zgodbe o Italiji" in da "po njem sledi molk". Za Corriere della Sera je bil Monicelli obenem "dedič neorealizma in commedie dell'arte, ki se norčuje iz človeških stisk". Monicelli, ki je imel raka na prostati, se je v ponedeljek zvečer vrغل iz petega nadstropja rimske bolnišnice San Giovanni, kjer so ga zdravili.

Igralka Stefania Sandrelli, ki je z njim snemala več filmov, se je na Monicellijevo smrt odzvala z mislijo, da je bila to "gesta skrajne svobode in antikomformizma". Sožalje sta izrazila tudi predsednik republike Giorgio Napolitano in premier Silvio Berlusconi. Študenti, ki so včeraj stavkali zaradi proračunskih rezov, so protest posvetili Monicelliju.

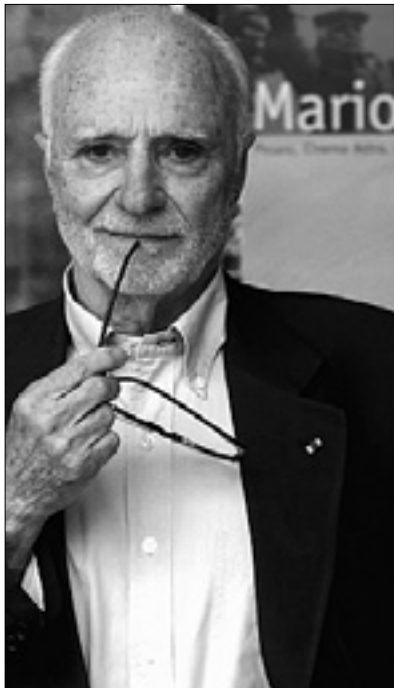
"To ni tragičen konec, tu je mož, ki je polno živel," je izjavil režiserjev nečak Niccolò Monicelli, ki se je zadnjič poklonil cineastu skupaj z umetniškovo vdovo Chiaro in njunimi tremi hčerami. Na vprašanje, ali je Mario Monicelli pustil zadnje sporočilo, pa

je odvrnil, da je "zapustil ogromno sporočil, pomnite ga po njegovih filmih".

Režiser, doma iz Toskane, se je v filmsko zgodovino zapisal z nepozabno Veliko vojno (La grande guerra) iz leta 1959, pa s filmom Običajni neznanci (I soliti ignoti), v katerem je leta 1958 pomagal k uspehu tedaj še neznane Claudie Cardinale. Monicelli se je ovenčal z dvema zlatima levoma iz Benetk, tremi srebrnimi medvedi iz Berlina in dvema nominacijama za oskarja. Monicellijev zadnji celovečerni film je bil leta 2006 "Le rose del deserto" (Puščavske vrtnice). Leta 2003 je neumorni Italijan, tedaj jih je imel 88, predsedoval žiriji Bienala v Benetkah.

"Samomora nisem pričakoval, vendar bi Mario gotovo porekel: To je moja stvar," je komentiral italijanski igralec in Monicellijev prijatelj Michele Placido. "Ostal sem brez besed, zelo me je potrl," je izjavil Carlo Verdone. Režiser se je rad opredelil kot "preprost obrtnik, rokodelec iz Viareggia". V njegovih filmih je bil pogosto v središču tako imenovani mali človek. Rad je posegal v preteklost. Z zgodbo o absurdu patriotskega zanosa je z Veliko vojno naletel na odpor v vojaških krogih.

V skladu z njegovo željo za Monicellija ne bo slovesnega pogreba. Pokojnika bodo danes peljali v ljubljeno rimsko četrt Monti, kjer je dolga leta živel, nakar bo popoldne ležal na parah v Hiši kina. V prihodnjih dneh ga bodo kremirali in pokopali v družinskem krogu.

Mario Monicelli

ŠOLSTVO - Sodišče Šola v Adu bo morala izobešati zastavi Italije in EU

BRESCIA - Osnovna šola v Adu pri Brescii bo morala kot vsaka druga v državi redno izobešati italijansko in evropsko zastavo, iz nje pa bodo morali na stroške krajevne občinske uprave odstraniti alpsko sonce in vse druge strankarske simbole, ki jih je dal postaviti župan Oscar Lancini iz vrst Severne lige.

Tako je razsodil civilni sodnik Gianluca Alessio iz Brescie, ko je včeraj sprejel pritožbo krajevnega sindikata Cgil proti prekritju šolskega poslopja s približno 700 nalepkami z alpskim soncem in drugimi strankarskimi simboli. Sodnik je namreč ugotovil, da ti simboli kršijo laičnost in politično nevtralnost državne šole.

Pritožbo sindikata Cgil sta podprla tudi vodstvo šole in šolsko ministrstvo, ki sta sicer zavzeli podobno stališče že na začetku šolskega leta, ko je afera izbruhnila. Toda krajevna občinska uprava z županom Lancinijem na čelu sta vztrajala, da ne bosta odstranjevala simbolov, češ da izražajo krajevno identiteto.

Na razsodbo se je med drugimi odzval deželni svetnik Demokratske stranke v Lombardiji Giuseppe Civati. Po njegovih besedah Severna liga s takšnimi akcijami, kakršno je izvedla v Adu, skuša oddaljiti javno pozornost od dramatičnih problemov, nastalih zaradi proračunskih rezov na škodo šolstva, ki jih v Rimu podpira tudi Bossijeva stranka.

OPČINE - Včeraj malo po 9. uri, tako kot pred dvema letoma

Kriminalca spet oropala sedež Zadružne kraške banke

Neoborožena moška odnesla skoraj 50 tisoč evrov - Na ves glas vpila in grozila, nato pobegnila z ukradenim avtom

Zadružna kraška banka na Opčinah je bila spet tarča roparjev. Včeraj dopoldne sta kriminalca, ki sta bila na videz neoborožena, z ukradenim avtom privozila k banki. Medtem ko je bil eden na straži, je drugi v pritličju banke skočil na pult in od blagajnikov glasno zahteval, naj mu izročijo ves denar, ki ga imajo v predalih. Enega je mahnil po obrazu. Z izkupičkom, ki se približuje 50.000 evrom, sta okrog 9.15 odvihrala v neznano. Policija, ki je prispela po begu, ima težko delo, rop pa je na las podoben dogodku izpred dobrih dveh let, ko je bila openska banka prvič oropana. Roparski dejanji sta si v vseh ozirih pravzaprav enaki, tako da sploh ne gre izključiti, da je bil vsaj en storilec isti, pravijo na tržaški kvesturi.

Do ropa je prišlo ob 9.11, dobre pol ure po odprtju. Mlajša moška, ki sta pustila avto v bližini (začetek Ulice Ricreatorio se vije med ZKB in Prosvetnim domom), sta se odpravila v banko. Njuna obraza sta skoraj povsem prekrivala lasulja in pokrivalo. Tako kot 8. julija 2008, je eden od dveh ostal na straži, drugi pa je v banki, kjer je bilo poleg uslužbencev še 4 ali pet strank, na ves glas vpil in skočil na blagajniški pult. V rokah ni imel orožja. Z južnoitalijanskim naglasom je od uslužbencev zahteval, naj mu izročijo denar. Enega je baje pahnil in oklofotal, dal je izprazniti predale starih okenc. Na blagajničarko je grozeče kričal in ukazal je od-

preti vse predale in blagajne. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut, medtem so s prvega nadstropja obvestili policijo. Ko je zaslišal kričanje, je poddirektor Sergio Carli odtipkal številko 113: »Stalno sem bil v stiku s policijo, roparja pa sta pobegnila.« Dvojica je s plenom zbežala skozi zasilni izhod, vrata so se med porivanjem poškodovala. Dogodek je uslužbenke in stranke seveda močno pretresel.

Avtomobil, starejši fiat uno črne barve z goriško tablico, je po Ulici Ricreatorio prevozil pol kilometra. Prečkal je Ulico Conconello in ob dvorišču osnovne šole F. Bevka zdrvel vse do konca ozkega klanca, kjer se Ul. Ricreatorio konča. Točno tam, kjer sta roparja leta 2008 zapustila prav tako ukraden avtomobil (tudi takrat je bil to fiat uno), sta včeraj izstopila in izginila. Verjetno ju je nekaj metrov stran, na cesti št. 202, čakalo drugo vozilo. Morda tudi voznik, čeprav namestnik vodje mobilnega oddelka Leonardo Boido meni, da tretjega člana najbrž ni bilo. Avtocesta je blizu in ni znano, kam so roparji pobegnili.

Lastnica ukradenega avta živi v Fiumicellu in do klica policije ni vedela, da so ji vozilo odpeljali. Črni fiat vozi navadno njen sin, ki je po besedah policistov na potovanju, avto pa je (verjetno včeraj zjutraj) izginil izpred železniške postaje.

Zlikovca sta odnesla med 30 in 50 ti-

Banka je bila dopoldne zaradi ropa zaprta, številne stranke so presenečeno prebrale napis pred vhodom; spodaj, policist si ogleduje zasilni izhod

KROMA

soč evrov, »bolj 50 kot 30,« je pojasnil direktor ZKB Podobnik. Žal so blagajne konec meseca zaradi pologov bolj polne. ZKB je proti podobnim dogodkom seveda zavarovana, vodstvo pa bo vzelo v pretres možnost okrepitev nadzora. Na vprašanje, zakaj pri vходу ni bilo varnostnika, je direktor odgovoril, da ima banka z zasebno varnostno službo pogodbo, po kateri stražijo skoraj vsak dan, samo vodstvo banke pa ne ve, kdaj varnostnika ne bo. Koledar pozna samo varnostna služba, tako da ni znano, kako sta roparja, ki sta medtem ukradla avto, včeraj vedela, da vhod ne bo nadzorovan. »Tega ne vem, gotovo pa ropa ob navzočnosti varnostnika ne bi izvedli,« je dejal Podobnik.

Nadzorna videokamera je pri vhodnih elektronskih vratih ujela del obraza enega od kriminalcev. To je v bistvu skoraj vse, kar imajo na razpolago preiskovalci. Roparja sta uporabila gumijaste rokavice, tako da prstnih odtisov forenziki niso našli. Pregledujejo tudi videoposnetke prejšnjih dni, saj si je dvojica pred podvigom brzkone dobro ogledala banko. V avtu je med begom ostalo nekaj bankovcev, Leonardo Boido pa pravi, da bodo na njih težko našli kak prstni odtis. Tržaška kvestura je z ropom takoj seznanila mejno policijo ter policijo iz Tržiča, Gorice in Slovenije. Banka je bila včeraj zaradi ropa zaprta, danes pa bo normalno poslovala. (af)

OPČINE - Rop iz leta 2008 povsem enak Za uslužbence grd »deja vu«, za Opčine nesrečen november

V zadnjem mesecu večje število bolj ali manj odmevnih tatvin

Skoraj vsi detajli včerajšnjega kriminalnega dejanja na Opčinah se skladajo z ropom, do katerega je v isti banki prišlo 8. julija 2008. Vmes je morda tudi kako naključje, toda dogodka sta tako ali drugače med seboj povezana, kar so potrdili tudi na mobilnem oddelku policije. Morda sta roparja ista, morda je vsaj eden od dveh sodeloval pri obeh dejanjih. Ali pa, kar je manj možno, sta včerajšnja zlikovca od prejšnjih prejela zelo natančne informacije. Kakorkoli že, predvsem za bančne uslužbenke je bil to grozen »deja vu«.

Ropa sta se pripetila približno ob isti uri (včeraj ob 9.11, leta 2008 med 9.30 in 9.40), obakrat v torek, obakrat ni bilo varnostne službe. Tudi tokrat sta bila storilca mlada in neoborožena, uporabila sta lasulji, eden je stražil, drugi plenil, slednji je spet govoril z naglasom, ki je značilen za južno Italijo. Iz banke sta s pod-

obno vsoto kot julija 2008 spet odšla po zasilnem izhodu, zbežala pa z avtom (spet fiat uno ...), ki sta ga ukradla že pred ropom. Avto sta tudi včeraj zapustila na koncu Ulice Ricreatorio.

Letošnja jesen za Opčine ni srečna, saj se vas pogosto pojavlja na straneh črne kronike. V novembru je prišlo do nekaterih bolj ali manj odmevnih tatvin, nočni tatovi so bili 8. novembra v baru Vatta in naslednjo noč v Illyjevi vili v Bazovski ulici (karabinjerji so podčrtali, da med dogodkoma ni povezave), prejšnji teden pa v vaški mesnici na Dunajski cesti in trgovini z oblačili blizu Vatte. Skoraj vse se je zgodilo v središču Opčin, na razdalji nekaj sto metrov. Nekaj tatvin je bilo tudi v stanovanjih, kriminalisti pa so v soboto pri Rocolu aretirali tatova, ki bi lahko bila odgovorna tudi za katerega od openskih podvigov. Policija je novembra v celi pokrajini zabeležila več tatvin. (af)

PRIMARNE VOLITVE - Slovenska koordinacija DS na mestnem srečanju z županskim kandidatom Robertom Cosolinijem

Slovenski volivci bistvenega pomena

Na srečanju poudarek na doprinosu Slovencev pri reševanju številnih tržaških tematik - Potreba po večji pozornosti do teritorija

Vključitev slovenskih volivcev v proces oblikovanja političnega programa je za Roberta Cosolinija ključnega pomena. Kandidat Demokratske stranke je prepričan, da se lahko s slovenskimi člani in tržaškimi volivci, katerim je bilo srečanje tudi namenjeno, ustvari dolgoročni odnos, na kateremu grediti skupne vizije za ovrednotenje občinskega teritorija ter povezovanje s stvarnostjo sosednje države. Govor sicer ni bil le o odnosih s slovenskimi volivci. Cosolini je med znanimi problematikami Trsta podčrtal težavo odločanja, ki je ošibila celotno tržaško politiko v zadnjem desetletju.

Poleg Cosolinija sta bila med gosti večera, ki ga je uvedel Štefan Čok, senatorka Tamara Blažina in občinski svetnik Stefano Ukmar. Slednji je predstavil nekaj zanimivih izhodišč, ki jih dosedanja občinska uprava ni uresničila ali jih sploh ni upoštevala. Po mnenju Ukmarja rokovanja med ljubljanskim in tržaškim županom niso dovolj, treba je storiti konkretne korake k resnejšem sodelovanju s slovenskimi sogovorniki. Cosolinija je nato opozoril, naj v njegovem političnem programu upošteva pametno načrtovanje novega regulacijskega načrta in potrebe tržaškega javnega šolstva.

Senatorka je na srečanju povedala, da je sinočnja pobuda prvi tovrstni stik s Slovenci, ki živijo v mestu, katero pa bo treba v prihodnje nedvomno nadgraditi. Blažinova je bila tudi mnenja, da je slovenski doprinos nujen pri reševanju številnih tržaških tematik. O teh so spregovorili tudi nekateri vidni člani stranke, med temi Igor Dolenc in Walter Godina. Pokrajinski odbornik je poudaril, da se bo moral naslednji tržaški župan nujno odločiti o investicijah izven mestnega središča, Dolenc pa je pozdravil Cosolinijevo kandidaturo, v kateri vidi osebnost, ki bo lahko uresničila geslo »Združeni za združevanje«.

Primarne volitve, kjer bosta ob Cosoliniju nastopala še Marino Andolina in Alessandro Metz, bodo 12. decembra. Ob tem je Cosolini poudaril, da je bistvenega pomena čim širša udeležba levosredinskih volivcev in dodal, da samo tako bo lahko levosredinska koalicija dosegla večji konsenz in konkurirala razcepljeni tržaški desnici. (mar)

Roberto Cosolini s senatorko Tamaro Blažino, Stefanom Ukmarjem in Štefanom Čokom na včerajšnjem srečanju

KROMA

UNIVERZA - Demonstracija proti reformi univerzitetnega sistema

Študentje in raziskovalci upočasnili promet po Trstu

Povorka po mestnih ulicah povzročila zastoje - Kratkotrajna zasedba železniških tračnic

Tudi v Trstu so včeraj, ob priložnosti sprejemanja reforme univerze v poslanski zbornici, potekale protestne pobude, zaradi katerih so zlasti dopoldne in v prvih popoldanskih urah beležili zastoje v prometu na mestnih ulicah, pa tudi na železniških tirih.

V tržaškem primeru ni šlo samo za protest proti reformi, ampak tudi proti napovedanemu krčenju sredstev za kritje štipendij Deželne ustanove za pravico do študija Erdisu, ki je prisotno v deželnem finančnem zakonu. Doslej je Erdisu zagotavljal kakih dva tisoč štipendij za uspešne študente oz. tiste, ki izhajajo iz manj premožnih družin, v novem deželnem proračunu pa so prisotna sredstva, ki naj bi zagotavljala kritje le polovice teh štipendij, opozarjajo protestniki.

Vse se je začelo dopoldne, ko se je skupina študentov in raziskovalcev zbrala na glavnem sedežu univerze, kjer se je srečala tudi z rektorjem Francescom Peronijem (slednji je kritičen do reforme predvsem zaradi pomanjkanja finančnega kritja), nato pa v povorki odkorakala proti mestnemu središču in s tem ustavila promet vozil po Ul. Fabio Severo in bližnjih ulicah. Po prihodu v mestno središče, so se demonstranti ustavili pred palačo deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine na Oberdankovem trgu. Protestniki so se sestali z načelniki svetniških skupin leve sredine, želeli so se sestati tudi s predsednikom deželne vlade Renzom Tondom in odbornikom za šolstvo in univerzo Robertom Molinarom, dosegli pa so, da bodo svoje stališče o krčenju sredstev za štipendije predstavili v deželnem svetu v četrtek.

Od množice pred deželnim svetom se je ločila skupina kakih štiridesetih protestnikov, ki so se napotili do železniške postaje, kjer so za dobre pol ure zasedli tračnice na koncu bankin peronov in tako povzročili zamude pri prihodu in odhodu vlakov. V nadaljevanju se je povorka napotila do Velikega trga, kjer je demonstrirala pred prefekturo, tudi v tem primeru pa je bil promet po tržaškem nabrežju, pa tudi po bližnjih ulicah, kamor so pripadniki občinske policije preusmerjali vozila, precej upočasnen in v nekaterih primerih dobesedno blokiran.

Povorka protestnikov je na tržaškem nabrežju povzročila prometne zastoje

KROMA

OBLETNICA - Tržaški liberalni socialisti počastili Loris Fortuno Spomin na velikega protagonista zmagovitih bitk za državljanske pravice

Minilo je 25 let od smrti Loris Fortune, znanega nekdanjega socialističnega voditelja, ministra in parlamentarca iz naše dežele. Tržaški liberalni socialisti so se ga spominili z zborovanjem na sedežu stranke v Ul. Cologna.

O njegovem liku je spregovoril predsednik združenja Alessandro Perelli. Dejal je, da je bil Fortuna lik izrazitega reformatorja, ki je veliko pomnil za utrditev laične kulture v Italiji. Vsem so znane njegove številne bitke za demokratične svoboščine in priznanje državljskih pravic. Fortuna je bil med drugim glavni protagonist bitk za razporoko, za pravico do splava in za novo družinsko zakonodajo. Italijanska država je ljudem, kakršen je bil Loris Fortuna veliko dolžna, da se je nazad-

Loris Fortuna

nje lahko modernizirala in se s ključnimi reformami postavila ob bok drugim evropskim državam. Perelli je poudaril,

da je pokojni socialistični voditelj zmagal v teh pomembnih bitkah in potegnil za seboj večino Italijanov, kljub temu, da mu okoliščine in splošna politična klima v državi pogosto niso bile naklonjene.

Delegacija liberalnih socialistov se bo poklonila Lorisu Fortuni v soboto, 5. decembra na monumentalnem pokopališču v Vidmu.

Naj spomnimo, da je bil Fortuna tudi udeleženec osvobodilnega gibanja, zaradi česar ga je fašistična oblast aretirala in zaprla v goriške zapore. V začetku sedemdesetih let minulega stoletja je Fortuna kot poslanec vložil v italijanskem parlamentu zakonski osnutek socialistične stranke za zaščito naše Slovencev v Italiji.

Podelitev štipendij ZKB

V petek, 3. decembra, ob 17.30 bo v prostorih Razstavne dvorane ZKB na Opčinah že peta podelitev štipendij. Ob 5. obletnici podelitve, na katero so bili povabljeni vsi dosedanja nagrajenci, prijerja openska banka pester večer z naslovom »ZKB za mlade«, kjer bodo predstavniki banke predstavili pobudo za mlade podjetnike »Podjetna primorska 2011« in nov plačilni sistem, namenjen mladim. Na letošnji prireditvi bodo na povabilo sodelovali tudi mladi Klopi, maldinske strani Primorskega dnevnika, ki bodo s krajšim posegom podali nekaj razmišljanj o mladih v našem okolju.

V Križu razstava Ivana Žerjala

V prostorih kriške restavracije Bita bo danes ob 18.30 otvoritev razstave likovnega ustvarjalca in grafika Ivana Žerjala. Ob priložnosti odprtja umetniške razstave, se bo odvijal tudi »Aperitiv z umetnikom«, ki ga bo vodila prof. Jasna Merku. Žerjal, član društva KONS in Slovenskega društva za estetiko, bo predstavil vizualni dnevnik, v katerem so v obliki kolažev zbrana razmišljanja o sodobnem svetu podob. Aperitiv bo popestrila gojenka Glasbene matice in harfistka Eva Škabar.

Pesniško tekmovanje in koncert v Ausoniji

Trajansko nabrežje ponuja ta teden zanimive kulturne pobude, ki bodo dosegle višek prihodnji petek. Že danes bo od 19.30 dalje dobrodelni večer od mednarodnem dnevu boja proti AIDS-su. Jutri pa bo dan posvečen poeziji in slamu, tekmovanju v branju poezij, ki se bo začelo prav tako ob 19.30. Udeležba na tekmovanju je prosta. Nastope bo ocenjevala posebna žirija, finalni dvoboj pa bo ocenjevala publika. Zmagovalec bo deležen tudi denarne nagrade v višini 100 evrov. V petek, 3. decembra, se bo ob 20.30 nadaljevala pobuda v znamenju poezije, kjer bodo nastopili pesniki iz Makedonije, Romunije in Izraela. Sledil bo koncert Giulija Casaleja in Dj Set skupine Ultravox.

1. DECEMBER - Svetovni dan proti Aidsu

Virus Hiv ni umrl

V Trstu letos že 10 novih okužb - Danes debata v Ausoniji

Kondom ostaja ob abstinenci edini učinkovit instrument proti Aidsu, a mladi ga uporabljajo vse manj ...

Svetovni dan boja proti Aidsu, ki ga obeležujemo danes, je priložnost za osvetlitev bolezni, s katero se javnost ne ukvarja pogosto. Tržaško zdravstveno podjetje je včeraj priredilo tiskovno konferenco, na kateri je posredovalo nekatere podatke in predstavilo današnjo pobudo. V kopališču Ausonia bo namreč popoldan posvečen osveščanju mladih. Ob 15. uri bo na sporedu nastop gojencev inštituta Nordio, ob 17. pa javno srečanje, ki ga bo vodil pisatelj Pino Roveredo; med drugimi se ga bo udeležil tudi Roberto Luzzati, direktor oddelka za nalezljive bolezni tržaške bolnišnice.

Z virusom Hiv se je letos na Tržaškem že okužilo deset prebivalcev, oddelek za nalezljive bolezni pa sledi 205 pacientom. Kot je bilo poudarjeno, je

med njimi največ heteroseksualcev (119), sledijo homoseksualci in narkomani. Ti dve kategoriji sta bili v preteklosti bolj podvrženi okužbi, po učinkoviti preventivi na tem področju, pa se danes virus širi predvsem med najmlajšimi. Razlog je v nezaščitenih spolnih odnosih, zaradi česar se širijo spolno prenosljive bolezni. Iz ankete, ki so jo opravili na Tržaškem, izhaja, da 46% mladih ne uporablja kondoma, ki ostaja ob abstinenci edino »orožje« proti Aidsu.

Test, ki naj ugotovi okužbo z virusom Hiv, lahko brezplačno in anonimno opravimo tako v družinskih posvetovalnicah zdravstvenega podjetja kot v Centru za nalezljive in spolno prenosljive bolezni tržaške bolnišnice. (pd)

AREA - Vsakoletna konferenca Koordinacije raziskovalnih ustanov

Vpogled v deželno konkurenčno znanstveno-raziskovalno dejavnost

Furlanija-Juljska krajina se lahko ponaša s kakovostno znanstveno-raziskovalno osnovo, ki velja danes v Italiji za svetlo izjemo. Že res, da je dežela majhna, vendar v njej deluje kar 53 raziskovalnih oz. akademskih ustanov (32 na Tržaškem, 12 na Videmskem, po 8 pa na Goriškem oz. Pordenonskem), ki iz leta v leto težijo k izboljšanju deželne konkurenčne sposobnosti in razvoju prostora. Slednje se prepoznavajo v Koordinaciji raziskovalnih ustanov (CER), ki je nastala pred 9 leti. Z Deželo FJK se je obvezala, da bo v prihodnjih letih izdelala pregled znanstveno-raziskovalnega potenciala, človeškega kapitala in načrtov, kar bo omogočilo načrtovanje novih sinergij in krepitev sodelovanja med ustanovami, pa tudi sklepanje strateških zavvezništev na mednarodni ravni.

Včerašnja vsakoletna konferenca Koordinacije CER v kongresnem središču raziskovalnega centra Area na Padričah je bila priložnost za preverjanje prvih ugotovitev. Kot sta v svojih poročilih poudarila predsednik centra Area Giancarlo Michellone in generalni direktor Enzo Moi je raziskovalcev v deželi kakih 8 tisoč in leti skrbijo, da je naš znanstveni sistem izredno kakovosten. Marco Cantalupi je predstavil rezultate ankete, ki jo je center Area že pred poletjem spodbudil. Zaobjemala je delovanje znanstveno-raziskovalnih ustanov v bieniju 2007-2008 in nanjo se je odzvalo 34 ustanov (na skupnih

Predstavitev rezultatov ankete v raziskovalnem centru Area na Padričah

KROMA

53). Vprašanja so zadevala tudi osebe oz. srednjo starost zaposlenih (okrog 40 let), spol (večina je še vedno moških 54,1%), število tujcev (okrog 7% raziskovalcev), delovno razmerje (53,7% je pogodb za nedoločen čas) in opravljeni študij (42% ima univerzitetno diplomu, raste število podiplomskega študija), število projektov in doseženih rezultatov seveda.

Srečanja se je udeležil tudi deželni

odbornik za šolstvo Roberto Molinaro, ki je potrdil, da ostajata raziskovanje in inovacija deželni prioriteti, kljub vse skromnejšim prispevkom. »Treba je ovrednotiti, kar že imamo,« je dejal in napovedal, da bo Dežela januarja sprejela nov sistem financiranja raziskovalnih dejavnosti, univerze in višje izobrazbe, ki bo stavil na sodelovanje, sektorske sinergije in inovacijske pobude. (sas)

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Med razpravo o rebalansu proračuna

Ukmar tržaškemu županu: »Dipiazza, go home!«

Jabolko spora prekinjena gradnja parkirišča na Kontovelu - V rebalansu 20 tisoč evrov za konec del

»Dipiazza, go home!« Tako, z ameriško izposojenjo, je svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar med ponedeljkovo občinsko sejo ob koncu svojega posega o rebalansu proračuna za letošnje leto pozval tržaškega župana, »naj odide«. Jabolko spora, ki je izzvalo svetnikovo drastično zahtevo, je bilo novo parkirišče na Kontovelu, javno delo, za katerega si je kontovelski svetnik Ukmar mnogo prizadeval, a ga je nazadnje močno prizadelo, ker so se dela malo pred koncem zaustavila. Vzrok za prekinitev del je bilo pomanjkanje finančnih sredstev. Zmanjkalo je 20 tisoč evrov, ki jih je občinska uprava sedaj vključila v rebalans proračuna, da bi lahko gradno v kratkem dokončali in parkirišče končno predali svojemu namenu.

Na eni od prejšnjih del se je župan »pobahal« svetniku Ukmarju, češ, »saj smo ti dali 250 tisoč evrov za gradnjo parkirišča.« Predstavnik Bersanijeve stranke mu je na začetku razprave o rebalansu proračuna za letošnje leto vrnil miho za drago. Izrazil je zadovoljstvo, ker je bil v proračun vključen prispevek v višini 20 tisoč evrov za parkirišče, župana pa je spomnil, kdo je kaj prispeval za njegovo gradnjo.

Občina Trst je do podpisa transakcije

Stefano Ukmar (levo) in Roberto Dipiazza iz časov, ko sta se še objemala

z Jusom Kontovel, 31. januarja 2006, upravljal zemljišča kontovelskega jusa in dotlej iztržila 405 tisoč evrov. S transakcijo je bil dosežen dogovor tudi o koriščenju zbranih finančnih sredstev: 175 tisoč evrov je pripadalo Jusu Kontovel, preostalih 230 tisoč pa je ohranila Občina Trst v posebni postavki. Ta vsota je bila namenjena za ja-

vno delo, ki naj bi ga občina opravila na območju Kontovela.

Pred nekaj leti se je občinska uprava, prav na pobudo svetnika Ukmarja, odločila, da zgradi na Kontovelu, prepotrebno parkirišče. Pripravljen je bil načrt, gradnja naj bi stala 250 tisoč evrov. Občina naj bi v ta namen uporabila denar iz posebne po-

stavke (230 tisoč evrov), sama pa naj bi prispevala še preostalih 20 tisoč evrov. »Torej nam vi niste dali denarja za parkirišče, ker so bila to sredstva, ki jih je občina iztržila iz uporabe jusarskih zemljišč,« je svetnik Ukmar spomnil župana Dipiazza.

Gradnja parkirišča se je začela pred enim letom, večji del je bil že opravljen, pred dvema mesecema pa se je ustavila zaradi pomanjkanja denarja. Zgodilo se je, da je bilo porabljenih 230 tisoč evrov iz posebne postavke, preostalih 20 tisoč evrov pa je občina »pozabila« nakazati.

Prav zaradi te »pozabljivosti« je Ukmar napadel odbornika za javna dela, to je samega župana Dipiazza, ki je po odslovtvi odbornika Franca Bandellija prevzel v roke ta resor. »Bili ste zelo slab odbornik za javna dela in tudi zelo slab odbornik za urbanistiko, saj je predlog novega regulacijskega načrta povzročil že veliko škodo,« je županu očital Ukmar, ki je svoj poseg zaključil z ameriškim »Dipiazza, go home!«

Po Ukmarju sta župana močno kritizirala tudi vodja DS Fabio Omero in svetnik Občanov Roberto Decarli. Rebalans je bil vsekakor odobren z glasovi desnosredinske večine.

M.K.

VERDI - V soboto

Nekropola razprodana: za SSG še nekaj mest

Sobotna uprizoritev Pahorjeve Nekropole v tržaškem gledališču Verdi je razprodana. Povpraševanje za slovensko predstavo z italijanskimi nadnapisi v režiji Borisa Kobala, ki prihaja v Trst na izrecno povabilo župana Roberta Dipiazza, je bilo res veliko. Za vse, ki si niso še uspeli zagotoviti vstopnic, pa ostaja še nekaj upanja ...

Abonenti Slovenskega stalnega gledališča, ki so vpisali izbirni sklop romaneskni in resna glasba, si lahko namreč do danes ob 15. uri zagotovijo brezplačno vstopnico pri blagajni SSG ali na telefonski številki 800 214302.

Pri blagajni Verdijevega gledališča pa bodo v soboto zjutraj, od 9. ure dalje, na razpolago še nekatere vstopnice. Kdor bi rad prišel do njih, pa naj se moralno pripravi na čakanje v vrsti: tako vsaj napovedujejo blagajničarke tržaškega opernega gledališča ...

OBČINA TRST Edera za razstavo z Ljubljano

Emiliano Edera

»Tržaški župan Roberto Dipiazza se je izkazal pri promociji dialoga med Italijo in sosednimi državami, še posebej s Slovenijo, občina pa bi se lahko v tej smeri še bolj potrudila.« Tako je ocenil tržaški občinski svetnik Rovisove liste in predsednik občinske komisije za prozornost Emiliano Edera. Koncert prijateljstva ob prisotnosti predsednikov treh držav in sodelovanje tržaškega župana z ljubljanskim županom ter predstava Nekropole v gledališču Verdi kažejo na željo po okrepitev odnosov med Trstom in Ljubljano, je zapisal v tiskovnem sporočilu. Prav v tej luči je Edera vložil v občinski svet resolucijo, v kateri poziva, naj odborništvu za kulturo obeh občin skupno pripravita razstavo velikih obmejnih slikarjev, ki naj bi jo istočasno predstavili v Trstu in v Ljubljani. Edera je spomnil na velike mojstre preteklega stoletja Mušiča, Spacala, Černigoja, brata Kralj, pa tudi poudaril pomen sodobnih umetnikov, kot sta Palčič in Maršič. Vsi ti mojstri so delovali na meji dveh držav in so se uveljavili na mednarodni ravni. Postavitev razstave njihovih del istočasno v Trstu in v Ljubljani ne bi le ustvarilo kulturni most med mestoma, temveč bi imela tudi turistični odziv.

Edera je prepričan, da bo resolucija odobrena. Dvomi pa, da jo bo podprla celotna desnosredinska večina.

ZGONIŠKI OBČINSKI SVET - Svetnik Žbogar (SSk) načel aktualno vprašanje

Merjasci, nadloga tudi v Zgoniku

Odbornica Monika Hrovatin o dogovoru z devinsko-nabrežinsko občino o vodenju projektov šola-občina

Zgoniški občinski svet je na zadnji seji soglasno odobril sporazum protokola z devinsko-nabrežinsko občino za vodenje projektov šola-občina. Dogovor je predstavila občinska odbornica za šolstvo Monika Hrovatin. Spomnila je, da deluje didaktično ravnanje v Nabrežini na območju devinsko-nabrežinske in zgoniške občine. Vsi vrtci in osnovne šole so odvisni od iste centralne enote, zato sta se občinski upravi odločili za sporazum-protokol za izvajanje tako imenovanih projektov šola-občina.

Občinski upravi sta se obvezali, da bosta spodbujali sodelovanje na področju projektov vzgojno-izobraževalnega značaja. Spodbudili bosta stike z učnim osebjem in ravnateljem ter bosta ob enem seznanjali javnost z vsemi kolektivnimi projekti »v skupnem interesu po primernih komunikacijskih sredstvih.« Glavna projektna področja so: prehrabena, okoljska, prometna, in

Monika Hrovatin

državljska vzgoja, jezikovne delavnice, rekreativne in športne dejavnosti. Občini sta se nadalje obvezali, da bosta s primernimi, sproti dogovorjenimi sredstvi in načini finančno podprli

Dimitrij Žbogar

skupne projekte ter zagotovili ustrezne prostore za njihov izvedbo.

Na začetku se je bil govor tudi o merjascih na Krasu in škodo, ki jo živali povzročajo predvsem kmetovalcem.

Vodja Slovenske skupnosti Dimitrij Žbogar je opozoril, da postaja škoda res velika, s prispevkom tržaške pokrajine v višini 50 tisoč evrov pa bo mogoče kriti le kakih 20 odstotkov prizadetega gorja. Poleg drugega prejemajo oškodovani odškodnino z veliko zamudo. Taki ukrepi so po njegovem neučinkoviti, zato bi si morali zamisliti kak nov prijem v »boju« proti divjim prašičem.

Župan Mirko Sarđoč je odgovoril, da je občinska uprava dobro seznanjena z zadevo, saj je v stalnih stikih s kmetovalci in ve, koliko so jih živali prizadele. Občina je svoje delovanje usmerila na dve ravni. Edina učinkovita rešitev je odstrel, saj merjasec nima naravnega nasprotnika je pojasnil Sarđoč, sicer tudi lovec. Občinska uprava je imela srečanja z lovskimi organizacijami in zdravstveno upravo. Lovcem na Krasu je pri lovu na merjasca povzročalo veliko nevšečnost dejstvo, da so morali po uplenitvi živali romati v mesto na obvezen pregled za analizo trikinoze. Občinski upravi se je vendarle uspelo dogovoriti z zdravstvenimi oblastmi, da bi premostili to nevšečnost. Tako lahko sedaj lovci na Krasu opravijo pregled za trikinozo kar pri zdravstveni službi na Proseški postaji.

Drugo nevšečnost predstavlja časovna omejitev lova na merjasce. V Italiji je omejena na dve uri po sončnem zatonu. V bližnji Sloveniji nimajo teh omejitev, lahko uplenijo divjega prašiča celo leto, tudi v nočnih in jutranjih urah. Zato je Sarđoč predlagal, naj bi poenotili čas lova na merjasce in ga prilagodili slovenskemu, saj »divji prašiči v Italiji in v Sloveniji nimajo različnih urnikov.«

Po Sarđočevem mnenju je nepojmljivo, da prejemajo oškodovanci odškodnino eno leto ali še več po povzročni škodi. Župan je zagotovil poseg pri deželni upravi, da bi le-ta posredovala pokrajini večja sredstva za kritje povzročenih škod. Lovci namreč plačujejo deželi izdatne prispevke za svoje lovske dejavnosti. Zato bi bilo konkretno, ko bi deželna uprava del teh sredstev preusmerila Pokrajini za odškodnine. Zgoniški župan je vsekakor ponovil, da sledi njegova uprava zadevi iz dneva v dan, in škoda, ki jo povzročajo divji prašiči je, žal, iz dneva v dan večja.

M.K.

OBČINA TRST - Socialna varnost Nova stanovanja za osebe s posebnimi potrebami

5 oseb se bo privajalo na samostojno življenje

Odborništvo za socialno varnost tržaške občine je včeraj predalo namenu štiri nova stanovanja za osebe s posebnimi potrebami. V njih bodo socialni delavci in zdravstveno osebje uvajali pet občanov k samostojnemu življenju in jim v kolikor bo to mogoče izboljšali kakovost življenja. Novo pridobitev gre dodati k doslej že dodeljenim desetim stanovanjem, v katerih prebiva 14 oseb in se sooča z avtonomnim življenjem.

Tako kot v letih 2006 in 2007 je Fundacija Tržaške hranilnice gmotno pomagala pri uresničevanju tovrstnih pobud. Tokrat je poskrbela za nakup pohištva v teh novih domovih. Tri stanovanja so last Fundacije Caccia Burlo in se nahajajo v Ulici Timignano, eno pa spada v center za pomoč na domu v Vili Carsia. Začasno uporabo med rehabilitacijo občanov s posebnimi potrebami pa je Občina Trst namenila še dodatni dve stanovanji v Ulici Capitolina.

SKD BARKOVLJE - Drevi

Tradicionalni predbožični sejem

Topli čaji, punč, sladki medenjaki in veliko toplih lučk ter manjših daril – prazniki so pred vrati. Namig za obisk Slovenskega kulturnega društva Barkovlje, ki bo drevi ob 20. uri odprlo tradicionalni predbožični sejem. Otvoritveni večer bo obogatila glasbena kulisa, ki jo bo pričaral prof. Fulvio Jurinčič, na sejmju pa bo sicer več kot 20 razstavljavk ponujalo dobroto za oko, srce in želodec, posebnost sejma pa bo tudi letos, da bo posebno pozornost posvečal našim malčkom. Ti se bodo jutri ob 15. uri lahko udeležili otroškega kotička, ki ga bosta popestrili Daša in Nastja. V petek, 3. decembra, pa bo na sporedu sladki popoldan, v sklopu katerega se bodo domačinke izkazale v peki sladice.

Predbožični sejem bo odprt do torka, 7. decembra, ko bo mogoče nakupovati najrazličnejše obrtne izdelke. Za popestritev prodajne razstave pa bodo poskrbeli tudi otroci iz osnovne šole F. S. Finžgar in malčki iz vrtca, ki so skupaj z učiteljicami izdelali voščilnice. Izkupiček od prodanih voščilnic bo namenjen nakupu knjig. Naj ob koncu še povemo, da bo sejem mogoče obiskati v četrtek, petek, prihodnji ponedeljek in torek med 15. in 19. uro, med vikendom pa bodo vrata barkovljanskega društva odprta od 10. do 13. ure. (sč)

PIHALNI ORKESTER RICMANJE - Koncert »Movie magic«

Priljubljena filmska glasba za doživet nedeljski popoldan

Ricmanjski pihalno orkester med nastopom

Filmska kultura nas obdaja kot najbolj dostopna, razširjena, širše priljubljena oblika umetnosti. Tudi filmske glasbene kulise imajo poseben čar in njihove sugestije so bile vezna nit koncertnega programa, ki je zaživel v nedeljo v okviru koncertne sezone Pihalnega orkestra Ricmanje s pokroviteljstvom Občine Dolina. »Movie magic- Čar filmske glasbe« je bil naslov posebnega glasbenega popoldneva, ki v gledališče Prešeren v Boljuncu pritegnil številno publiko.

Ricmanjski orkester je začel letošnjo sezono s polno paro: po uspešnem koncertu v sklopu 13. pokrajinske revije pihalnih godb »Jesenski sprehodi« na trgu Verdi v Trstu in po sodelovanju z orkestrom Opera giocosa del Friuli-Venezia Giulia pri ponovitvi Sinicove opere Marinella v opernem gledališču Verdi, je

bil njegov samostojni nedeljski koncert tretje večje dejanje tega obdobja. Orkester pod vodstvom dirigenta Aljoše Tavčarja se je na boljunskem koncertu predstavil z zelo pestrim in zanimivim programom, saj je segal od ameriških avtorjev Johna Williamsa, Alana Silvestrija in Henryja Mancinija do slavnih italijanov Morriconeja in Piovanijs. Gostje koncerta so bili violinist in vsestranski glasbenik Iztok Cergol ter igralka Aljoša Saksida in Fabrizio Polojaz. Zvok violine je pospremil publiko v Schindlerjev svet z ganljivo melodijo, ki jo je Williams napisal za violinista Itzhaka Perlmana. Kabaretni duo Saksida-Polozaj pa je našel humoristične povezave z Mancinijevo glasbo za film The Pink Panther.

Ricmanjski pihalni orkester je tudi tokrat poskrbel za doživet in kakovosten glasbeni nedeljski popoldan.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 1. decembra 2010
MARIJAN

Sonce vzide ob 7.25 in zatone ob 16.23
- Dolžina dneva 8.58 - Luna vzide ob 2.19 in zatone ob 13.25.

Jutri, ČETRTEK, 2. decembra 2010
BLANKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,8 stopinje C, zračni tlak 1009,1 mb ustaljen, veter 30 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 57-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 4. decembra 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667),

Drevored XX. septembra 6 (040 371377),

Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX.

septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje

- Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (040 300605).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,

tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8.

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Rapunzel, l'intreccio della torre 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »The killer inside me«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Rapunzel - L'intreccio della torre 3D«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »A Natale mi sposo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La donna della mia vita«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Frankenstein Junior«; 16.00, 16.30, 17.40, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; 15.50 »Saw 3D«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi credevamo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Precious«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.20, 22.15 »Stanno tutti bene«; 18.20 »Benvenuti al sud«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.00, 22.10 »Il mio nome è Khan«; 18.15 »I fiori di Kirkuk«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.50, 19.00, 21.10 »Romance med prijatelji«; 21.30 »Socialno omrežje«; 17.10, 20.00 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 17.30, 19.30 »Gremo mi po svoje«.

KOPER - PLANET TUŠ 16.35 »Jaz, baraba 3D«; 18.55, 21.05 »Žaga VII 3D«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Gremo mi po svoje«; 16.50, 21.10 »Lahka punca«; 15.20, 17.50, 18.20, 20.50 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 16.00, 21.00 »Lomilec src«; 18.15 »Wall Street: Denar nikoli ne spi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.10, 17.00, 18.35, 19.30, 21.00, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 2: 16.10, 17.45, 20.40, 22.20 »La donna della mia vita«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A Natale mi sposo«; Dvorana 4: 19.15 »Un marito di troppo«.

SUPER - 22.15 »The social network«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 2: 16.45, 18.45,

SKD TABOR

in Odbor No Tav iz Trsta in s Krasa

danes, 1. decembra ob 20.30

v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah

RAZPRAVA O HITRI ŽELEZNICI

Posegli bodo predstavniki odborov No Tav iz Trsta in s Krasa ter iz Spodnje Furlanije

20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre«; Dvorana 3: 16.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; 19.50 »The killer inside me«; Dvorana 4: 17.45, 20.15, 22.15 »A Natale mi sposo«; Dvorana 5: 17.15, 20.00, 22.00 »La donna della mia vita«.

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA STEFANA vabi vse starše na roditeljski sestanek, ki bo v petek, 3. decembra, ob 17. uri na sedežu šole - Vrdelska cesta 13/2.

Izleti

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH obvešča, da bo za izlet v Ljubljano v soboto, 4. decembra, odhod avtobusa ob 8.15. Zbirališče ob 8. uri na avtobusni postaji na Dunajski cesti.

MOTORSHOW BOLOGNA: Socialna služba občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, skupaj z Zadrugo La Quercia, z Mladinskim krožkom društva Igo Gruden in s Sosvetom mladih občine Devin Nabrežina, organizira enodnevni izlet na Motorshow v Bologno za mlade od 18 do 29 let, v soboto, 4. decembra, z odhodom ob 7.00 iz Sesljana. Avtobus je brezplačen. Za info, vpise, in plačilo vstopnice, kličite na mobilni 349-5037508 (Daša).

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda organizira silvestrsko družinsko zimovanje »Snežnika« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori od 31. decembra do 2. januarja. Vabljenje vse družine od Milj do Trbi-

OTROCI - V soboto

Ciciban vabi v SSG

Po uspehu prve zunaj abonmajske ponudbe za družine v okviru Vabila k abonmaju, bo Slovensko stalno gledališče ponovno povabilo otroke, njihove starše in male prijatelje, da si privoščijo prijeten popoldan v gledališču. Igralca Primož Forte in Romeo Grebenšek jih namreč pričakujeta v soboto, 4. decembra, v mali dvorani tržaškega gledališča. Tu se bo ob 17. uri pričela izredna ponovitev lanske uspešnice, otroške produkcije Slovenskega stalnega gledališča Ciciban, ki je povzeta po priljubljenih pesmicah Otona Župančiča.

Umetniški vodja SSG in režiser predstave Primož Bebler je postavil na oder odlomke iz klasika mladinske književnosti s pristnostjo otroške domišljije in s smislom za igro, ki ustvarja iz preprostih predmetov iluzijo vedno novih pokrajin.

Pismo zamorskega kralja, kroparji, žabe, čebele, prijateljica ptička, zmaj, ki leti visoko nad tržaškimi hišami bodo zaživeli v pristrčnem okviru scene Petra Furlana in z izvirno glasbo Mirka Vukšanoviča, ki se sprehaja »po različnih kontinentih, žanrih, stoletjih«.

Blagajna gledališča bo odprta eno uro pred pričetkom. Vstopnica za otroke bo znašala 2 evra, njihovi spremljevalci pa bodo odšteli 6 evrov.

SKD Barkovlje

Ul. Bonafata 6
vabi

DANES, 1. decembra, ob 20.00

na otvoritev
predprazničnega sejma
PREDBOŽIČNI ČAR

Glasbena kulisa

Prof. GM Fulvio Jurinčič (harmonika)

Urniki sejma:

četrtek, 2. in petek, 3.12.

15.00 – 19.00

sobota, 4. in nedelja, 5.12.

10.00 – 13.00

ponedeljek, 6. in torek, 7.12.

15.00 – 19.00

ža. Za dodatne informacije in prijave do 8. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na zsciril-metod@gmail.com.

SPDT priredi ob zaključku sezone, v nedeljo, 12. decembra, »Izlet v neznanost«. Poskrbljeno bo za avtobus. Informacije in vpisovanje do četrтка, 9. decembra, tel. 040-220155 (Livio).

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM ZEMLJIŠČE v Podlonjerju. Cena po dogovoru. Tel. št. 040-54668.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo. Ima izkušnje s starejšimi osebami. Tel. št.: 00386-56551450.

IŠČEM SKLADIŠČE, 40 kv.m., na območju Boljunec, Dolina, Log, Domjo, Ul.Travnik. Tel. 348-5872062.

LEPE MLADKE IN VESELE KUŽKE podarimo ljubiteljem živali. Za informacije kličite v večernih urah na tel. št. 335-283120 ali 347-9062031.

NA OPČINAH dajem v najem prostor, 85 kv. m. v Alpinski ulici 87. Za informacije pokličite na tel. št.: 338-1966768 ali 340-3338082.

PODARIMO TRI SIMPATIČNE MUCKE Pokličite te. št.: 328-0606251 po 16. uri.

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

*Izven abonmaja
Gledališče Koper*

Tamara Matevc, Boris Kobal

Poslednji termina(l)tor

režiser Samo M.Strelec

v torek, **7. decembra**

ob **20.30**

v veliki dvorani SSG

Vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 15. ure in eno uro pred pričetkom.

Predprodaja

od ponedeljka, 29. novembra.

Tel +39 040 362 542

brezplačna številka 800214302

PRODAJAM kompletna zimska kolesa tip bridgeston 195 65 R15 91T primerna za volkswagen golf III za 250,00 evrov. Zainteresirani naj pokličejo tel. št.: 340-8662192.

PRODAM napravo sterilizator otroških steklenič in napravo za segrevanje steklenič (scaldabiberon) za dom in avtomobil, znamke mebbi, v oddelčnem stanju za 50,00 evrov. Tel. št.: 348-4643850.

PRODAM NOVO GUGALNICO (viseča zibelka) fischer price - rain forest na baterijo, cena 100,00 evrov. Tel. št. 040 - 228575.

UKRADENA AKTOVKA V NABREŽINI V sredo, 24. novembra zjutraj, mi je nekdo ukradel iz avta, parkirane ga pred pokopališčem v Nabrežini usnjeno aktovko, v kateri sem imel papirnat dokumente izključno osebnega interesa. Poštenega najditelja prosim, da se javi na tel. št.: 347-7334719.

ZIMSKE GUME 185/55 r 15, prodam za 100,00 evrov. Tel. št.: 348-2693442 (po 19. uri).

ZIMSKE GUME nokian M+S 205/65/15 84H v zelo dobrem stanju prodam za 100,00 evrov. Poklicati tel. št.: 335-8045700.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobi imajo odprto osmico. Tel. št. 0481-78125.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23.

Loterija 30. novembra 2010

Bari	43	66	65	70	68
Cagliari	53	65	38	16	11
Firence	90	6	27	2	78
Genova	11	7	79	6	17
Milan	64	50	79	40	2
Neapelj	35	50	71	81	61
Palermo	8	65	59	58	9
Rim	23	45	78	46	24
Turin	63	6	36	30	68
Benetke	71	15	59	75	48
Nazionale	32	1	11	65	26

Super Enalotto št. 143

19	20	32	64	87	89	jolly 69
Nagradni sklad						3.763.388,67 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						59.411.297,56 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
6 dobitnikov s 5 točkami						94.084,72 €
1.399 dobitnikov s 4 točkami						403,50 €
59.513 dobitnikov s 3 točkami						18,97 €

Superstar

37

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
8 dobitnikov s 4 točkami	40.350,00 €
303 dobitnikov s 3 točkami	1.897,00 €
4.606 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
29.986 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
66.128 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Raz/seljani - srečanje Jaz-Priseljevanje. Homoseksualnost

Sodelujejo Giorgio Dell'Amico,
Davide Zotti, Philippe Castetbon,
Alberto Rochiradanes - sreda, 1. decembra
ob **18.00**
v Mali dvorani SSG
Vstop prost

Obvestila

NOVA JUTRANJA VADBA ZA ZRELA IN ZLATA LETA Vabimo vas na lahkotno in terapevtsko naravnano vadbo, ki bo poteka v KRD Dom Briškički pod strokovnim vodstvom prof. Mateje Šajna. Srečanja so po novem ob ponedeljkih in ob sredah ob 9.30 uri. Informacije Anica 040-327327, 340-4835610 Mateja 00386-40303578.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici: »Slovenske ljudske pravljice«, pripoveduje Alenka Hrovatin. Danes, 1. decembra, ob 17. uri praznična pravljica. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

POKRAJINSKI ODBOR ZSKD za Tržaško sporoča, da področno srečanje napovedano za danes, 1. decembra, odpade zaradi nezadostnega števila prijavljenih članic.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje danes, 1. decembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška, 20.

KMEČKA ZVEZA prireja za vse člane obvezne tečaje o higieni in postopkih HACCP. Tri urni tečaj za odgovorne na podjetju (8 ur): v četrtek, 2., v torek, 7. in petek, 10. decembra. Podrobne informacije lahko dobite po telefonu 040-362941.

MIKLAVŽEV SEJEM knjig in ročnih del bo v organizaciji SKD Vigred in Združenja staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrta ob četrta, 2., do sobote 4. decembra, od 15.30 do 18.30, v nedeljo, 5. decembra, pa od 14. do 16. ure, v Štalci v Šempolaju.

OTROCI, POZOR! V petek, 3. decembra, nas v društvu SKD J. Rapotec v Prebenegu obišče sv. Miklavž. Med čakanjem nas bodo zabavale dijakinje liceja A.M. Slomšek z igrico »Čarovnica Berta« in z likovno delavnico. S seboj prinesi flomastre, škarje in lepilo. Miklavževi pomočniki bodo v četrtek, 2. decembra, od 19. do 20. ure v društvu zbirali eno darilce za vsakega otroka. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE, UL. BONAFATA 6 - V okviru božičnega sejma bo v četrtek, 2. decembra, »Pravljica za najmlajše« v izvedbi Daše in Vanje. Začetek ob 14.45. V petek, 3. decembra, bo

pokušnja in ponudba domačih sladici. Začetek ob 15. uri.

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER V NARODNEM DOMU sporoča, da zaradi pomanjkanja rednih denarnih dotacij bo od četrta, 2. decembra, ponovno zaprt. Prosimo za razumevanje!

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo zaradi Miklavževega sejma društvena dvorana zasadena od petka, 3. do srede, 8. decembra. Petkove telovadke bodo imele ta teden telovadbo v četrtek, 2. decembra. Naslednji teden pa bo telovadba potekala v četrtek, 9. in v petek, 10. decembra, po običajnem urniku za vse obiskovalke tečaja.

COCKTAIL PRIGRIZKI Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuharski tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v petek, 3. decembra, ob 18. uri v Gostinskem učnem centru Ad formanduma na Fernetičih. Jedilni list: tunini zvrtki z avokadom, zavitek iz paprike in mo-carele, žemljice s kislim zeljem in popečeno panceto, pečene paprike z drobnjakovo kremo, klobasice v testu, slive v slanini. Udeleženci prejmejo v dar recepte in potrdilo o obiskovanju tečaja. Za vpisovanja: tel. +39-334-2825853, promo@adformandum.eu.

LETNIKI 1966! Dobimo se na večerji v gostilni v Križu v petek, 3. decembra, ob 20. uri. Prijave na 340-4996575 (Sonja) ali pišite na nevi66@libero.it, dan-mal@libero.it.

SEKCIJA VZPI EVALD ANTONČIČ STOJAN IN SKD VESNA vabita na predavanje »Zmaga kapitalizma - kriza socializma?«. Predava prof. Jože Pirjevec, v petek, 3. decembra, ob 20.30 v KD Alberta Sirka v Križu. Sledi razprava, toplo vabljeni.

SEKCIJSKI KONGRESI ANPI - VZPI bodo: v petek, 3. decembra, pri Sv. Ivanu ob 17.00; 4. decembra v Trebčah ob 15.00; 7. decembra pri Sv. Jakobu; 9. decembra v Barkovljah ob 20.00.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ZALOŽBA MLADIKA vabita v petek, 3. decembra, ob 18. uri v Galerijo Tržaške knjigarne (Ul. San Francesco 20, Trst) na odprtje likovne razstave otroških ilustracij likovne umetnice Vesne Cunja na temo »Trdoglavček Tomaž in njegovi prijatelji«. Govor bo tudi o istoimenski ilustrirani pravljici, ki bo decembra izšla pri založbi Mladika.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja Miklavževanje v nedeljo, 5. decembra, ob 16. uri v dvorani športnega središča v Vižovljah. Pred prihodom sv. Miklavža bo nastop dijakin pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek. Angelčki zbirajo darila v petek, 3. decembra, od 18. do 19. ure na sedežu društva v Mavhinjah.

KRUT obvešča, da bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 16. uri srečanje Bralnega krožka. Vabljeni tudi novi ljubitelji knjige. Informacije na sedežu krožka v ul. Cicerone 8/b, te. št.: 040-360072.

SV. MIKLAVŽ se bo mudil v društvenih prostorih SKD Grad pri Banih v soboto, 4. decembra, od 17.30 dalje. Vsi otroci so toplo vabljeni. (Tel. 040-212403, od 12. do 13. ure - Neva).

SVETI MIKLAVŽ bo obiskal otroke v Finžgarjevem domu na Opčinah v soboto, 4. decembra, ob 16. uri. Pozdravila ga bo OPZ Vesela pomlad, Otroška gledališka skupina Finžgarjevega doma pa bo uprizorila igrico »Majhen nesporazum«, ki jo je režirala prof. Manica Maver. Angelčki sprejemajo darila za otroke od 14.30 dalje. Vabljeni vsi otroci.

MIKLAVŽEVANJE v organizaciji SKD Vigred bo v nedeljo, 5. decembra, ob 17.30 v prostorih COŠ S. Gruden v Šempolaju. Nastopili bodo pevci in glasbeniki skupine Vigred ter uprizorjena bo igrica Trije prašički. Angelčki sprejemajo darila samo v Štalci v urniku Miklavževega sejma.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 5. decembra, na sporedu Gledališkega vrtiljaka predstava »Mala princeska« v izvedbi Slovenskega odra. Prva predstava bo ob 16. uri (red Ribica), druga ob 17.30 (red Želva). Ob koncu vsake predstave bo otroke obiskal sv. Miklavž. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo redni občni zbor v nedeljo, 5. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem skicanju v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRA-

ŽENCEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita v ponedeljek, 6. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu ob 21.00 letnici rojstva pesnika Franceta Prešerna na razgovor o obravnavi in sprejemanju Prešernovih poezij na slovenskih šolah včeraj in danes. Govorila bosta prof. Tatjana Rojc in dr. Zoran Božič iz Nove Gorice, ki je ravno izdal študijo Slovenska literatura v šoli in Prešeren. Za uvod bo nastopil godalni kvartet Podokničarji. Knjižnica Dušana Černeta pa bo razstavila naše povojne učbenike slovenske književnosti. Začetek ob 20.30.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC IN MLADINSKI KROŽEK DOLINA prirejata skupno Miklavževanje v ponedeljek, 6. decembra, ob 18. uri v dvorani MD Boljunec. Gostovali bomo študentke 3. in 4. letnika smeri razrednega pouka pedagoške fakultete Koper z glasbeno pravljico Mojca Pokrajculja, sledil bo prihod Sv. Miklavža.

KRUT vabi na predavanje »Do zdravja s sadnimi sokovi: mangostin« v torek, 7. decembra, ob 18. uri. Predavatelj g. Riccardo Ramanzin. Več informacij na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/b, el. 040-360072.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi v torek, 7. decembra, ob 16.30 v društvene prostore na stadion 1. Maj na pravljico uro in likovni kotiček »Beli medvedek, ne zapusti me!« (Hans De Beer). Pravljica je primerna za otroke iz vrtca in prvih razredov osnovne šole.

BOŽIČNI JEDILNIK Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuharski tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v petek, 10. decembra, ob 18. uri v Gostinskem učnem centru Ad formanduma na Fernetičih. Jedilni list: pate' v listnatem testu, capesante na Mornay način, puran s prazničnimi prilogami, meringa s chantilly smetano in mangom, izbor vin. Za vpisovanja: tel. +39-334-2825853, promo@adformandum.eu.

JUS-COMUNELLA »NABRESINA GEMEINDE« v sodelovanju s SKD Igo Gruden in AŠD Sokol vabi občane in zainteresirane na javno srečanje in debato o predloženih predlogih za preureditev nabrežinskega »placa« in »stare vasi«, ki se bo vršilo v petek, 10. decembra, ob 19. uri v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Prisotni bodo tudi upravitelji Občine Devin Nabrežina in predstavniki Fakultete za arhitekturo tržaške Univerze. Toplo vabljeni.

DRUŠTVO GRAD OD BANOV prireja Božični sejem okrasnih izdelkov in naravnih mil, s sledečim urnikom: sobota, 11 in 18. decembra, od 15. do 19. ure; nedelja, 12. in 19. decembra, od 10.00 do 12.30 ter od 15. do 19. ure. Toplo vabljeni.

SEČNJA 2010/2011 NA OPČINAH - Jus Opčine obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30, in nato vsak naslednji torek do najkasneje 14. decembra na upravnem sedežu v Proseški ul. 71.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 17. decembra, v gostilni v Prečniku. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Info in prijave: www.onav.it, tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SK DEVIN prireja v novi letošnji zimski sezoni tečaje smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra za malčke iz vrtca, otroke in odrasle vsako soboto in nedeljo od 15. oz. 16. januarja dalje. Predstavitev tečajev in učiteljev bo v Kamnarski hiši v Nabrežini v četrtek, 16. decembra, ob 19. uri. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali 040-2908105 ali 335-8180449.

Prireditve

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) vabi danes, 1. decembra, na Predbožični čar - predpraznični sejem. Glasbena kulisa prof. GM Fulvijo Jurinčič (harmonika). Urnik sejma: v četrtek 2., petek 3. ter v ponedeljek 6. in torek 7. decembra, 15.00-19.00; sobota in nedelja, 4. in 5. decembra, 10.00-13.00.

SKD TABOR - DECEMBRA V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH danes, 1. decembra, v Mali dvorani, ob 20.30, v sodelovanju z oddelkom No Tav iz Trsta in s Krasa: TAV Razpra-

va o hitri železnici. Posegli bodo aktivisti odborov NO TAV iz Trsta in s Krasa ter iz Spodnje Furlanije. V petek, 3. decembra, ob 16. uri odprtje Miklavževega sejma z nastopom zborra osnovne šole F. Bevka in plesalk Skd Tabor, ob 18. uri predstavitev knjige Giuliane Prelec - Pezzetta in Donatelle Iseppi »Mosaico«. Sejem bo odprt še v soboto, 4. decembra, od 10. do 12. ter od 16. do 19. ure in v nedeljo, 5. decembra, od 10. do 12. ure. V nedeljo, 12. decembra, ob 18. uri Openska glasbena srečanja - Kvartet saksofonov Ensemble 4saxess.

SKD VESNA v sodelovanju z gostilno Bita vabi danes, 1. decembra, na »Aperitiv z umetnikom«, otvoritev likovne razstave Ivana Žerjale. Sprema beseda: prof. Jasna Merku. Glasbeni utrinek: harfistka Eva Škabar, gojenka Glasbene Matice iz razreda prof. Tatiane Donis. Otvoritev razstave bo v prostorih gostilne Bita v Križu ob 18.30. Toplo vabljeni!

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi v petek, 3. decembra, ob 19. uri v galerijo Narodnega doma (ul. Filizi 14, Trst) na odprtje vsakoletne članske razstave »Kocka«. Razstavljajo: Tea Volk, Jasna Merku, Klaudija Marušič, Andrea Verdelago, Deziderij Švara, Živa Pahor, Rado Jagodic, Andrej Furlan, Ivan Žerjal, Franko Vecchiet, Megi Uršič Calzi, Zvonimir Kalc, Jana Kalc, Matjaž Hmeljak, Janina Cotič, Paolo Hrovatin, Robi Jakomin in Sandi Renko. S plesnim dogodkom bo prisotne obogatila Daša Grgič.

KD ROVTE-KOLONKOVEC - Ul. Monte Sernio 27, gostuje v petek, 3. decembra, ob 20. uri MePZ Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Cinzia Sancin. Vabljeni!

SLEDI - TRACCE: slavnostna podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije Sledi - Tracce bo potekala v petek, 3. decembra, ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio, 4). Projekt Zveze slovenskih kulturnih društev je nastal v sodelovanju s KŠD Rojanski Krpan. Vljudno vabljeni vsi nagrajenci, pesniki in ljubitelji poezije!

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v soboto, 4. decembra, ob 20.30 na odprtje likovne razstave »Aldo Usberghii: ... okoli mene«. Glasbeni utrinek ob odprtju: Paolo Scabar, violina. Slikarja bo predstavila Jelka Daneu Cvelbar. Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 22. decembra. Ponedeljek-petek: 10.00-12.00 in 17.00-19.00.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na koncert »Joplin Ragtime Orchestra« v soboto, 4. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

PESEM JESEN 2010 - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na revijo odraslih zborov Pesem jeseni 2010, ki bo v soboto, 4. decembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici.

SKRIVNOSTI NAŠEGA PODZEMLJA KD Kraški dom vabi na zanimiv večer s člani jamarskih društev Sežana in Grmada, ki nas bodo s sliko in besedo popeljali v podzemni kraški svet v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Colu.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI FJK vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, 10. decembra, ob 20.30 nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MoPZ Valentin Vodnik Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽePS Stu ledi Trst. Nabrežina, 18. decembra, ob 20.30 nastopata Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin) in MeMIPZ Trst (dir. Tamara Staneš). Bardo, 19. decembra, ob 15.30 nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPS Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič).

Ferlugi, 19. decembra, ob 17.30 nastopata MoPz Tabor Opčine (dir. David Žerjal) in DZ Danica Vrh Sv. Mihaela (dir. Patricija Rotar Valič). Bazovica, 26. decembra, ob 17.00 nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPS Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič). Milje, 8. januarja, ob 20.30 nastopata DVS Bodeča Neža Vrh Sv. Mihaela (dir. Mateja Černic) in Girotondo darpe Trst (dir. Tatiana Donis). Ronke, 9. januarja, ob 15.30 nastopa-

ta MePZ Slovenec-Slavec Boršt-Zabrežec-Ricanje (dir. Danijel Grbec) in MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin). Katinara, 15. januarja, ob 20.30 nastopata PZ Tončka Čok (dir. Manuel Purger) in Katizbor (dir. Carlo Tommasi).

Prispevki

V spomin na Lidio Buzzai daruje družina Pahor 15,00 evrov za KRD Dom Briškički.

Namesto cvetja na grob Lučota Verše daruje družina Pahor 15,00 evrov ter Karla 20,00 evrov za KRD Dom Briškički.

Namesto cvetja na grob Paola Doljaka daruje družina Gruden-Doljak 50,00 evrov Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na drago teto in botro Nevo Dolgan daruje družina Civardi 25,00 evrov za Dom Jakoba Ukmarja, 25,00 evrov za SKD Ivan Grbec in 25,00 evrov za Etnografski muzej (Škedenj). V spomin na dragega moža in tatka Lučkota darujejo Marta, Norma in Marino 100,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na dragega Paulota Doljaka darujejo Nevja, Martina in Egon z družino 150,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

✝ Zapustila nas je naša ljubljena

Olga Emili vd. Milič

Žalostno vest sporočajo

hčerki Eda z Borisom, Dorica z Giorgiom, vnuki Ivan z Evo, Andrej s Saro in Breda z Mattio

Pogreb bo v petek, 3. decembra, ob 13. uri iz ulice Costalunga v zgoniško cerkev. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Repnič, Lonjer, 1. decembra 2010

Pogrebno podjetje Alabarda

Poljubček pranoni

Sava in Sofia

Ob izgubi drage Olge Milič izrekamo svojcem iskreno sožalje.

Družini Armani in Dapretto

Ob izgubi drage mame, tašče in no-ne Olge izrekamo Dorici in vsem svojcem iskreno sožalje.

TFS Stu ledi

Draga Eda, ob izgubi ljubljene mame smo ti ob strani in izrekamo tebi in vsem svojcem iskreno sožalje.

Jusarski odbor Prosek

Ob smrti drage mame izrekajo Dorici in celotni družini Močilnik iskreno sožalje.

Zadruga Lonjer-Katinara
KK Adria
in SKD Lonjer-Katinara

Dragi prijateljici Dorici in družini izrekamo občuteno sožalje ob izgubi drage mame Olge.

Družini Pečar in Florenin

Rudi Štranj

Datum in uro pogreba z žaro bomo sporočili naknadno.

Svojci

POGREBNO PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ...
diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.

Domač stik
Pridemo tudi
na dom.

OPČINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
lipa_opicina@yahoo.it

TRŽIČ - Ulica San Polo 83
tel. 0481 411723 • fax 0481 419252
ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233
sanpoloo@yahoo.it

FOTOGRAFIJA - Legendarna Lee Miller v Galeriji Jakopič v Ljubljani do 9. januarja

Ženska, ki je zaznamovala fotografijo 20. stoletja

»Lee Miller manekenka. Lee Miller fotografinja. Lee Miller vojna poročevalka. Lee Miller pisateljica. Lee Miller kuharica haute cuisine. Lee Miller popotnica. V vseh različnih svetovih se je svobodno gibala. V vseh teh vlogah je bila samosvoja,« pravi Antony Penrose, njen sin, verjetno najboljši poznavalec njenih del in tudi direktor zbirke Lee Miller Archives, kjer hranijo prek 40.000 njenih fotografskih del.

»Želim si, da bi na Lee Miller (na posnetku, avtorske pravice Lee Miller Archive, Anglija) gledali kot na izjemno fotografinjo,« so bile besede, s katerimi je pospremil otvoritev retrospektivne razstave v Ljubljani, kjer je na ogled 96 njenih del, »pa tudi kot na žensko s številnimi prijatelji.« Ti so bili najpomembnejši umetniki 20. stoletja: Pablo Picasso, Paul Éluard, Jean Cocteau, Juan Miró, Max Ernst, Man Ray ... Zdi se mi, da se njeno delo velikokrat premalo ceni prav zato, ker je njen življenjepiš tako poseben, da nas preveč zaposli in nehote pozabimo, da je bila fotografinja, ki je, če ne drugega, zaznamovala nadrealizem v fotografiji. Vplive nadrealizma, ki je sicer že prevladoval v drugih likovnih smereh, je vnesla celo v modno fotografijo. Kot meni Antony Penrose, je poetika njenih fotografij v tem, da gledalca vznemirijo, hkrati pa od njega zahtevajo, da si sestavi svojo zgodbo ob sliki, saj je vsaka le izhodišče in ne stališče.

Lee Miller (1907 - 1977), Američanka, je bila pri dvajsetih letih uspešna manekenka, se pojavila na naslovnici modne revije Vogue, potem pa odšla v Pariz in postala del umetniške nadrealistične scene. Fotografije se je učila pri slavnem umetniku in fotografu Manu Rayu, čeprav se je ta do takrat vedno branil učencev. Kmalu je postala njegova asistentka, muza in ljubimka. Prevezela je celo veliko njegovega dela v svetu mode, tako da se je lahko sam bolj posvečal slikarstvu. Počasi je odprla svoj studio, se za kratko obdobje preselila v New York, se poročila z bogatim poslovnem, zapustila svoj uspešen fotografski studio in se preselila v Egipt. Urejeno življenje jo je dolgočasil, zato se leta 1937 vrnila v Pariz, obnovila stara znanstva in jih obogatila z novimi. Z britanskim nadrealističnim slikarjem in kuratorjem Rolandom Penrosom se je preselila v London prav v času prvih nemških bombnih napadov na to mesto. Po koncu vojne se je s Penrosom tudi poročila. Preselila sta se na angleško podeželje.

Njeno fotografsko delo je neločljivo povezano z njenim osebnim življenjem, zato je tudi Marija Skočir, kusto-

sinja ljubljanske razstave, razvrstila njena dela v sozvočju z njenimi življenjskimi obdobji. Gotovo so najbolj pretresljive fotografije iz vojnega obdobja, njenega zadnjega fotografskega obdobja.

»Pridružila se je ameriški vojski, da je poročala z bojišč za angleški Vogue in tako pravzaprav bila prva vojna reporterka nasploh,« meni Antony Penrose. Posnela je pretresljive posledice zračnih napadov na London, nemške častnike in njihove družine, ki so se ob zavezniške prihode odločili za samomor, v objektiv je

ujela jetnike iz Buchenwalda in Dachaua. Na Dunaju pa je spoznala tudi krutosti povojnega obdobja, ko je v bolnici fotografirala otroke, ki so morali umreti zaradi pomanjkanja zdravil, ki so se porazgubila na črnem trgu. Vse te grozljive podobe so jo zaznamovale in depresije so postale njena stalnica v povojnem življenju.

Legendarna Lee Miller je naslov razstave, legendarne razstave, ki nam pomaga, da 20. stoletje vidimo nekoliko drugače.

Meta Krese

LJUBLJANA - Simpozij

Slovenska in italijanska kultura od 17. do 19. stol.

V mali dvorani Slovenske akademije in znanosti na Novem trgu 4 v Ljubljani bo jutri in v petek potekal mednarodni simpozij Književni prostori v stiku: slovenska in italijanska kultura v času od konca 17. do srede 19. stoletja.

Srečanje organizira Oddelek za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Prispevki so razvrščeni v dva tematska sklopa. Prvi je naslovljen Zgodovina in kulturna identiteta, drugi sklop pa je literarno-jezikovni: Vprašanja jezika in književnosti od 17. do 18. stoletja.

Prispevki se bodo dotaknili različnih tem, kot so gospodarski in kulturni pretoki na Slovenskem, protislovanski stereotipi v italijanski tržaški literaturi, italijanski tisk na Goriškem, romanizmi v jeziku Janeza Svetokriškega, začetki literarnega prevajanja iz italijanščine v slovenščino, vpliv italijanske književnosti na figuro pesnika v Prešernovem opusu, slovenski prevodi Manzoničevega dela Promessi sposi in še marsikaj drugega.

Na simpoziju bodo sodelovali profesorji in znanstveniki iz Italije, Slovenije pa tudi Avstrije. Celoten program je na voljo na spletni strani Oddelka za romanske jezike in književnosti ljubljanske Filozofske fakultete. (maj)

SLOVENCİ IN MORJE - Bruno Volpi Lisjak: Tržaško morje, kraška obala, mesto in vasi - Prezrti del zgodovine Slovencev

O naši zrašččenosti z morjem

Ta in tudi druge doslej napisane Lisjakove knjige bi morale postati čtivo, če ne celo učbeniki, še zlasti na Primorskem, da bi mlade generacije pa tudi odrasli vedeli za svoje korenine

Ne vem, če je pero, ki se loteva predstavitev zadnje knjige kapitana dolge plovbe Bruna Volpija Lisjaka »Tržaško morje, kraška obala, mesto in vasi«, s podnaslovom »Prezrti del zgodovine Slovencev«, dovolj strokovno podkovan, da bo znal pravilno oceniti prispevek, s katerim Lisjak, neutrudni raziskovalec, v številnih doslej objavljenih knjigah utemeljuje našo zgodovinsko zrašččenost z morje. Da po svojih močeh nadaljujem v tej smeri, me spodbuja najino zadnje srečanje na njegovem novem domu na Krasu in predvsem posvetilo v tej knjigi, ki se glasi takole: »Mojemu dragemu sodelavcu, ljubitelju morja, jadralcu in še marsikaj drugega, da bi mi pomagal osveščati Slovence!«

Osrednji slovenski dnevnikarji so v zadnjem času posvetili kar nekaj obširnih in odmevnih člankov raziskovalnemu delu kapitana Lisjaka in objavljanju knjig, v katerih dokazuje, od kdaj in zakaj smo Slovenci pomorski narod. Ta naloga, osveščati Slovence, pripada zlasti nam, obmorskim Primorcem, zato je prav, da tudi in predvsem mi podrobneje spregovorimo o njem.

Kapitan Lisjak je diplomiral na pomorski šoli v Piranu, za seboj ima devetletno plovbo po vseh svetovnih morjih, največ na ladjah slovenske Splošne plovbe Piran, in nazadnje še 30 let strokovnega dela v tržaški ladjedelnici Arzenal. Uvršča se v tisto ne ravno številno kategorijo pomorščakov, ki so pisali zgodovino pomorstva svojih dežel. To je posebna kategorija izobražencev, ki so jih dolgotrajna bivanja na morju pripeljala v daljne dežele in jih obogatila z izkušnjami in znanjem. Hkrati jih je vodila v njihov notranji svet. Imeli so dovolj časa za branje in razmišljanje.

Avtor nam je v svoji zadnji knjigi nanizal zanimive podrobnosti o nastanku sodobnega slovenskega pomorstva. Hkrati nas je opozoril tudi na to, kako so si irendentisti, masoni in judje v Trstu, v skupnem zavezništvu, prizadevali Slovincem in Hrvatom psihološko vtisniti čut manjvrednosti in s tem oslabil njihovo odpornost pred poitalijancem. Vse to so počeli z enim samim ciljem, izriniti Slovence iz mesta in jih odriniti od morja.

Med raziskovanjem je odkril številna nam izrazito sovražna, sedaj bi rekli skrajno rasistična stališča tržaškega italijanskega meščanstva. Pregroba so, zato jih ne bom navajal. Prej kot kamorkoli drugam bi spadala v knjigo »Črnci, pedri, Judje et comp« časnikarja Gian Antonia Stelle, tako so prežeta s sovraštvom do nas. Omejil se bom samo na citat nekoliko manj sovražnega avstrijsko usmerjenega dr. Kandlerja, tržaškega občinskega svetnika, ki se je na poroki bogate judovske družine v svojem nagovoru znebil naslednje izjave: »Ta slovanska imena zapisana na sodobnih zemljevidih, sprejeta v sodobne tekste, se mi gnusijo, saj se ne morem prepričati, da bi na mesto izražanja v plemenitem, kulturnem jeziku, ki ga potrjujejo zgodovina in razum, moral dati prednost bedastemu, zaostalemu, zelo grobnemu in vulgarnemu, nad vse nesmiselnemu jeziku. Studi mi se prevesti ta jezik

neumnih gozdarjev in pastirjev v katerikoli plemenit in izbran jezik in tako zdrkniti v smešno žlobudranje.«

Takšna stoletna protislovanska gonja, ki jo je fašizem samo še stopnjeval, je zavedla velik del Italijanov, bivajočih na ozemljih priključenih Jugoslaviji z mirovno pogodbo, da so raje zapustili domove (svoje so prispevali tudi gospodarski razlogi), kot da bi bili enakopravni s »ščavci«, kaj šele, da bi jih sprejeli za nove gospodarje.

Avtor kronološko in do skrajnosti dokumentirano opisuje vsa zgodovinska obdobja od naselitve do danes. Poseben poudarek daje cesarsko-kraljevemu odloku guvernerja Primorja od 7. avgusta 1835. leta, s katerim je bila obmorskemu prebivalstvu dana pravica do ribolova. Prof. Jože Pirjevec v predgovoru poudarja, da so na podlagi tega člena Slovenci od izliva Glinščice v Žavljah do Štivana pri izlivu Timava v širini ene milje postali lastniki Severnega Jadrana. Ta in tudi druge doslej napisane Lisjakove knjige bi morale postati čtivo, če ne celo učbeniki, še zlasti na Primorskem, da bi mlade generacije, pa tudi odrasli, vedele za svoje korenine in bile trdnejše v svojih prepričanjih in ravnanjih

S tem v zvezi gre izpostaviti prizadevanja inž. Franka Košute in kapitana Lisjaka za odprtje Slovenskega ribiškega muzeja v Križu, ki je kot zgradba že pod streho. Pred kratkim je jadrlni klub Čupa iz Sesljana priredil ogled Križa, kjer so udeleženci izvedeli za njegove ribiške tradicije. Po budnika ribiškega muzeja želita, ob sodelovanju prebivalstva, ohraniti in predstaviti dokaze o naši zgodovinski prisotnosti ob tem edinem in resnično slovenskem morju.

Zvedavi bralec bo v tej knjigi izvedel za malo znane ali sploh neznane strani slovenske pomorske zgodovine po koncu druge svetovne vojne. Pisati se je začela s tajnim in nezakonitim nakupom, brez vednosti beograjskih oblasti, prve slovenske ladje na Holandskem, stare 44 let, ki bi jo morali razrezati. Dali so ji ime Sirob, ki se nazaj bere Boris. Spominjati na Borisa Kraigherja, znane slovenskega politika, tragično preminulega

v zagonetnih okoliščinah, ki je, kot mnogo drugih, iskal načine, kako narediti Slovenijo čim bolj razvito in avtonomno. Morda pa se to ime nanaša na Borisa Šnuderla, prvega predsednika Splošne plovbe in, kot smo izvedeli pred kratkim, odločilnega akterja pri podpisu Osimskega sporazuma. To ladjo so registrirali v Puerto Limon. Z njo so tihotapili cigarete iz Pulja v Italijo in orožje v Alžirijo, ki se je takrat osvobajala francoskega kolonializma. Kasneje so jo legalizirali in jo preimenovali v Martina Krpana. Kapitan dolge plovbe Vladimir Štolfa iz Sežane je bil glavni pobudnik slovenske flote in pomorskih dejavnosti v povojnih letih. Bil je avtor simbola slovenske flote, narisana na ladijskem dimniku: Triglav z valovi morja pod njim. Ta znak je narisana v pismu, ki ga je iz Cardiffa, kjer so kupovali prvo legalno kupljeno ladjo Gorenjska, poslal svoji ženi v Slovenijo. Postal je simbol Splošne plovbe, slovenskega pomorskega podjetja, in grb na slovenski zastavi. Te dokumente vsebuje zapuščina kapitana Vladimira Štolfe, ki jo v celoti hrani njegov nekdanji kolega Lisjak. Sledila je ustanovitev slovenske pomorske šole v Piranu. Svojo luko v Kopru in floto je takratna slovenska politika morala ustvarjati ob hudem nasprotovanju Beograda in Hrvaške, ki je vse stavila na Reko.

Luka Koper po tonah prometa danes presega svoja tekmeča, Trst in Reko. Trst ni več sposoben ovirati in sabotirati skokovitega razvoja »skromnega ribiškega pristana v rokah naroda kmetov, brez zgodovine in pomorske tradicije« zaključuje Bruno Volpi Lisjak enega izmed poglavij nadvse zanimive in poučne knjige.

Toda zgodba se tukaj ne zaključuje. Strategija, kako izriniti Slovence od morja, se prilagaja časom in ubira nova pota. Kdo se ne spominja parole: Istro bomo kupili, pravi Lisjak. To se že dogaja. Zato se upravičeno ponuja vprašanje, ali ima mlada slovenska država, zbegana zaradi cele vrste notranjih zapletov, izdelano strategijo, ki bo trajnostno zagotavljala ohranjanje naše zgodovinske prisotnosti ob morju in na njem?

Gorazd Vesel

KULTURNI DOM TRST - Abonma SSG Zalata ribica

Živahne in duhovite Ostržkove dogodivščine

Predstavo so si v ponedeljek in včeraj ogledali osnovnošolski otroci

Ostržek, Paolo Pivetti po Collodiju

Priredba in režija: Sergej Verč
Glasba in songi: Matija Kralj
Scena: Peter Furlan, Megi Pepeu

Kostumi Silva Gregorčič
Igrajo diplomanti gledališke šole Studio Art: Matija Kralj, Mairim Cheber, Patrizia Jurinčič, Alen Kermac, Ivo Radovič, Veronika Don, Vida Saksida, Jasmina Smotlak, Eva Kranjac, Erik Kuret, Kristijan Rok Buzeti, Martin Juvan Kravos

Med italijanskimi literarnimi junaki je največjo svetovno slavo verjetno dosegel Collodijev Pinocchio – Ostržek; morda res ne v izvirni avtorjevi verziji, ki je neprizanesljivo odražala tedanje trdo stvarnost in je ni milostno zakrivala pred otroki, enako kot je niso skrivala tudi druga otrokom namenjena dela tedanje dobe – pa saj nekateri zgodovinarji književnosti sploh domnevajo, da so bile dogodivščine lesene lutke z nagnjenjem k laži in zgrešenemu vedenju sprva namenjene odraslim bralcem.

Kakorkoli že, poredni Ostržek se je zasidral v skupnem domišljjskem svetu kot splošno prepoznaven lik ne glede na morebitne variacije, enako kot, denimo, Sneguljčica in Pepelka iz ljudskih pravljic ali Peter Pan iz avtorskega dela: vse štiri junake je poleg tega doletela usoda Disneyjeve filmske obdelave, ki je vanje vtisnila močan pečat svoje produkcijske in pedagoške naravnosti, a si jih še vedno vsakdo zamišlja po svoje, čeprav je disneyjevska podoba v podzvesti vedno nekoliko prisotna.

Tako je povsem prepoznaven, a tudi nekoliko svojski tudi naslovni junak predstave Ostržek, s katero so diplomanti gledališke šole Studio Art ta teden nastopili v Kulturnem domu v okviru otroškega abonmajskega niza Slovenskega stalnega gledališča. Odrska priredba režiserja in pisatelja Paola Pivettija, v katero je še dodatno posegel režiser predstave Sergej Verč, prikazuje nekaj najbolj znanih Ostržkovih dogodivščin v bistvu tako, kit jih je zapisal Collodi, le z nekoliko lahkotnejšo roko in brez poudarjanja trpkih plati stvarnosti, čeprav je vendarle ohranila skromno zaupanje v predstavnike pravice, policijo in sodnike, iz izvirnika.

Tudi nezakritega poduka je veliko več kot v novejših delih za otroke: Čriček Modrec je še preveč gostobeseden in vrh vsega vsi stalno poudarjajo, da se mora Ostržek vesti kot dober fant, da bo postal pravi deček: otroci v dvorani so se sicer strinjali, a odrasli so se v zadnjih desetletjih prepirali, da je marsikdaj več kot ubogljivost velja porednost, ki ne spoštuje konvencij.

Je pa predstava barvita in razgibana s številnimi duhovitimi in živahnimi liki; nekateri seveda nudijo igralcem več možnosti za izražanje svojega talenta, kot seveda Ostržek, ki ga igra Matija Kralj, Vila Patrizije Jurinčič, Čriček Modrec Mairim Cheber, Mojster Pepe Alena Kermaca, Lisjak Zvitorepec Martina Juvana Kravosa.

Maček Brljav in Sodnik Kristjana Roka Buzetija, Orožnik, Ognježer in krotilec Iva Radoviča; vsekakor pa manjše vloge, ki jih igrajo Veronika Don, Vida Saksida, Jasmina Smotlak in Eva Kranjac, predstavijo dopolnjujejo. Songi in glasbene točke harmonikarja Erika Kureta, ki nastopa tudi kot Pavliha, celoti dodajajo pestrost. Zelo lepi na pogled so kostumi Silve Gregorčič, ki jih dopolnjujejo pričeske in maska Lučke Schillani. Prizorišča Ostržkovih dogodivščin nakazuje le nekaj predmetov, denimo klopca ali miza, in na ozadje projicirane nežne ilustracije. (bov)

Živahne in duhovite Ostržkove dogodivščine so zadovoljile osnovnošolske otroke

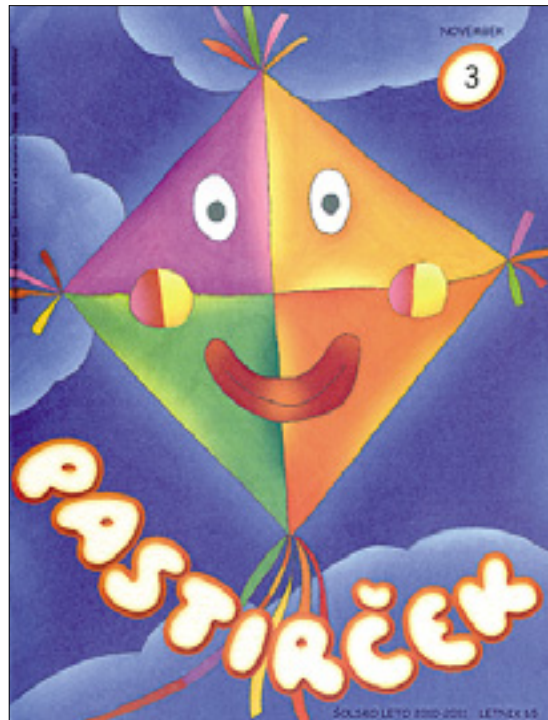
KROMA

MLADINSKE REVIJE - Med bralci novembrska številka

Pastirček s pestro vsebino

Izbor novembrskih besedil se navezuje predvsem na praznike, ki jih obhajamo v tem mesecu, v reviji pa je seveda še veliko drugega

Novembrska številka mladinske revije Pastirček prinaša raznolike vsebine za male bralce, pri tem pa daje primarno prostor poučnim pripovedim z duhovno vsebino

Novembrska številka mladinske revije Pastirček prinaša raznolike vsebine za male bralce, pri tem pa daje primarno prostor poučnim pripovedim z duhovno vsebino. Izbor novembrskih besedil se navezuje predvsem na praznike, ki jih obhajamo v tem mesecu. November je namreč v znamenju obujanja spomina na preminule osebe, dve nedelji sta posvečeni zahvaljevanju, praznik Kristusa kralja (21. november) zaključuje cerkveno leto, zadnja novembrska nedelja pa je že prva adventna nedelja, ki kliče božično vzdušje. O vsem tem je v uvodu spregovoril urednik revije Marijan Markežič, ki je mlade uporabnike spomnil, da 1. november marsikdo neprimerno poimenuje dan mrtvih. Urednik je razložil, da se kristjani tega dne spominjajo vseh svetih, ki jih ne najdemo v koledarju skozi leto, spomin vseh vernih rajnih pa se obuja 2. novembra.

V nadaljevanju lahko nato bremo pesmico Vojana Tihomirja Arharja z naslovom Spomin, v njej pa pes-

FILM - Več srečanj Nagrada Bratina: danes začetek

Nagrada Darko Bratina, ki jo goriški Kinoatelje podeljuje filmskim ustvarjalcem, ki estetske vrednote dopolnjujejo s posebno pozornostjo do zgodovinskega in družbenega okolja, je dočakala enajsto izvedbo.

Letošnji dobitnik je kot znano češki režiser, scenarist, direktor fotografije Miroslav Janek. Nagrado mu bodo podelili v soboto v Novi Gorici, pred tem pa se bo v Ljubljani, Vidmu, Trstu, Gorici in Novi Gorici zvrstila serija projekcij, srečanj in celo filmska delavnica.

Prvi dogodek bo na sporedu že danes. V ljubljanskem Kinodvoru bodo ob 17. uri predvajali Janekov film Nespatrené, ob 18.30 pa njegov najnovejši film Občan Havel. Sledil bo pogovor z režiserjem, ki ga bo vodil Francesco Pitassio.

nik opeva dečka, ki je ostal brez dedka in babice. Med pesmicami naj omenimo še pesem Zore Saksida z naslovom Ples, Berta Golob pa je napisala pesmico Deževna pesem, ki jo je uglasbil Dominik Krt. Da Pastirček vestno izpolnjuje svoje poslanstvo, kažejo prispevki z duhovno vsebino. Božo Rustja je pripravil prispevek, v katerem piše o molitvi sv. Angel, ob tem pa je dodal še pripoved o tem, kako je Jezus sprejemal otroke v naročje in jih blagoslavljal. V rubriki Zgodbe iz svetega pisma je tokrat mogoče izvedeti marsikaj zanimivega iz pripovedi o faraonovih sanjah. Poučno pripoved je napisal Walter Grudina, za ilustracije pa je poskrbela Paola Bertolini Grudina. Ista ilustratorka je ilustrirala tudi rubriko Halo?, v njej pa je tokrat mogoče izvedeti vse o spanju in sanjah. Informacije o tem, kaj se nam dogaja med spanjem, koliko ur naj bi spali, katere živali potrebujejo največ spanja in katere najmanj, je na enem mestu zbrala Nina Grudina. Pa ne pozabimo na še eno rubriko, ki ima duhovno vsebino. To je že utečena rubrika Mini-stranti OK, ki nam tudi v tej številki prinaša zanimiv kviz.

Mladega naslovnika naslavljajo tudi zgodbi. Mariza Perat se je podpisala pod zgodbiico z naslovom Vrabček in strašilo, v njej pa avtorica piše o prijateljstvu, ki se je porodilo kljub začasnemu zmerjanju in izzivanju. Med zgodbami posebno mesto zaseda tudi Ezopova zgodba o najboljšem in najslabšem, ki želi pokazati, kako je treba gospodovati najboljši in najslabši stvari na svetu. O jezikoslovju je tudi v tokratnem Pastirčku mogoče brati iz prispevka Bere Golob, ki tokrat piše o glasovih. Zelo slikovita pa je jezenska zgodba, ki govori o prav nič marljivi mravlji. Poleg leposlovno-didaktičnih zapisov za pestrost revije poskrbijo še številne slovnične in matematične dopolnjevanke, pobarvanke in križanke, ki so jih pripravili različni sodelavci revije Pastirček. Za spretnost prste pa še naprej skrbi likovna delavnica, ki jo je pripravila in ilustrirala Tatjana Ban. Tokrat se lahko bralci in nebralci naučijo izdelati prstne lutke. Pastirček pa seveda ne bi bil pravi Pastirček, če ne bi posebnega mesta namenjal tudi Pastirčkovi pošti. V njej je mogoče občudovati čudovite risbice otrok, ki obiskujejo različne zamejske šole, možno pa je brati tudi krajše spise otrok iz Števerjana. (sč)

GLASBENA VZGOJA - Projekt Verdija in združenja As.Li.Co Opera jutri

Lupus in fabula navdušil

Glasbeno pravljico je oblikovala dobra pevska zasedba, ki se je lepo izkazala tudi na gledališkem področju

Če bodo gledališča preživela globoko krizo, če bo kultura v vladnih krogih našla zadostno število zagovornikov, bodo lahko otroci, ki danes bolj redko obiskujejo predstave, odrasli ob plemenitih vzgojnih pobudah in postali zvesto jutrišnje občinstvo. To je tudi smoter projekta Opera domani-Opera jutri, ki ga operno gledališče Verdi že več let udejanja v sodelovanju z združenjem As.Li.Co. Zamisel je zelo posrečena, ker vključuje otroke v igro s predhodno pripravo na šolah, tako slovenskih kot italijanskih: ne samo pasivni gledalci, temveč aktivno soudeleženi pri predstavi, otroci pojejo v zboru, opremljeni z raznovrstnimi igračkami, ki so jih izdelali na šolah, in slika natrpane dvorane Tripovich, kjer se je vsako jutro (skupno je bilo v Trstu pet predstav, šest jih bo v Pordenonu) zbralo preko osemsto malčkov, je res nepopisna: najprej oglušujoč hrup, nato pa magija pravljice, ki z glasbo in besedami pomiri in očara malo občinstvo. Letos je izbira padla na opero, ki je bila nalašč spisana za priložnost: Lupus in fabula, dokaj prikupna in duhovita zgodba o volku, ki se je preoblekel v otroško varuško in skušal premagati nezaupanje otrok in odraslih. Avtor libreto je Andrea Avantaggiato, avtor glasbe Raffaele Sargenti, živahne scene in kostume je narisala Sandrine Clark, režijo je vodila Caroline Leboutte, soliste, otroški zbor in orkester je vodil Carlos Chamorro. Postavitev je nastala v koprodukciji med združenjem As.Li.Co. gledališčem Real iz Madrida in Kraljevo valonsko Opero iz Liegea, pobudo pa so podprli dokaj številni javni in zasebni sponzorji.

Seveda ne moremo pričakovati, da bi osemsto mladih grl pelo v absolutnem sozvočju z orkestrom, toda ko so se v dvorani prižgale luči in osvetlile dirigenta, ki se je obrnil proti občinstvu, je bil efekt res enkrat. Otroci so zdaj s petjem, zdaj z ritmičnim ploskanjem ali z dviganjem papirnatih

slikic spremljali dogajanje. Izkušnja jih bo nedvomno obogatila in prepričala o lepoti glasbenega sveta, ki se odpira vsakomur, ki mu zna prisluhniti.

Glasbeno pravljico je oblikovala dobra pevska zasedba, ki se je lepo izkazala tudi na gledališkem področju: Volk je bil Raoul D'Eramo, Luna Sara Cappellini Maggiore, gospod in gosa Vendic Vincenzo Petrucci in Manuela Valenti, Deklica je bila Marina Bucciarelli, ženska Taburi Silvia Spruzzola, moški Sakili pa Stefano Cianci. Sargentijeva glasba je bila zmes sodobnih ritmov in bolj klasičnih, a preprostih oblik; dirigent je lepo uskladił oder z orkestrom, dokaj uspešno pa je obvladal tudi zbor v dvorani in navdušenje otrok se je na koncu oglasilo s ploskanjem, predvsem pa s kričanjem, ki je doseglo raven ultrazvokov: zabave je bilo veliko, ob tem pa je pobuda tudi izpolnila svoje plemenite didaktične smotke.

Katja Kralj

jezikovne skupnosti v videmski pokrajini

1. del

DOLINA REZIJA - Kratek zgodovinski oris

Od prve naselitve v 6. stoletju do rušilnega potresa leta 1976

Prebivalce Rezije zaznamujeta edinstveni kulturna in jezikovna dediščina, ki ju domačini še vedno ponosno ohranjajo. To je omogočila tudi zaprtost doline, zaradi katere so bili Rezijani v preteklosti v glavnem izolirani. Prvi naselitveni val naj bi prišel v 6. stoletju (pred tem naj bi bilo ozemlje nenaseljeno). Ljudska legenda pravi, da so se prvi prebivalci naselili v kraju Gospodnica v bližini naselja Ta-pod Klancom, v nižjem delu doline in ob hudourniku Rezija.

Tem so se postopoma pridružili drugi, ki so tako počasi naselili celotno dolino do Kanina. Njihov prihod v te kraje je bil posledica barbarskih vdorov iz vzhodne Evrope. Šlo je za ljudstvo slovanskega izvora, ki je istočasno naselilo tudi današnje Slovenijo, Koroško, Kanalsko in Železno dolino ter gorski del vzhodne Furlanije, kjer pa so jih prebivalci (predhodni ali pa tisti, ki so tja prišli kasneje) romanskega izvora asimilirali. Ohranili in ustalili pa so se, kar zadeva videmsko

pokrajino, v Reziji, Kanalski, Terski, Karnajski in Nadiških dolinah.

Prvi dokument, ki omenja nekatere hribe v Reziji, je darilna pogodba, s katero je leta 1084 grof Kacelin odstopil svojemu sorodniku Svatoboru, oglejskem patriarhu, svoja ozemlja na tem področju, da bi tam zgradil samostan. V aktu so omenjeni Bila-San Giorgio (kot Zgornja Rezija) in Bila-Resiutta (kot Spodnja Rezija), gora Sart in Velika ter Mala baba. Tako grof kot patriarh sta bila slo-

vanske krvi. Dokument iz leta 1098 pa omenja kapelico Blažene device na Ravanci. Rezija je bila v letih od 1118 do 1420 pod Oglejskim patriarhatom. V zemljiški knjigi iz leta 1240 so zapisani tudi glavni današnji rezijanski zaselki: Ravanca, Njiva, Osojane, Solbica in Bila.

Od leta 1420 do leta 1797 je bila Rezija del Beneške republike. Takrat so naselja rasla, prav tako tudi prebivalstvo, ki je začelo boljše izkoriščati vse to, kar mu je nudilo ozemlje. Razvila se je živinoreja, poljedelstvo pa je bilo bolj skromno, tako da so pridelki zadoščali le za družinsko uporabo.

Kasneje in vse do leta 1866 je bila Rezija pod Avstrijo razen v kratkem obdobju francoske vladavine za časa Napoleona. Prav Francozi so leta 1805 ukinili tedanje štiri občine in ustanovili enotno občino Rezija, ki je taka, kot jo poznamo danes, glavno mesto pa je bilo tudi takrat Ravanca.

Leta 1866 so po plebiscitu Rezijo (in z njo tudi ostale dele Furlanije) priključili kraljevini Italiji. Glede na to, da se dolina nahaja ob meji, sta dogajanje na tem ozemlju seveda zaznamovali tudi prva in druga svetovna vojna, saj so tu potekali številni boji. Po koncu druge svetovne vojne (Rezijo so osvobodili maja 1945) tu spopadov ni bilo več, kljub temu pa pogoji za življenje še vedno niso bili najboljši: brezposelnost je bila zelo razširjena, gospodarsko stanje je bilo slabo, vse to pa je povzročilo izse-ljevanje.

Največjo tragedijo v zgodovini Rezije pa so predstavljali uničujoči rušilni potresni sunki, ki so te kraje prizadeli 6. maja in 11. ter 15. septembra 1976. Hiše in javna poslopja (županstvo, pošta in podobno) so bile v glavnem uničene (427) ali močno poškodovane (502). Najhujše posledice je potres povzročil na Njivi, Ravanci, v Bili in v Liščacah. Prebivalstvo se je na začetku zateklo v šotore. Pred začetkom zime pa so se prebivalci zatekli v Gradež, Lignano in Bibione, k sorodnikom v bolj varnih krajih ali pa v prve hiše, ki so jih v rekordnem času zgradili v Osojanah. Pozimi je bilo zgrajenih tudi več montažnih hiš, tako da so se lahko že spomladi vsi prebivalci vrnili v Rezijo. Prava obnova pa se je začela leta 1980 in je trajala do srede devetdesetih let.

Značilnosti in lepote Rezije, ki je tudi del naravnega parka Julijskih Predalp **2**

Med Rezijani je bil некоč najbolj razširjen poklic brusača **4**

V KRATKEM Tri priloge o Reziji

Na straneh Primorskega dnevnika bomo v naslednjih tednih objavili tri štiristranske priloge o Reziji in njenih geografskih, kulturnih, jezikovnih in drugih značilnostih. Danes predstavljamo prvo.

Tako kot ob predstavitev občin Podbonesec v Nadiških dolinah in Bardo v Terski dolini je bil predviden tudi daljši intervju z županom Rezije Sergiom Chinesejem, ki pa v znak protesta zaradi po njegovem mnenju krivičnega in žaljivega poročanja o njem in njegovi upravi ni hotel dajati izjav za naš dnevnik (za to je zahteval javno opravičilo).

Tako sem za sestavo posameznih prispevkov za priloge uporabila gradivo, ki sta mi ga posredovala KD Rozajanski dum in Rezijanska folklorna skupina, oziroma druge publikacije in vire. (T.G.)

REZIJA - Naravne značilnosti doline na obrobju, ki je bila dolgo povsem izolirana

Čudovite gore, potoki in rastline »te Rozajanske doline« pod Kaninom

Lega in geografske značilnosti

Občina Rezija zaobjema dolini Rezijske in Učjske. Nahaja se v severnovzhodnem delu Furlanije Julijske krajine in meji na vzhodu s Slovenijo, na severu z občino Kluže (Chiusaforte), na zahodu z občinama Pušja ves (Venzona) in Bila (Resiutta), na jugu pa z Bardom (Lusevera).

Območje doline Rezijske pokriva večji del občinskega ozemlja, saj je ta dolga kar 21 km in ši-

meja med Italijo in Slovenijo. Občino obdajajo seveda še drugi hribi, med najvišje pa sodijo (začenši od juga v nasprotni smeri od urinega kazalca): Mužci (1869 m), to je veriga, ki razmejuje Rezijsko od Terske doline oziroma občine Bardo in je najbolj deževen predel v Italiji; Lavera (1906 m), Staulizze (822 m) nad južnim vhomom v dolino, vrh Indriniza (1980 m), Sart (2324 m), vrh Carnizza (2390 m), Forato (2498 m), Mali Kanin (2571 m), Laška planja (2448

roka povprečno 3 km. Dolina Učjske, ki se nahaja v južnem delu občine, je krajša (10 km) in ožja (manj kot 1 km), a je prav tako privlačna. Dolini povezuje le cesta čez sedlo Carnizza (1086 m), loči pa ju manjša gorska veriga, ki jo sestavljajo hribi Banera (1454 m), Chila (1419 m) in Nischi (1454 m), sicer pa se dolina Rezijska izteka proti Bili, reki Tilment in Furlanski nižini, dolina Učjske pa proti Žagi v Sloveniji, Soči in čez 870 m visok prelaz Tanamea – Ta-na Majè (tam na meji) proti Terski dolini in Čenti.

Nadmorska višina občine Rezijske niha med 354 metri (najnižji del se nahaja ob zahodnem vhomu v dolino - pri kraju Case Oblase) in 2587 metri, kolikor je visok Kanin, po katerem teče

m, Velika in Mala baba (2160 oz. 1891 m), Guarda (1720 m).

Dolina Rezijska je ledeniškega (glacialnega) izvora, po njej teče hudournik, ki izvira pod Kaninom kot Bila in se nato preimenuje v Rezijsko ter se izteka v Belo (Fella). Potok Učjski pa izvira na sedlu Carnizza in se v Sloveniji izteka v Sočo. Tako Rezijska kot Učjska imata veliko manjših pritokov, ki tvorijo ozke dolinice. Med temi naj omenimo Rio Barman, Rio Nero (Črni potok). Ti dolini loči tako imenovana Škarbina z vrhom hriba Cuzzer (1462 m).

Večino občinskega ozemlja pokrivajo bukovi (na severu) in borovi (na jugu) gozdovi. Ti se širijo tudi v nižinske predele, kjer sicer prevladu-

jejo travniki (nekateri uporabljajo kot pašnike), redka polja, kjer pridelujejo predvsem znan rezijanski česen (domaćini ga imenujejo strok, medtem ko stroku pravijo nogica), krompir, fižol in koruzo, pa se nahajajo tik ob vaseh.

Občino sestavljajo glavna naselja Ravanca (Prato), Bila (San Giorgio), Njiva (Gniva), Osojane (Oseacco), Solbica (Stolvizza) in Učjska (Uccea) ter manjši zaselki, kot sta na primer Liščace (Lischiazze) in Korito (Coritis). Samo na Solbici, v Koritu (in delno v Bili ter Učjski) lahko še najdemo tipične rezijanske hiše, saj se je vse ostalo porušilo med potresom leta 1976. Marsikatero naselje je delno ali v celoti zapuščeno, saj se je veliko Rezijanov izselilo, nekateri pa se poleti vračajo v rojstne vasi.

Demografsko stanje in izseljenstvo

Bolj pogoste stike s kraji in ljudmi izven Rezijske so prebivalci doline pod Kaninom razvili po letu 1837, ko je bila dokončana prva prevozna cesta, ki je vodila proti Bili, vasi ob spodnjem vhomu v dolino. Tako se je začelo izseljevanje, ki je Rezijskom omogočilo, da so spoznali druga ljudstva, kulture in tradicije, ki so jih potem uvedli tudi v domačih krajih. S tem pa nikakor niso izničili svoje identitete. Izseljenstvo je tudi izboljšalo njihove življenjske razmere. Na začetku so Rezijani svoj rojstni kraj zapuščali le v določenih letnih časih, kasneje pa so se dokončno preselili v kraje, kjer so delali, tako da je bila dolina postopoma vedno bolj zapuščena. Ocenjuje se, da je rezijanskih prebivalcev, ki zdaj živijo izven občine (v Furlaniji, drugih italijanskih deželah ali Evropi), a še vedno ohranjajo vezi z domačim krajem, približno 5.000. Potomcev Rezijanov, ki jih nič več ne veže z dolino pod Kaninom, pa je po celem svetu baje celo okrog 10.000.

Samo v Vidmu in okolici število bivših prebivalcev Rezijske presega 200. Skoraj 100 jih je na Trbiškem, v Milanu in pokrajini, večje skupine pa živijo tudi v Trstu, Gorici, Firencah, Rimu in drugih italijanskih mestih ter vaseh. V Evropi je Rezijanov največ v Franciji, Belgiji, Luksemburgu, Nemčiji, Švici in Avstriji. Nekaj družin živi tudi v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji, Češki, Slovaški, Madžarski, Avstraliji in drugih državah.

Če so nekoč Rezijani zapuščali domače kraje, da bi dobili službo, so danes pogoji v dolini povsem drugačni. Delovna mesta so na razpolago tudi v Rezijski ali v bližnjih krajih, do katerih se lahko vsi vozijo vsak dan (ali pa se domov vračajo vsak konec tedna). Kljub temu pa se še vedno številni odločajo, da ne ostanejo v Rezijski.

Po podatkih državnega statističnega urada ISTAT za letošnje leto živi danes v občini Rezijski 1.126 prebivalcev, med katerimi je 580 moških in 546 žensk, gostota pa znaša manj kot 10 prebivalcev na kvadratni kilometer. Po podatkih, s katerimi razpolagamo, je bilo najmanj prebivalcev leta 1240 (200), največ pa leta 1911, to se pravi nekaj let pred prvo svetovno vojno, ko je v dolini pod Kaninom prebivalo kar 4.671 ljudi.

Med posameznimi zaselki je največ prebi-

valcev danes v Osojanah, v Bili, na Njivi, Solbici in Ravanci. V Učji stalno prebivajo samo štirje (poleti pa vsekakor manj kot 15). V Koritu že trideset let ni več prebivalcev. Zanimivo pa je, da sta imeli še pred štiridesetimi leti zadnji dve omenjeni vasi 300 oziroma 100 prebivalcev.

Kar zadeva starostne kategorije, je na splošno precej starih, rodnost je nizka, malo je tako tudi mladih. Prav zaradi tega število prebivalcev še naprej konstantno pada. Ta problem je sicer skupen vsem gorskim krajem, saj je življenje v nižini ali večjih centrih vsekakor lažje. Prav zaradi tega bi bile potrebne investicije javnih uprav, s katerimi bi nudili prebivalcem ustrezne pogoje za življenje oziroma bi spodbudili Rezijane, da ostanejo v domačem kraju ali da se sem vrnejo. Le na tak način bo mogoče ohraniti tudi rezijansko identiteto in kulturo, jezik ter tradicije.

svišč (Genziana Froelich), Krvomočnica (Geranium Argenteum) in Julijski mak (Papauer Julium).

Ozemlje pokrivajo tudi obsežni gozdovi. V največjem deležu bukovi, pogoste pa so tudi združbe črnege bora, smreke in macesna.

Na območju parka živijo tako mediteranske kot vzhodnoevropske živalske vrste. Med sesalci so najpogostejši predstavniki visokogorskega sveta kopitarji (srnjad, jelenjad, gamsi, kozorogi in divje svinje), med zvermi divja mačka in kuna, pomembni pa so tudi glodalci in žužkojedi. V dolinah Rezije, Val di Musi in Val Venzonassa pa so že opazili tudi rjavega medveda in risa.

Med ujedami obstaja 100 vrst, od katerih jih je v parku prepoznanih 89, 11 jih v parku domnevno tudi gnezdi. Najpogostejši predstavniki ujed so uharica, lesna sova, čuk, planinski orel, kragulj, navadna kanja in beloglavi jastreb. Izmed gozdnih kvalifikacijskih vrst so pomembni predstavniki divjih kur (divji petelin, belka, gozdni jereb), pogoste pa pa so tudi vrane, žolne in vrabci.

Navadna kotorna predstavlja simbol parka in je razširjena na celotnem ozemlju, posebno številna pa je na južnih pobočjih parka. Več je tudi vrst dvoživk, kač in žuželk, ki imajo v tem okolju idealne življenjske pogoje in so zanimive tako za obiskovalce kot znanstvenike.

Dežela Furlanija-Julijska krajina denarno podpira park in nudi občinam, ki ga sestavljajo, nekaj davčnih ugodnosti. Strokovno pa nad njim bdi posebna komisija videmske univerze. V parku ne gradijo novih cest, vzdržujejo le nekaj nujnih poti do planšarij. Prepovedana je gradnja počitniških hišic, dovoljeno pa urejanje, vzdrževanje ter ne pretirano označevanje planinskih in pohodniških stez. Za poti veljajo omejitve, ki so zelo pomembne, saj italijanski planinci v Zahodnih Julijskih Alpah dobesečno noro utirajo nova in nova pota, zlasti drzno zavarovane »ferrate«.

Sedež parka je na Ravanciji. Urad je zelo dejaven in posreduje vse turistične informacije o Reziji in okoliškem hribovju ter seveda o parku (0039 0433 534 83 in 0039 0433 535 34; www.parcoprealpigiulie.org). V parkovni hiši, kakor jo imenujejo, imajo tudi nekaj prenočišč, malo muzejsko zbirko, razgledišče na Mužec ter zemljevide in nemalo zgibank, nekaj tudi v slovenščini.

V sklopu pobud, ki jih Naravni park Julijskih Predalp prireja ob Mednarodnem letu biotske raznovrstnosti, ki so ga Združeni narodi proglasili za leto 2010, bodo v soboto v centru za obiskovalce odprli fotografsko razstavo "Natura 2000: habitat in vrste". Do 9. januarja 2011 (od 9. do 13. ure in od 14. do 17. ure) si bi mogoče ogledati čudovite fotografije Gabrieleja Bana, Paola Da Pozza in Luciana Gaudenzia, ki prikazujejo značilnosti in lepoto glavnih habitatov ter živali in rastlin v njih. Iz fotografij je še bolj razvidno, zakaj je pomembno, da naravo in okolje še bolj spoznamo in zaščitimo.

Razstavo je financirala Glavna direkcija za okolje, energijo in politike za gorata območja Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine v sklopu letnega programa INFEE 2010.

Za informacije: 0433/53534 - info@parcoprealpigiulie.it

Naravni park Julijskih Predalp

Naravni park Julijskih Predalp (Prealpi Giulie), ki je bil ustanovljen leta 1996, obsega okrog 100 kvadratnih km in ga kar skrbno varujejo. Sestavljajo ga le nenaseljena in prometno nedotaknjena območja. Park pokriva območje Mužcev južno od rezijanske doline, nato pa nad Učjo preide na mejno območje, zaokrožuje planino Kot in zajame visokogorje zahodno in severno od Kanina. Segajo do meje, a se nikjer ne stika z ozemljem Triglavskega narodnega parka. Italijanski park sega ob meji do Prevale (2067 m), triglavski pa z druge strani le do bližnjega mejnega vršca Lopa (2406 m). V naravnem parku Julijskih Predalp so tako zaobjete občine Rezija (Resia), Na Bili (Resiutta), Kluže (Chiusaforte), Bardo (Lusevera), Pušja Ves (Venzona) in Mužac (Moggio Udinese).

Edinstvenost rastlinskega sveta v dolinah narodnega parka je rezultat medsebojnega delovanja dveh pomembnih okoljskih dejavnikov: lokalne klime in kamninske podlage. Pogorje Mužcev je naravna pregrada za vlažne zračne mase, ki se tu zastavijo in zaradi katerih je namerjena količina padavin največja v Evropi. Zaradi velike namočenosti in relativno majhnih temperaturnih razlik, ki so odraz oceanskega tipa podnebja, pa je rastlinstvo bogato in raznoliko: tu najdemo preko 1.200 različnih vrst, od katerih je več kot 40 endemičnih, kot so na primer Zoysova zvončica (Campanula Zoys), Froelichov

Zaradi posebne geografske lege je moralo rezijansko ljudstvo v preteklih stoletjih poiskati zaposlitve, ki bi jim omogočile preživetje v tej obrobni dolini, ki je bila dostopna z ene same strani. Zaradi obilnega deževja ali sneženja pa tudi ta pot večkrat ni bila prevozna, tako da so morali domačini prenašati dolga obdobja izolacije.

Možnosti zaposlitve so bile takrat v Reziji omejene, kar je privedlo do prvih oblik začasne emigracije, saj so Rezijani začeli iskati službo drugod. Prebivalci Rezije so se

delke, kot so bili lesene žlice, copate iz blaga, cokle, razne vrste posode oziroma blaga in tako dalje. Ta tip izseljenstva, ki je bil značilen predvsem za zimski čas, je nedvomno prispeval k razvoju rezijanskega gospodarstva.

Toda šele proti koncu 18. stoletja, ko so v Evropi zgradili in uredili vso večjo infrastrukturo, kot so ceste, mostovi, železnice, oziroma zaključili večja gradbena dela, so se tudi Rezijani izučili za nove poklice in postali zidarji, kamnoseki, težaški delavci, rudarji, tesarji, opekarji,

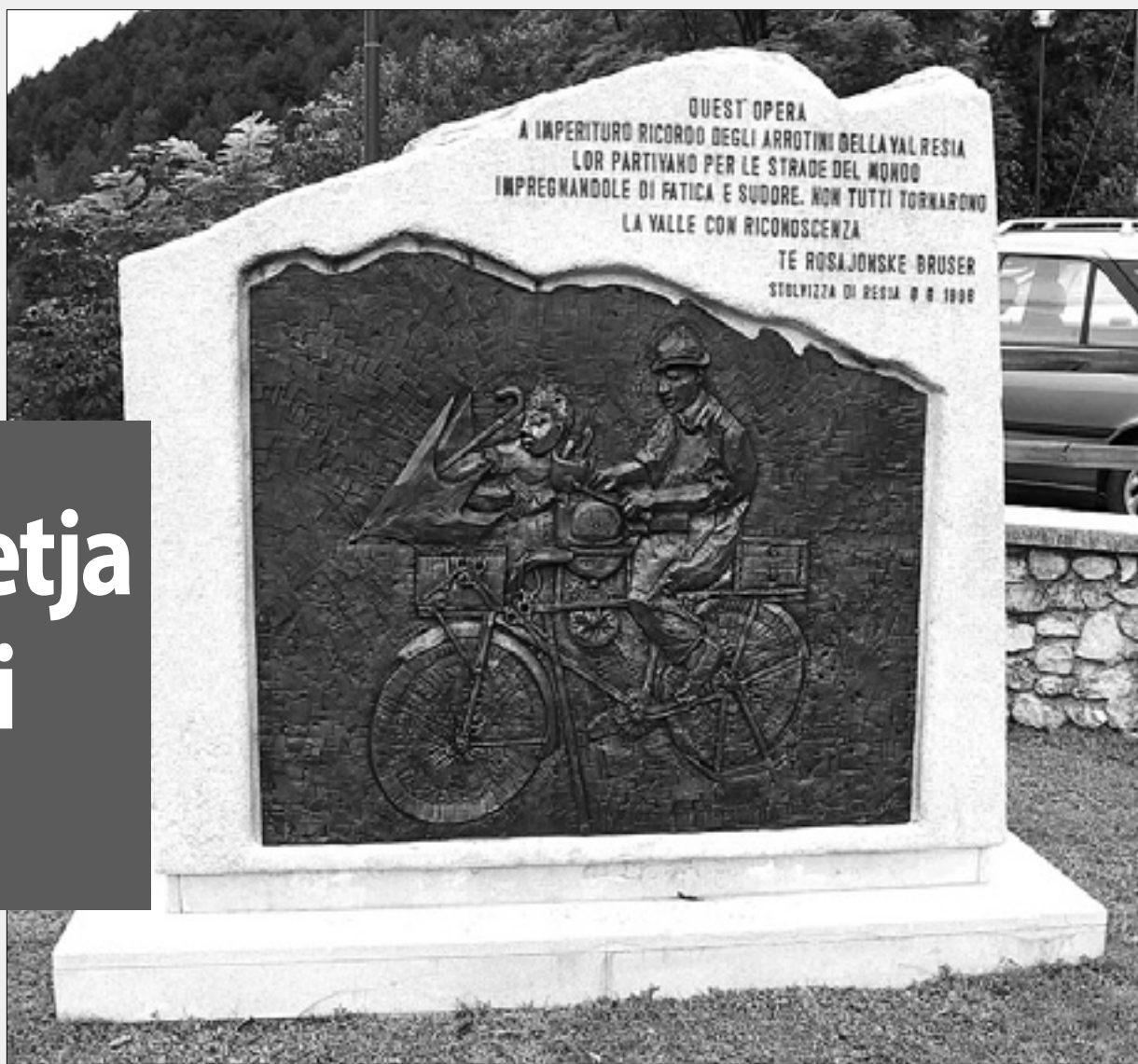
IZSELJENSTVO IN REZIJANSKI POKLICI

Od konca 18. stoletja so po Evropi delali rezijanski brusarji

najprej uveljavili kot potujoči trgovci in ustvarili veliko distribucijsko mrežo, ki je predvsem kraje na drugi strani Alp zalagala z gospodinjskimi predmeti in kmetijskimi pridelki ter proizvodi. V 18. stoletju so prevladovali ulični prodajalci loncev, sadja in zelenjave. Bilo pa je tudi več malih obrtnikov, na primer tkalcev, krojačev, steklarjev in drugih, ki so izdelovali in prodajali domače iz-

drvarji, kleparji, dežnikarji in brusarji.

Brusarška obrt je zahtevala bistrost, požrtvovalnost, potrpljenje in delovno vnemo, pa tudi veliko odrenkanja in napora ter sposobnost prilagajanja. Vse te lastnosti pa so delavni Rezijani nedvomno imeli. Brusarji so morali zapustiti družino in oditi v svet brez jasnega cilja, biti zdolga mesece in se vrniti le

za kratek čas ob posebnih priložnostih, kot so bili tradicionalni vaški prazniki in košnja. Brusarji so se nenehno selili, krožili po širokem območju in z »dolгим klicem« gospo-

dinjam oznanjali svoj prihod. Bili so zanesenjaški, odprti, iskreni in natančni, vedno spoštljivi do zakonov in oblasti, ljudje pa so jih spoštovali in jih imeli radi. Potem ko so pri družinah zbrali nože in škarje, so se postavili v kot kakšnega trga, pod stebrišče ali v vežo.

Njihovo delo se je začelo na »sedlu« njihovega nenavadnega in posebnega kolesa, opremljenega z delovnimi pripomočki, kot sta bila večja naprava za brušenje in manjša naprava s smirkom za loščenje ostro nabrušenih predmetov. Neko-liko višje na kolesu je bila pritrjena manjša zarjavela posoda, iz katere je kapljala voda - na nožni pogon vrteči se brus. Kolo je bilo opremljeno tudi z dvema prtljažnikoma. Na prednjem sta bila pritrjena dva zaboja - za orodje in obleko ter odejo - in sta bila z zadnjim povezana z vrvjo.

Na začetku so se brusarji selili iz kraja v kraj z delovnim orodjem v lesenem zaboji, imenovanem krama, ki so ga nosili na ramenih. Kasneje so začeli uporabljati voziček na dve kolesi, imenovan krosma. Sredi 20. stoletja je vlečni voziček zamenjalo kolo, opremljeno za opravljanje te obrti. Prehod na kolo je pomenil velik korak naprej, saj se je bilo lažje seliti in tako posel opravljanje na širšem območju (kasneje so svoje pripomočke prevažali tudi na mopedih ali motorčkih oziroma v avtomobilih). To je tudi dopuščalo, da so se lahko bolj posvetili delu in ga tudi lažje našli.

Brusarji so svojo pot iz kraja v kraj, od trga do trga nadaljevali tudi v slabem vremenu, dokler ga ni utrujenega ali že izčrpanega ustavila noč. Takrat se je zatekel h kakemu poznanemu kmetu, kjer se je v zameno za brusarško uslugo okrepčal in odpočil, poleti v kašči, pozimi pa v toplem hlevu.

Rezijski brusarji so hodili vsepovsod, delali so samostojno in niso tekmovali med seboj. Starejši so raje hodili po podeželju, mlajši pa so raje delali v mestih.

V 19. stoletju in v letih pred prvo svetovno vojno so se rezijanski brusarji odpravljali v daljne dežele vzhodne in južne Evrope. Eden takih je bil Simone Siega iz Osojan, ki je med svojim dolgoletnim popotovanjem, polnem dogodivščin in nevarnosti, pripotoval prek Balkana in potem prek Turčije, Anatolije in Sirije nadaljeval pot v Jeruzalem.

Tako so rezijske brusarške delavnice vzniknile v marsikaterem mestu avstro-ogrske monarhije, stare Srbije in Romunije. Nekateri bru-

sarji so delali v bližnjih območjih Furlanije, Slovenije in Hrvaške. Podjetni Rezijan Giuseppe Trancon in Liščac, ki se je naselil v Sopronu na Madžarskem in tam deloval več desetletij, je bil »zaupni brusar« avstrijskega cesarskega dvora. Prijatelj je bil z grofi in drugimi predstavniki visoke aristokracije.

Nekateri brusarji so se hkrati ukvarjali tudi s cinkanjem bakrenih posod in peči ter popraviljem dežnikov. Nekateri so obvladali posebno tehniko brušenja in bili opremljeni s posebnim orodjem celo za brušenje kirurških instrumentov, kar je bila prava umetnost.

Ob koncu 50-ih let 20. stoletja je delovalo na stotine potujočih brusarjev. Kasneje pa se je njihovo število nenehno zmanjševalo, saj mladi niso več prevzemali dela svojih očetov, saj so raje izbrali druge poklice, ki so bili manj naporni in tudi bolje plačani. V preteklosti pa se je ta poklic prenašal iz roda v rod in očetje so svoje sinove, ko so bili dovolj stari, jemali s seboj, saj so bile družine revne, tako da marsikdo sploh ni zaključil šolanja. Še danes so vsekakor v Reziji, posebno v Solbici, dejavni še mnogi brusarji, ki mojstrsko in ponosno opravljajo ta neobičajni poklic. Z namenom in željo, da bi svojo obrt še bolje ovrdenotili, so v zadnjih letih ustanovili združenje C.A.M.A., ki v javnosti predstavlja vrsto pomembnih pobud. Leta 1998 je bil na trgu, takoj ob vstopu v Solbico, postavljen spomenik v čast brusarju. Gre za velik kamen, ki predstavlja Kanin, vanj pa so v reliefu vgravirali lik brusarja na dvokolesu. Od takrat dalje imajo vsako drugo nedeljo v avgustu Praznik brusarjev, ki pritegne veliko število obiskovalcev, saj si lahko ogledajo tudi nazoren prikaz brusarške obrti, trg, na katerem stoji spomenik, pa se odleje imenuje Trg brusarjev.

Brusarjem je posvečen tudi muzej, ki so ga odprli 8. avgusta leta 1999. Ob vhodu vanj je napis: »Oživilja zgodovinski spomin ponižnega poklica (Rivive la memoria storica di un umile mestiere)«. Muzej je nastal kot razstava brusarških predmetov in pripomočkov, ki so jo opremili tudi s fotografijami in dokumenti. Z leti pa so Rezijani na starih podstrešjih solbiških hiš našli še druge predmete in tako zbirko dopolnili s starimi napravami, kolesi in podobnim. Muzej je bil na začetku na Solbici, zdaj pa se nahaja na novem sedežu na Ravanci v bližini šolskega centra. Tu prihajajo kultura, zgodovina in življenje ljudi s Solbice in celotne Rezije še bolj do izraza.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SOVODNJE - Občina podpisala pogodbo s podjetjem Ambiente Sc.

Karakterizacija Malnišča se začčenja 13. decembra

Na podlagi analiz bo izdelan načrt sanacije odlagališča oz. okoljskega obnavljanja lokacije

V ponedeljek, 13. decembra, bo podjetje Ambiente Sc. začelo s karakterizacijo odlagališča na Malnišču. Včeraj je sovedenjska občina podpisala pogodbo, na podlagi katere bo družba iz Carrare pripravila načrt, sestavila analizo sanitarnih in okoljskih tveganj in, posledično, pripravila načrt sanacije oz. okoljskega obnavljanja lokacije. Prva faza posega naj bi bila zaključena sredi marca. Nato bo ponovno sklicana storitvena konferenca, za njo pa se bo začela druga faza posega, oz. konkretna melioracija območja odlagališča.

Družba Ambiente Sc. iz Carrare je razpis, ki ga je avgusta v evropskem uradnem listu objavila sovedenjska občina, zmagala septembra. Na izklicni ceni - 353.000 evrov - je podjetje zagotovilo 40-odstotni popust, prihranjeni denar pa bo uprava porabila za sanacijo oz. okoljsko obnavljanje odlagališča. Včeraj si je predstavnik podjetja z odgovornim na sovedenjskem tehničnem uradu Paolom Noninom že ogledal odlagališče, 13. decembra pa bo podjetje začelo z delom. »Pred božičem bodo na vrsti pregledi in priprave, januarja pa bo poseg stopil v živo,« je povedala županja občine Sovodnje Alenka Florenin in dodala, da bo 13. decembra potekalo tudi sre-

čanje z okoljsko agencijo ARPA, kjer bo govor o planu aktivnosti in analizah, ki jih je že pred leti zahtevala storitvena konferenca. »Faza karakterizacije bo trajala štirinajst tednov. Sredi marca naj bi torej bili znani rezultati analiz, na podlagi katerih bomo ugotovili, ali bo treba izvesti pravo sanacijo, ki je zahtevnejša in dražja, oz. le okoljsko obnavljanje odlagališča. Naslednji korak bo sklic storitvene konference med deželo, občino, pokrajino in agencijo ARPA, po tem srečanju pa bo na vrsti druga, štiritedenska faza, med katero se bo začelo z odvažanjem ali drugimi potrebnimi deli.« Izvedba karakterizacije in načrta, je poudarila Floreninova, je vsekakor predpogoj za pridobitev dodatnih deželnih sredstev, s katerimi bodo lahko zaključili poseg.

Problem odlagališča na Malnišču je izbruhnil že leta 1997, ko je podjetje Ecological Service najelo zemljišče, ki je bilo last podjetja Neviera iz Neaplja. Podjetje Ecological Service je na kraju začelo odlagati velike količine odpadkov, ki bi jih moralo reciklirati, v resnici pa je po treh mesecih šlo v stečaj in izginilo. Na kraju je pustilo 11.400 kubičnih metrov odpadkov, ki po izračunih iz prejšnjih let tehtajo 6.500 ton. (Ale)

Odlagališče na Malnišču

BUMBACA

GRADIŠČE - Ropar ponovno v banki

Grozil z nožem in odnesel 11.000 evrov

Podružnico bančnega zavoda Banca di Cividale v Gradišču je ropar že obiskal 3. novembra, ko je odnesel 13.500 evrov

BUMBACA

Dva ropa v manj kot enem mesecu. Podružnica bančnega zavoda Banca di Cividale v Gradišču je bila včeraj dopoldne ponovno tarča roparja, ki je tokrat pobegnil s približno 11.000 evri. Neznanec, ki je po mnenju preiskovalcev italijanski državljani, je v prostore banke v Ulici Campagnola vstopil okrog 10. ure, ko je bilo v podružnici več uslužbencev in strank. Moški, ki je imel delno pokrit obraz, je z žepnim nožem začel groziti uslužbenki pri blagajni. Ženski je na ves glas zavpil, naj mu da ves denar, nato pa je segel po gotovini v blagajni in pobegnil iz podružnice.

»Roparja ni nihče prepoznal, saj si je obraz delno pokril z ovratnikom majice. Govoril je v tekoči italijanščini, ni pa imel nobenega posebnega naglasa. Iz banke je pobegnil peš, po vsej verjetnosti pa je imel avto parkiran v bližini,« so povedali karabinjerji iz Gradišča, ki so jih uslužbenci podružnice poklicali na pomoč. Preiskovalci, ki moškega še niso izsledili, ne izključujejo,

da gre za istega roparja, ki je 3. novembra že udril v podružnico bančnega zavoda Banca di Cividale v Gradišču. Tudi takrat je moški z zakritim obrazom vstopil v prostore banke v dopoldanskih urah in uslužbenca prestrašil z nožem. Takrat je roparju uspelo pobegniti s še bogatejšim plenom, saj je v žep spravil 13.500 evrov.

Podružnice bančnega zavoda Banca Di Cividale v Gradišču ropar prav gotovo ni izbral naključno, saj njena središčna pozicija zagotavlja največ možnosti za beg. Ko je izstopil iz bančnega posloppja, je lahko z avtomobilom zbežal v smeri Trsta ali Vidma, lahko se je napotil čez trg in skozi park na drugo stran mesta ali pa stekel proti zaselku Salet, zato pa je bila iskalna akcija dolej neuspešna.

Uslužbenko, ki ji je ropar zagrozil z žepnim nožem, je včeraj po njegovem odhodu obšla slabost. »Ženska ni bila ranjena, bila pa je zelo pretresena. Po nekaj urah si je opomogla,« so povedali karabinjerji. (Ale)

V RONKAH

Tatovi štirikrat uspešni

V Ronkah so v zadnjih dneh tatovi obiskali vsaj štiri stanovanja, iz katerih so ukradli zlatnino in denar. Vse štiri tatvine so zakrivali v Ulici Mascagni, med sabo pa so si dokaj podobne, kar daje misliti, da se je v Ronkah mudila izkušena tolpa tatov. Tatovi so v stanovanja vstopili, ko v njih ni bilo stanovalcev. Pobrskali so po vseh predalih spalnih in drugih sob, ko so svoj plen našli, pa so zbežali naglih nog, ne da bi jih kdorkoli opazil. Lastniki stanovanj so tatinske

obiske odkrili, ko so se vrnili domov, in jih nato seveda prijavili policiji.

Štiri tatvine so torej uspele, enega tatu pa so lastniki stanovanja spravili v beg. Prejšnji petek je mlad moški pozvonil na zvonec stanovanja v Ulici Timavo, ki se nahaja nedaleč od Ulice Mascagni. Vrata je odprla gospodinja, moški pa jo je vprašal, ali je bila tista res Ulica Timavo. Ker je bil moški precej živčen, je ženska poklicala moža. Pred njegovim prihodom je mladenič zbežal, zakonca pa sta nato skupaj z drugimi stanovalci ugotovila, da je nekdo s silo odprl vhodna vrata v stanovanjski blok.

GORICA - Rafal tatvin v mestu

Lov na tatova

Policisti so v ponedeljek zasledovali moška, ki pa sta pobegnila

Tatovi, ki v zadnjih tednih z zaskrbljujočo pogostostjo obiskujejo goriška stanovanja, še niso zadovoljni. V Gorici je v prejšnjih dneh prišlo do novih poskusov tatvin in vlomov, ki pa se po zaslugi rastoče pozornosti občanov in poostrenejega nadzora sil javnega reda niso obnesli. Ob tem je v ponedeljek zvečer v mestu prišlo do pravega lova na dva tatova, policisti pa dvojico osumljenцев niso uspeli ujeti.

»V prejšnjih dneh smo zabeležili nove poskuse tatvin, v katerih pa so tatovi k sreči ostali praznih rok. Klice občanov smo prejeli iz Stražic in iz središča mesta, točneje iz območja ulic Leoni in D'Azeglio,« je povedal vodja mobilnega oddelka goriške policije Massimiliano Ortolan in pristavil, da je policijska patrulja v ponedeljek zvečer v Ulici Leoni poskusila ujeti dva moška. »V večernih urah, okrog 19.30, smo prejeli klic; občan nas je opozoril, da je na dvorišču opazil neznanca,« je povedal Ortolan in nadaljeval: »Na kraju je takoj posredovala

naša patrulja. Policisti so zagledali dve sumljivi osebi in jim začeli slediti. Moška sta policiste očitno opazila. Vsak je zbežal na svojo stran, tako da se lov ni uspešno končal. Očitno gre za mlade in zvitke osebe.« Sile javnega reda pozivajo Goričane, naj bodo pozorni in naj ne puščajo odprtih vrat in oken, ob tem pa jih vabijo, naj pokličejo, ko opazijo kaj ne navadnega. »V zadnjih dneh se poskusi tatvin niso obnesli prav po zaslugi večje pozornosti občanov,« je povedal Ortolan.

V zadnjih tednih so policisti in karabinjerji na Goriškem zabeležili preko dvajset tatvin in poskusov tatvin v stanovanjih. V večini primerov so tatovi stopili v akcijo pozno popoldne: počakali so na odhod lastnikov, nato pa so z odvijanjem ali drugim kovinskim predmetom razbili ključavnico in vstopili v stanovanje. »Navadno se osredotočijo na spalnice in druge prostore, v katerih menijo, da bodo lahko našli nakit ali druge dragocene predmete,« je povedal Ortolan. (Ale)

GORICA

Rebalans odobren, opozicija kritična

S 26 glasovi za in sedmimi proti je goriški občinski svet na ponedeljkovi seji odobril rebalans proračuna za leto 2010. Dena sredina je bila tokrat kompaktna, proti pa so glasovali svetniki opozicije, in sicer Andrea Bellavite in Anna Di Gianantonio (Forum za Gorico), Donatella Gironcoli (Italija vrednot), Marilka Koršič (SSk) ter Aleš Waltritsch, Marco Rota in Daniele Orzan za Demokratsko stranko.

»Uprava je konec koncev morala priznati, da so bili nekateri projekti, ki jih je napovedovala, le sanje. Edini posegi, ki so jim v rebalansu dodelili višjo vsoto denarja, so vzdrževanje grajskega obzidja in obnova Verdijevega korza, popolnoma nejasno pa ostaja, katera dela bodo izvedli z "zakladkom", ki ga je uprava namenila rajonom,« je izid občinske seje komentiral načelnik Demokratske stranke Federico Portelli. »Pozitivno se mi zdi, da so v proračun vključili deželni prispevek - okrog 800.000 evrov - za družbeno koristna dela, drugače pa rebalans ni prinesel velikih novosti,« je povedal Waltritsch in poudaril, da niso bili v rebalans vključeni niti dodatni prihodki iz davka ICI, ki jih morala občina po spremembi zakona prejeti v letih 2008 in 2009. »Že lani sem predstavil resolucijo, ki jo je odbornik Pettarin sprejel, po kateri bi morala uprava "nepričakovani" denar od davka ICI - po mojih izračunih naj bi šlo za kakih 150.000 evrov - nameniti socialni, gospodarskim dejavnostim in krizi ter društvom in ustanovam, ki delujejo na teritoriju. Ob vsakem rebalansu sem Pettarina spomnil na obvezo, odbornik pa je vsakič odgovoril, da je "pozabil". Pettarin mi je zagotovil, da so socialni in drugim sektorjem, ki so bili navedeni v moji resoluciji, vsekakor po višali prispevke, zahteval pa sem pisno obrazložitev in vso dokumentacijo,« je povedal Waltritsch.

Na ponedeljkovi seji je tekla beseda tudi o drugih temah. Marilka Koršič je na občinsko odborico Silvano Romano naslovila svetniško vprašanje o znižanju deželnih prispevkov za socialne asistente (-8,2 odstotka), ki jih je na Goriškem že danes premalo, Bellavite pa je od župana zahteval pojasnila v zvezi z izjavami vodje podjetja, ki bo v kratkem začelo graditi progo za vzpenjačo na grad. »Predstavnik podjetja je izjavil, da bodo šele po prvih mesecih dela razumeli, če je teren primeren za gradnjo vzpenjače. Bodo v primeru težav zahtevali več denarja?« je vprašal Bellavite iz Foruma za Gorico, ki je opozoril tudi na neskladnost prometnih znakov ob vstopih v Ulico Mazzini. »Prejšnji dan so me mestni redarji ustavili, ker sem se s kolesom peljal po Ulici Mazzini v smeri proti županstvu. Prometni znak na križišču z Ulico Marconi namreč dovoljuje prehod le pešcem, prometni znak na strani županstva pa pravi, da je Ulica Mazzini namenjena tudi kolesarjem,« je opozoril Bellavite, odbornik Francesco Del Sordi pa je zagotovil, da bodo poskrbeli za usklajevanje znakov.

Svetnik Forum Marko Marinčič je od župana Romolija zahteval pojasnila v zvezi s problemom voznikov, ki so leta 2006 in leta 2007 prejeli globo zaradi prečkanja križišča ob rdeči luči na semaforju in so jih pri tem zasačile fotokamere T-Red, poizvedevalnem tečaju, svetnik Levice in svobode Livio Bianchini pa je pozval župana k spremembi pravilnika, ki bi omogočila sklepanje civilnih porok na Trgu Transalpina; v ta namen se bo Bianchini srečal tudi z goriško prefektinjo. Predstavnik SSK Božidar Tabaj je vprašal, ali ima občina Gorica v načrtu kak projekt proti nasilju med mladostniki, njegov strankarski kolega Silvan Primosić pa je spregovoril o cenah vode. (Ale)

DOBERDOB - Dimitrij Volčič in Miloš Budin o Jugoslaviji

Treba je spet začeti, poiskati tretjo pot

»Zgodovina nam ni dala prav - Z Jugoslavijo je propadla tudi naša ekonomija«

Miloš Budin, Livio Semolič in Dimitrij Volčič v Doberdobu

BUMBACA

»Za tedanje razmere je bil Tito izredno uspešen voditelj. Znal je izkoristiti mednarodne okvire, da je Jugoslavijo uveljavil na svetovni šahovnici. Slonela je na njegovi karizmi in na mitološkem ugledu, a ni razčistil odnosov med posameznimi narodi v skupni državi. Vojna med Srbi in Hrvatimi leta 1991 se je začela v znamenju spopada med četniki in ustaši, torej z refleksi iz leta 1945. Titova Jugoslavija je zamere zamrznila, a jih ni premostila,« je v ponedeljek v Doberdobu izjavil, Miloš Budin, ki je na debatnem večeru v organizaciji Slovenske kulturno gospodarske zveze imel za sogovornika Dimitrija Volčiča in trideset oseb v dvorani kulturnega društva Jezero; med njimi sta bila podžupanja Luisa Gergolet in župan Paolo Vizinin.

»Tito je bil tipičen človek dvajsetega stoletja. Verjel je v novega človeka, v svojo ideologijo in lastno interpretacijo svoje ideologije, ljubil je življenje, bil je izvrsten taktik, znal je izbirati sodelavce in jih nato proglasiti za nasprotnike, znal je izkoristiti trenutke, ki mu jih je zgodovina ponujala, a je nazadnje zamudil svoj čas. Bil je človek s pretirano prevelikimi sposobnostmi in napakami svojega časa,« je dejal Volčič. S Titom se je sicer zaključil ponedeljkov večer, ki pa ga je Tito navdihnil. Tega dne je bila obletnica drugega zasedanja Avnoja leta 1943 v Jajcu, kjer so predstavniki vseh jugoslovanskih narodov položili temelje novi federativni Jugoslaviji in iz Tita naredili maršala Jugoslavije.

Doberdobski večer, kjer naj bi preresetali pojem Jugoslavije, se je začel z nekaj zgodovinskimi poudarki obeh gostov s po-

litičnim pedigrejem, ki jima je vprašanja postavljala Livio Semolič, pokrajinski predsednik SKGZ. Slišali smo, da je Jugoslavija spočela iz ideje in potrebe po združitvi južnih Slovanov po propadu Avstroogrškega cesarstva. V sebi pa je že imela semena svojega konca, je ugotavljal Budin: »Vsi jugoslovanski narodi so imeli neko neobvladljivo aspiracijo, da bi svetu in sebi dokazali, da zmorejo lastno državo. Ta obsedenost je zrahljala vezi med njimi. Do razpada je nazadnje prišlo, žal s prelivanjem krvi.« »Kaj bi bilo, ko ne bi bilo nekaterih posameznikov - na primer Miloševića -, ki so dvigali napetost? Bi zmogli federativno ali konfederativno državo, ki bi bila za Balkan najbolj koristna rešitev? To dokazuje okoliščina, da je danes vse bolj izrazita ekonomska soodvisnost med nekdanjimi jugoslovanskimi državami,« je dodal Volčič in zatrdil: »Jugoslavija ne bi propadla, če ne bi propadala Sovjetska zveza in socialistični sistem vzhodnoevropskih držav. Ko se je Sovjetska zveza razbila na petnajst držav in ni več grozila Balkanu, je vsakdo začel iskati lastno pot. V zgodovini so se nove nacije vedno rojevale ob propadu cesarstev.«

»Je Jugoslavija torej propadla, ko po njej ni bilo več potrebe?« je sogovornika izval Semolič. »Tako je. Socialistični sistem je propadel, ker ni poznal večstranske demokracije in tržne ekonomije. Vlogo je odigrala tudi ilegalna ekonomija, ki je bila tedaj razširjena in je imela interes, da gre skupna država po kosih,« je menil Budin in pristavil: »Jugoslavija ni bila sistemsko trdna država, v katero bi državljani zares verjeli. Dobro se spominjamo, kako so bili jugoslovanski

nogometasi izredni kot posamezniki, kot ekipa pa so nam dajali velika razočaranja. Poleg tega sistem, ki je ljudem na primer omogočil, da si sezidajo hiše z neverjetno nizkimi obrestmi, je državo izžemal.« Čas propadanja socialističnih režimov - tako Volčič - je razodel potrebo po iskanju neke tretje poti v družbeni ureditvi, ki ne bi iz socializma vodila v ekstremni kapitalizem. Ta je v današnjem kriznem času pokazal vse svoje šibkosti. Vendar se ta tretja pot, z značilnostmi socialdemokracije, o kateri se je veliko sanjalo, ni porodila na pogorišču socializma.

Po Budinovi oceni se je izkazalo, da je Italija ravnala odgovorno, ko se je pripravljala na čas po Titu, česar pa ni storil tisti del slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki je svojo ekonomijo naslanjal na Jugoslavijo: »Vsako napoved, da Jugoslavija ne bo preživela brez Tita, smo psihološko odklanjali. Zgodovina nam ni dala prav. Ko bi bili previdni, bi naši ekonomiji dali drugačne temelje, a je nazadnje z Jugoslavijo še sama začela propadati.« Budin je nato obrnil pogled v sedanjí čas in spomnil, da so v teku procesi pomiritve in sprave tudi med Srbijo in Hrvaško, kar dodatno širi pot povezovanju med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami. »Toda neke Evroslovije danes ni na obzorju,« je dodal.

V odzivih publike, ob zaključku večera, je bilo zaznati predvsem porazno oceno današnje družbene ureditve, ki ji je neprestana rast odvzela človeški obraz in jo pahnila v krizo. Morda bi družba potrebovala to, kar je bilo v socializmu dobrega. Morda bi bilo treba začeti od začetka, smo še slišali iz dvorane.

NOVA GORICA - Osimski sporazumi

»Najkrajši« čas se je za zaščito zavlekel 25 let

»Osimski sporazumi so prinesli dokončno ureditev meje med Italijo in takratno Jugoslavijo, kar je bilo zlasti za slednjo zelo pomembno, saj bi lahko neurejeno vprašanje državne meje v določenih mednarodnih okoliščinah služilo kot spodbuda v iskanju avanturističnih rešitev, ki bi lahko pripeljala do vojne. Neurejeno vprašanje meje je tudi oviralo razvoj dobrososedskih odnosov in spodbujalo iredentistične sile v obmejnih pokrajinah, ki so iz tega nerešenega vprašanja hotele ustvariti žarišče napetosti,« je pred zbranim občinstvom v novogoriški mestni hiši na ponedeljkovi predstavitvi zbornika Osimo in Goriška povedal diplomat Jože Šušmelj, eden izmed avtorjev objavljenih besedil v publikaciji. »Slabost Osimskih sporazumov, na katero je takrat najprej opozoril slovenski pogajalec Joža Vilfan, pa je, da so slovensko manjšino v Italiji pustili nezaščiteni. Ta zgodovinska napaka se nam bo še maščevala, je opozarjal Vilfan. Italijanski parlament je leta 1976 ob ratifikaciji Osimskih sporazumov sicer sprejel izjavo, da bo v najkrajšem času sprejel poseben zakon o globalni zaščiti slovenske manjšine, vendar se je ta "najkrajši" čas zavlekel za 25 let, do leta 2001,« je Šušmelj povzel temeljni prednosti in slabosti Osimskih sporazumov.

propustne meje dobesedno odrezana od matične domovine, zato je bilo treba urediti cesto Vrhovlje-Plave. Ta pot je bila še zlasti pozimi nevarna, večkrat neprevozna. Med Dobrovim in Novo Gorico je bilo 30 kilometrov razdalje. Nova cesta jo je skrajšala za polovico, predvsem pa je varnejša,« je poudaril briški župan Mužič in dodal, da je cesta ključnega pomena tudi za razvoj turizma, od katerega si v zadnjih letih v Brdih veliko obetajo. »Ta cesta je spremenila razvojne trende v Brdih, kar je bilo prej bogu za hrbtno, je sedaj postalo predmestje Nove Gorice,« se je na predhodnika navezal arhitekt Tomaž Vuga, ki je bil kot projektant tedanjega mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba polnih 13 let neposredno vezan na dogajanje okrog tega kompleksa ob meji. Občinstvu je orisal njegovo nastajanje, ki je moralo zadovoljiti tako pričakovanja Rima in Beograda kot tudi lokalne skupnosti. »Tu smo zagovarjali bolj odprto mejo. Pri načrtovanju potniškega in tovornega prometa smo predvidevali, da bi prehod prenesel toliko prometa kot avtocesta, ki je nastajala do njega. Leta 1976 smo predvidevali, da bo čez ta prehod v letu 2000 prešlo dva milijona ton tovornega prometa, v resnici ga je bilo leta 2000 že pet milijonov ton, letos ga je že sedem ...« Obmejni kompleks v

FOTO K.M.

Na predstavitvi zbornika o Osimskih sporazumih je zbrane pozdravil tudi novogoriški župan Matej Arčon

NOVA GORICA - Sindikat na pogajanjih z upravo Hita

Zapustili pogajanja

Do konca leta bo sporazumno odpuščenih 260 zaposlenih, presežnih delavcev je še 41

Pogajanja, ki so se med upravo Hita in novogoriško enoto Sindikata igralniških delavcev Slovenije (SIDS) pričela v ponedeljek popoldne, so bila že nekaj minut po začetku prekinjena. Pogajalska skupina SIDS-a je namreč pogajanja po nekaj minutah zapustila z utemeljitvijo, da med pogajalci uprave ni njenega predsednika, Draga Podobnika. »Predstavniki sindikata smo na pogajanjih zahtevali prisotnost predsednika uprave Podobnika, saj vodi pogajalske skupine uprave Urošu Krovosu ne zaupamo več. Dosedanja pogajanja so nas namreč izučila, da ima na koncu zadnjo besedo predsednik uprave in ne vodja pogajalske skupine,« pojasnjujejo v SIDS-u svoje ravnanje in dodajajo, da so sicer ob prihodu na pogajanja imeli pripravljen dogovor. Iz uprave Hita pa po drugi strani sporočajo, da Drago Podobnik ne vidi potrebe po spremembi pogajalske skupine, ki da ima vsa njegova pooblastila.

Povod za vnovična pogajanja

med sindikatom in upravo je bila nedavna napoved stavke s strani članov SIDS-a, in sicer za vse vikende v decembru ter za božične in novoletne praznike, če uprava ne izpolni treh stavekovnih zahtev, o katerih smo že pisali. Stavko nameravajo v SIDS-u poklicati le v primeru, če uprava ugodni vsem trem stavekovnim zahtevam, za katere uprava trdi, da so neutemeljne, obnašanje vodstva igralniškega sindikata pa je označila za nezrelo, neresno in neodgovorno. Iz uprave ponovno poudarjajo, da so prav njihova dosledna in zakonita prizadevanja za sanacijo družbe, del katerih je tudi znižanje plač in zmanjševanje privilegijev, edino jamstvo za obstoj podjetja in z njim okoli 1.500 delovnih mest, tudi tistih v igralništvu. »Podjetje bo do konca leta sporazumno in z odpravnino zapustilo več kot 260 zaposlenih, kar ocenjujemo za velik uspeh, saj nismo odpustili niti enega samega zaposlenega proti njegovi volji. Opozarjamo pa, da

se lahko zgodi, da bo potrebno seznam iz programa presežnih delavcev, ki zdaj predvideva še dodatnih 41 presežnih delavcev, podaljšati prav zaradi neodgovornosti, zavlačevanja in neresnosti vodstva sindikata SIDS,« sporočajo iz uprave Hita. O napovedani stavki pa menijo: »Napoved stavke, brez vsake predhodne pobude za dogovarjanje, v ničemer ne prispeva k reševanju težke situacije, ravno nasprotno - podjetju povzroča nepotrebno škodo, in to v času, ko je gostov največ v letu. Podjetje sicer beleži nekatere pozitivne kazalce v poslovanju, kar kaže, da je vodstvo na pravi poti, a še zdaleč ni izven življenjske nevarnosti. Še vedno posluje z izgubo in se do vseh, tako notranjih kot zunanjih javnosti, obnaša dosledno in odgovorno. Zato ne more popuščati sindikatu igralniških delavcev, ki se očitno še vedno ne zmoro soočiti z realno situacijo v podjetju, ali pa postaja orodje v rokah nekoga, ki ima z družbo Hit drugačne načrte.« (km)

Letos namreč mineva 35 let od podpisa omenjenih dokumentov in 25 let od izgradnje briške ceste. Zbornik, ki je posvečen obema obletnicama, je v nakladi 700 izvodov in ob finančni podpori novogoriške in briške občine te dni izdal Goriški muzej.

Novogoriške predstavitev omenjene publikacije - v kratkem ji bosta sledili še predstavitvi v Goriških Brdih in v Gorici - se je udeležilo precej poslušalcev, poleg novogoriškega župana Mateja Arčona in obeh podžupanov Tomaža Slokarja in Mitje Trtnika še briški župan Franc Mužič, poslanec Mirko Brulc, zgodovinar Branko Marušič in številni drugi, med njimi je bilo tudi nekaj obrazov, ki so v omenjenem obdobju pri opisanih dogodkih aktivno sodelovali. Med prisotnimi so bili tudi predstavniki organizacij goriških Slovencev. O zborniku sta poleg Šušmelja, ki je v publikaciji prispeval tri besedila, spregovorila še direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič, avtor predgovora in arhitekt Tomaž Vuga, avtor dveh tekstov.

Osimski sporazumi so, poleg dokončne ureditve meje, prinesli še izgradnjo ceste v Brda, avtoceste Razdrto-Vrtojba in mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba, solkansko hidroelektrarno na Soči in izgradnjo mejnega prehoda v Erjavčevi ulici. »Za Brda je bila t.i. osimska ali briška cesta izjemna pridobitev. Brda so bila namreč leta 1947 z nastankom ne-

Vrtojbi je nudil več kot 500 delovnih mest in je sodil v tedanjo novogoriško občino. »Po vstopu Slovenije v Schengensko območje so tamkajšnje dejavnosti zamrle. Celoten kompleks, ki se razteza na 30 hektarjih površine, je ostal v občini Šempeter-Vrtojba. A to je zanjo prevelik zalogaj. Razvojni potencial, ki ga nudi, bi morali izkoristiti za širši goriški prostor,« je prepričan Vuga. V nadaljevanju je občinstvo izvedelo še, zakaj je bil mejni prehod Erjavčeva oz. Škabrijelova dolga leta odprta samo za pešce: problem je, tako kot še danes, v železniški progi. Obstajala je bojazen, da bi zaprte zapornice preveč motile motorni promet, italijanska stran pa ni dovolila poglobitve oz. izgradnje podhoda. Tako so za začetek dovolili prehod le pešcem in kolesarjem.

Na koncu predstavitve je na vprašanje iz občinstva Šušmelj poglobil temo, kako se je slovenska manjšina v Italiji znašla v nezaščitenem položaju in poudaril, kakšne pritisk je v Benečiji po letu 1945 do osimskih sporazumov izvajala italijanska vlada. »Pritiski so bili hujši kot v času fašizma,« je dejal Šušmelj. Na njegovo izvajanje se je iz občinstva oglasil Walter Bandelj, predsednik SSO v goriški pokrajini, ki se je Šušmelju zahvalil za poudarjeno pozornost vprašanju manjšine in hkrati dodal dejstvo, da se še danes v zvezi z zaščitnim zakonom za Slovence v Italiji ni veliko premaknilo.

Katja Munih

GORICA - Predstavili cilje in vsebino čezmejnega projekta iCON

Velika podjetja zgled za prodor čez mejo

Seaway bo v Tržiču dvignil število zaposlenih od 70 na 200 - »Zaljubljena sem v Slovenijo«

Velike družbe so lahko za zgled vsem malim podjetjem iz Italije in Slovenije, ki bi rada razširila svojo dejavnost čez državno mejo. Zaradi tega so na včerajšnji predstavitvi projekta iCON v Gorici spregovorili predstavniki podjetij Ocean, Seaway, Aquafil in Banke Koper, ki so pojasnili, zakaj so se njihove družbe že pred leti odločile za naložbo na slovenski oz. italijanski trg.

»Številni podjetniki iz Italije in Slovenije bi radi prodrli na sosednji trg, pogosto pa naletijo na ovire operativne narave, ki jim onemogočijo naložbo čez mejo. Da bi jim pomagali pri razvijanju njihove konkurenčnosti in pri širjenju njihove dejavnosti na sosednji trg, smo razvili projekt iCON, v okviru katerega bomo ustvarili mrežo podpornih institucij, ki bodo podjetjem nudile enovite in celovite storitve ter informacije, povezane z zakonodajo druge države,« pojasnjuje Andrej Šik, direktor Slovenskega deželne gospodarskega združenja (SDGZ), ki je koordinator projekta iCON na italijanski strani, medtem ko je njegov vodilni partner razvojna agencija ROD iz Ajdovščine. Včerajšnja predstavitev projekta je potekala v sejni dvorani Fundacije Goriške hranilnice, na njej pa sta po ugodnem pozdravu Šika in direktorja ajdovske razvojne agencije ROD Davida Bratoža spregovorila Iztok Škerlič iz skupnega tehničnega sekretariata Italija-Slovenija in Peter Wostner iz službe slovenske vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Oba sta poudarila velik pomen projekta iCON, pri čemer je Wostner opozoril, da slovenska vlada podpira krepitev čezmejnega sodelovanja in grozdenje med podjetji. V imenu deželne vlade Furlanije-Juljske krajine je pozdravila Sara Tesi iz direktije za mednarodno kooperacijo.

Med predstavitvijo projekta iCON so imeli glavno besedo podjetniki, ki so že pred leti stopili na pot vlaganja na tuje tržišče. »Zaljubljena sem v Slovenijo,« je tako poudarila Michela Cataruzzo iz tržaškega podjetja Ocean, ki se ukvarja s pomorskim prometom in že leta sodeluje z Luko Koper, s katero je leta 1996 ustanovilo tudi mešano družbo. »Med drugim s svojimi ladjami prevažamo premog iz koprškega pristanišča v termoelektrarno v Tržiču,« je povedala Cataruzzova in opozorila, da so birokratski postopki v Sloveniji veliko bolj enostavni. »Ko sem prvič klicala slovenskega notarja iz Kopra, sem ostala brez besed od navdušenja. Za podpis pogodbe v angleščini mi je dejal, naj pridem do njega, kadarkoli želim in bo vse urejeno v par minutah,« je pojasnila Cataruzzova in poudarila, da je treba v Italiji na notarja čakati dva do tri dni. »Ker me je Slovenija tako navdušila, sem svoje otroke vpisala v slovensko šolo. Zdaj me popravljajo, ko napačno izgovarjam slovenske besede. Ko rečem "mamika", me opozorijo, da se izgovarja "mamica",« je še povedala Cataruzzova, ki je sicer pod-

Med udeleženci predstavitve projekta iCON so bili številni podjetniki iz Italije in Slovenije (zgoraj); Japac Jakopin (desno) je med drugim navedel, da je lani podjetje Seaway zgradilo in prodalo 120 motornih čolnov tipa Greenline 33, kar predstavlja svetovni rekord, saj se lani noben drug proizvajalec ne more pohvaliti s tako visokim številom prodanih plovil

BUMBACA

predsednica tržaške zveze industrijcev.

»V Tržiču smo zgradili novo ladjedelnico, ker na tej lokaciji imamo zelo blizu avtocesto, železnico in pristanišče. Poleg tega nam je konzorcij za tržiški industrijski konzorcij zagotovil najboljše pogoje; pred dokončno odločitvijo smo preverjali tudi druge lokacije na Hrvaškem, v Sloveniji in v Portu Nogaru, nikjer pa pogoji za vselitev nove dejavnosti niso bili tako dobri kot v Tržiču,« je pojasnil Japac Jakopin v imenu blejskega podjetja Seaway, ki je lani odprlo novo ladjedelnico v Tržiču, v gradnjo katere je vložilo 25 milijonov evrov. »Na Tržiškem je ladjedelnštvo doma, tudi zaradi tega pa smo se odločili za gradnjo nove ladjedel-

nice prav tu,« je še pojasnil Jakopin in napovedal, da imajo trenutno v Tržiču 70 zaposlenih, prihodnje leto pa naj bi to število dvignili na 200.

Slovensko izkušnjo tekstilnega podjetja Aquafil iz Trenta je obnovil Edi Kraus. Za prodor na slovenski trg so se na sedežu podjetja v kraju Arco pri Trentu začeli zanimati leta 1993, dve leti kasneje pa so svoj namen uresničili. »Doselej smo v razne obrate v Sloveniji vložili okrog 80 milijonov evrov, kar predstavlja največjo italijansko naložbo v slovensko gospodarstvo,« je opozoril Kraus in pojasnil, da imajo v Sloveniji okrog 800 zaposlenih. »Izkušnje, ki smo jih nabrali v Sloveniji od leta 1995 naprej, so nam služile za pro-

dor na druga tržišča, v Hrvaško, Združene države Amerike in Tajsko, nazadnje pa še na Kitajsko, kjer smo pred kratkim kupili novo halo s 15.000 kvadratnimi metri površine,« je povedal Kraus, zadnja pa je spregovorila Mojca Hočvar iz Banke Koper, ki jo je italijanski bančni velikan Intesa San Paolo prevzel leta 2002. Hočvarjeva je pojasnila, da Banka Koper spodbuja vlaganje v Slovenijo, zaradi tega pa ima v svojih poslovalnicah ob Obali in v Novi Gorici tudi osebje, ki obvlada italijanski jezik.

Med razpravo je posegel deželni tajnik SKGZ Livio Semolič in vprašal, ali javne ustanove pomagajo podjetnikom pri njihovih čezmejnih pobudah. Semoliču je odgovoril Kraus in pojasnil, da velike tuje družbe uspejo vzpostaviti razmerja s slovenskimi oblastmi brez večjih težav; poleg tega je razložil, da so italijanski podjetniki leta 1997 ustanovili kljub investitorjem v Sloveniji. »Klub se sestaja vsaka dva meseca na sedežu italijanskega veleposlaništva, njegova srečanja, na katerih je vsakič med 50 in šestdeset udeležencev, pa so pomemben trenutek za izmenjavo mnenj in soočenje o težavah, ki jih imajo italijanski podjetniki v Sloveniji,« je povedal Kraus.

Poleg SDGZ in ajdovske razvojne agencije ROD so v projekt iCON vključeni razni partnerji s področja podjetniškega podpornega okolja iz Italije in Slovenije, in sicer Regionalni razvojni center Koper, RRA Severne Primorske, Posoški razvojni center, Območna razvojna agencija Krasi in Brkinov, Gospodarska zbornica Slovenije in Območna zbornica za severno Primorsko, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Informest, CNA Veneto, Confcommercio Trst, Confindustria Furlanija-Juljska krajina, Confartigianato Imprese Furlanija-Juljska krajina, EINE in SIPRO. Vrednost projekta iCON je 3.167.095 EUR, trajal pa bo tri leta.

Danijel Radetič

Filmski škrat na delu

»Prišlo je do neljube napake pri pošiljanju vabil za Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji,« pravi projektni vodja Mateja Zorn. Nekateri so namreč v brk dosledni dvojezičnosti, ki jo pri svoji dejavnosti uveljavlja goriški Kincotelje, prejeli spremna pisma k dvojezičnim letakom samo v italijanski. Za to se organizatorji opravičujejo in hkrati vabijo na dogajanje ob letošnji podelitvi nagrade češkemu filmskemu avtorju Miroslavu Janeku.

Na pokrajini o disleksiji

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo danes z začetkom ob 10. uri posvet o disleksiji, namenjen širši javnosti, saj je problematika malo poznana tudi na Goriškem, kjer pa je pred kratkim dobilo svoj sedež Združenje za disleksijo (AID). Posebno pozornost bodo namenili vlogi šole pri odkrivanju disleksije in njenem obravnavanju.

Hit prodaja svoj delež

Tako kot družbi Sava in Vipa ter nekateri drugi delničarji prodaja svoj delež v Abanki Vipa tudi novogoriška igralniška družba Hit. Za prodajo deleža, ki znaša 6,15 odstotka vseh delnic Abanke Vipa, prav zdaj poteka zbiranje ponudb. Prodaja Hitovega deleža v Abanki je del dezinvestiranja kot enega izmed sanacijskih ukrepov v strategiji družbe za obdobje 2010-2012 in letošnjem akcijskem načrtu družbe, je v sporočilu zapisala Katja Kogej iz kabineta predsednika uprave Hita.

O aidsu in spolnih boleznih

V Mladinskem centru v Novi Gorici bo danes ob 17.30 javna razprava o aidsu s posebnim poudarkom na spolno nalezljivih boleznih. Ob 18.45 bodo oblikovali deklaracijo mladih na Goriškem.

Izplačujejo pokojnine

V poštah uradih že izplačujejo pokojnine in trinajste plače upokojencem. Da bi se izognili krajam in tatvinam, iz poštah uradov svetujejo upokojencem, naj denar raje položijo na poštne račune.

Izobraževanje ključ za razvoj

V palači De Bassa v Gorici bo jutri ob 9.30 posvet o pomenu vseživljenjskega izobraževanja za gospodarski razvoj. Predstavili bodo raziskavo o potrebah goriških podjetij, ki zadevajo kompetence delovne sile.

»Inglourious Basterds«

V Modra's galeriji društva Jezero v Dobreddu bodo nocoj ob 20.30 predvajali film »Bastardi senza gloria« (»Inglourious Basterds«) Quentin Tarantina. Film govori o skupini ameriških vojakov, Judov, znanih pod imenom »The Basterds«, ki širijo strah po nacistični Nemčiji z brutalnim ubijanjem in skalpiranjem nacistov. Njihove poti se križajo s francoskim dekletom, Judinjo, ki upravlja kino v Parizu.

V Štarancu o digitalni TV

V občinski sejni dvorani v Štarancu bo danes ob 20.30 javno srečanje o prekopu na digitalno televizijo, ki ga prireja odbor Corecom v sodelovanju z občinsko upravo.

GORICA - Kvestura brez elektrike

Sabotaža Al Kaide? Ne, običajni električni mrk

Na goriški kvesturi so v zadnjih dneh ostali brez električne energije, spričo vse bolj številnih električnih mrkov pa policijski sindikat SAP opozarja, da je poslopje na Trgu Cavour dotrajano in potrebno čim prejšnje prenove.

»Po znižanju sredstev za gorivo, izsušitvi sklada za delovno doklado in še raznih drugih težavah so uradi policije na drugem nadstropju goriške kvesture doživeli električni mrk. Vse računalniške aparature letečega in kriminalističnega oddelka ter oddelka Digos so nenadoma crknile. Mogoče je, kdo pomislil, da je Al Kaide poskrbela za sabotažo, ki naj bi bila vezana na center za priseljenke CIE v Gradišču. V resnici je šlo za običajno okvaro dotrajanega električnega omrežja,« opozarja pokrajinski tajnik sindikata

SAP Angelo Obit in pojasnjuje, da je do električnega mrka prišlo v ponedeljek zjutraj, okrog 9.30 pa so okvaro popravili in računalniki so spet oživel. Obit razlaga, da električne napeljave goriške kvesture ne odgovarjajo novim varnostnim predpisom, policijski sindikat SAP pa je že večkrat pozval pokrajino, ki je lastnica poslopja, naj ga stavbo čim prej obnovi. »Nazadnje smo pokrajinskemu odborniku Mauriziu Salomoniju pisali 25. avgusta letošnjega leta, doslej pa nismo še prejeli njegovega odgovora,« opozarja Obit. Sindikat SAP je 26. septembra pisal tudi goriškemu gasilcem, ki ravno tako še niso poskrbeli za odgovor, sploh pa se policisti sprašujejo, kako je mogoče, da se tudi na kvesturi dnevno kršijo zakone o varnosti na delovnem mestu.

TRŽIČ - V tovarno Eaton se je vrnilo 120 delavcev

Spet nočna izmena

Naročila imajo samo do konca leta - Kaj bo potem, še ni znano

V tovarni Eaton v Tržiču so v ponedeljek spet uvedli nočno izmeno, potem ko je proizvodnja zadnjič stekla tudi ponoči pred dvema letoma. V tovarno se je vrnilo 120 od 280 delavcev, ki so bili dotlej na izredni dopolnilni blagajni. Trenutno v tovarni proizvajajo okrog 45.000 avtomobilskih ventilov dnevno, kar predstavlja približno polovico dnevne proizvodnje v obdobju pred svetovno gospodarsko krizo.

Proizvodnja se bo nadaljevala do konca leta, saj imajo naročila le do takrat, so pojasnili predstavniki vodstva tovarne, ki so se v ponedeljek na goriškem sedežu industrijalcev srečali s sindikati CGIL, CISL in UIL. »Vodstvo tovarne čaka na poslovni načrt za prihodnje leto, med zadnjim srečanjem v Gorici pa so nam da-

li razumeti, da naj bi se proizvodnja v prihodnjem letu znižala,« pojasnjuje pokrajinski tajnik sindikata FIOM-CGIL Thomas Casotto. Po njegovih besedah ima družba Eaton zelo velike tovarne v Nemčiji in Poljski, zato pa ne more ohraniti pri življenju obrata, kakršen je tržiški, v katerem je naročil le za nekaj mesecev v letu. Casotto razlaga, da bo usoda tržiškega obrata znana konec januarja, proizvodnja pa naj bi se nadaljevala do konca leta.

Položaj delavcev je torej še vedno nedorečen, dodatno težavo pa zanje predstavljajo novi razpisi za družbeno koristno delo, ki jih je izdala dežela. Po novem delavci, ki so na izredni dopolnilni blagajni, namreč ne morejo vložiti prošnje za družbeno koristno delo.

GORICA - Jutri v Kulturnem domu

»Kdo si, dedek Mraz?« se z otroki sprašuje Sten Vilar

V goste prihaja priznani slovenski otroški animator Sten Vilar, ki bo z animacijo pospremil predstavitev svoje zadnje slikanice z naslovom »Kdo si, dedek Mraz?«. Šlo bo za prav poseben dogodek, ki bo uglasen na predpraznični čas in bo nagovarjal tako otroke kot tudi odraslo publiko, zlasti seveda starše. Priredili ga bodo jutri, 2. decembra, ob 17. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Sten Vilar je profesor pedagogike, igralec in animator, ki na posreden način skrbi za vzgojo in izobraževanje otrok in staršev. Vsebina slikanice nam bo lahko nekega večera, ko bo zunaj že morda tiho naletaval sneg, odgovorila na nekatera nikoli izgovorjena vprašanja otrok in staršev: »Kdo si, dedek Mraz?« O slikanici se je pisatelj Marjan Marinšek izrazil takole: »V zgodbi so čudovito in otrokom primerno nanizani celoviti kmečki prizori s staroslovenskimi običaji, ki jih je v dolgih stoletjih razvil in ohranil slovenski narod in jih zaupal svojim potomcem. Sten Vilar je novejšo podobo dedka Mrza ... lepo vključil v ta starodavna sožitja.«

Jutrišnji dogodek prireja Kulturni dom v okviru obeleževanja 29-letnice svojega delovanja v sodelovanju z Dijaškim domom Simon Gregorčič in športnim združenjem Dom.

Sten Vilar z otroki goriškega Dijaškega doma

GORICA - Digitalno oddajanje

V petek preklap

Starejši občani z nizkimi dohodki imajo pravico do popusta pri nakupu dekodeerja

V petek, 3. decembra, se bomo tudi na Goriškem poslovili od analogne televizije. Nad prehodom so zaskrbljeni predvsem starejši ljudje, ki so jim nove tehnologije tuje, dvomi pa se porajajo tudi mnogim drugim občanom, ki si belijo glavo z izbiro vrste digitalnega sprejemnika (dekoderja) in namestitvijo novih naprav. Vsem, ki niso še dovolj poučeni s prehodom z analognega k digitalnemu oddajanju, je namenjena informativna kampanja italijanskega ministrstva za razvoj, ki je včeraj dospela tudi v Gorico.

Na Korzu Italia so predstavniki fundacije Ugo Bordoni, ki izvaja informativno dejavnost, namestili stojnico, kjer so s pomočjo dekodeerjev pojasnjevali mimoidočim, kako se morajo ravnati. »Najprej je treba poudariti, da vsi tisti, ki so kupili televizor v zadnjih treh letih, dekodeerja na potrebujejo, saj so v večini primerov že vgrajeni. Ostali si morajo priskrbeti digitalni sprejemnik. Vsak televizor mora imeti svoj sprejemnik,« je povedala predstavnica fundacije Marina Boumis in poudarila, da pri prehodu k digitalnemu oddajanju ni potrebno nakupovanje novih anten, vsem občanom, ki imajo težave z nastavljanjem, pa je na voljo zelena številka 800.022.000. Občani, ki so dopolnili 65. leto in ki so lani prijaviili dohodek, nižji od 10.000 evrov, imajo pri avtoriziranih prodaj

Kjer so težave s sprejemanjem analognega signala, digitalno oddajanje ne bo rešilo problema: potreben bo nakup satelitske parabole, pravijo tehniki

jalcih pravico do popusta (50 evrov) pri nakupu dekodeerja. Na Goriškem se morajo zainteresirani obrniti na trgovino Riavez Radio v Gorici in Cadenar v Ronkah.

Kot smo že večkrat poročali, je treba za sprejemanje slovenskih programov nakupiti sprejemnik MPEG-4, ki temelji na sodobnejši tehnologiji, medtem ko so v Italiji najbolj prodajani dekodeerji MPEG-2. Če imamo MPEG-4 pretvornik, bomo gledali italijanske in slovenske oddaje. (Ale)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 12. decembra ob 17. uri »Črna komedija«, nastopa gledališka skupina KUD Dolomiti - Dobrova; 9. januarja 2011 ob 16. uri »Dan oddiha«, nastopa GD Kontrada - Kanal; 29. januarja 2011 ob 20. uri premiera; 30. januarja ob 17. uri »Zbeži od žene«, nastopa dramski odsek PD Štandrež; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU danes, 1. decembra, »Spirito allegro«, igrajo Corrado Tedeschi, Debora Caprioglio in Marioletta Bideri; informacije po tel. 0481-532317 in 0481-630057.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 1. in 2. decembra ob 20.45 »Il vecchio e il cielo« Cesareja Lievija, igrajo Gigi Angelillo, Ludovica Modugno, Paolo Fagiolo, Giuseppina Turra; informacije po tel. 0481-790470.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo bo v četrtek, 2. decembra, ob 20. uri premiera »Sovražnik ljudstva« Henrika Ibsena; predprodaja in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 11. decembra »Cenerentola all'opera«, CTA (od 5. leta starosti); informacije v uradih CTA, Ul. Capuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkih med 10. in 14. uro (tel. 0481-537280, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it/blog).

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«. Dvorana 2: 17.00 - 18.50 - 20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Precious«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.45 - 20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.30 - 22.00 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«; 19.50 »The killer inside me«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.15 - 22.15 »A Natale mi sposo«.

Dvorana 5: 17.15 - 20.00 - 22.00 »La donna della mia vita«.

Šolske vesti

COCKTAIL PRIGRIZKI: Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuharski tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v sredo, 1. decembra, ob 18. uri v Dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici. Jedilni list: tunini zvitki z avokadom, zavitek iz paprike in mocarele, zemljice s kislim zeljem in popečeno panceto, pečene paprike z drobnjakovo kremo, klobasice v testu, slive v slanini. Udeleženci prejmejo v dar recepte in potrdilo o obiskovanju tečaja; vpisovanje po tel. 334-2825853, promo@adformandum.eu.

BOŽIČNI JEDILNIK: Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuharski tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v sredo, 15. decembra, ob 18. uri v Dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici. Jedilni list: pate' v listnatem testu, capesante na Mornay način, puran s prazničnimi prilogami, meringa s chantilly smetano in mangom, izbor vin vpisovanje po tel. 334-2825853, promo@adformandum.eu.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v četrtek, 2. decembra, ob 20.15 nastopila ameriška blues skupina Mississippi; v ponedeljek, 6. decembra, bo ob 20.15 nastopil kvartet Minetti iz Avstrije; v petek, 17. decembra, ob 20.15 bo koncert Slovenskega okteta; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI FJK vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, 10. decembra ob 20.30, nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MoPZ Valentin Vodnik Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽePS Stu ledi Trst; Nabrežina, 18. decembra ob 20.30, nastopata Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin) in MeMIPz Trst (dir. Tamara Stanese); Bardo, 19. decembra ob 15.30, nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPS

Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič); Ferlugi, 19. decembra ob 17.30, nastopata MoPZ Tabor Opčine (dir. David Žerjal) in DZ Danica Vrh Sv. Mihaela (dir. Patricija Rotar Valič); Bazovica, 26. decembra ob 17.00, nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPS Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič); Milje, 8. januarja ob 20.30, nastopata DVS Bodeča Neža Vrh Sv. Mihaela (dir. Mateja Černic) in Girotondo d'arpe Trst (dir. Tatiana Donis); Ronke, 9. januarja ob 15.30, nastopata MePZ Slovenec-Slavce Boršt-Zabrežec-Ricanje (dir. Danijel Grbec) in MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin); Katinara, 15. januarja ob 20.30, nastopata PZ Tončka Čok (dir. Manuel Purger) in Katizbor (dir. Carlo Tommasi).

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v četrtek, 30. decembra, ob 20.45 novoletni koncert »Balkan festival orchestra«; informacije in rezervacije po lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

Izleti

REVIJA »STRADE«, ki jo izdaja zadruge Arcobaleno, je pobudnik niza izletov, med katerimi bodo spoznali nekatere slovenske reke in kraje, skozi katere tečejo. Prvi izlet bo 4. decembra z zbirališčem bo ob 10. uri na Trgu Virgilio, nato pa bodo izletniki obiskali izvira Hublja in Vipave, arheološko najdišče in muzej v Ajdovščini, rimske ostaline v Hrušici in Vipavski križ. Poleg krajevnih vodičev bodo izletnike spremljali direktor revije Strade Andrea Bellavite, predsednik društva Jadro Karlo Mucci in Alessandro Astone. Izlet stane 50 evrov, cena pa vključuje prevoz, kosilo in vstopnino za muzeje. Vpise zbirajo v turističnem uradu CTS v Ulici Diaz v Gorici (tel. 0481-82273).

Čestitke

Pred 18 leti se je v Štandrežu rodila naša GRETA. Iz srca ji voščijo mama, tata, Matej in Nika ter vsi domači.

Osmice

V DOBERDOBU pri Dolincih (Ul. Bratuž) je odprl osmico Marko Ferfolja »Belota«; tel. 329-6483970.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja tekmovanje v briškoli vsaki petek v večnamenskem centru v Jamljah; vpisovanje od 20. ure naprej.

AŠKD KREMENJAK prireja Silvestrovanje in novoletni ples v večnamenskem centru v Jamljah. Bogat meni, nagradne igre in ples; informacije in vpisova-

nja po tel. 334-5370094 (Bruno) ali tel. 338-6495722 (Martina).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v torek, 28. decembra, tradicionalno silvestrovanje v Pineti pri Gradežu v hotelu »Ai pini«. Odhod iz Doberdoba in Gorice ob 16. uri. Srečanje v pineti ob 17. uri. Vpisujejo do zasedbe razpoložljivih mest na avtobusu Saverij R. (tel. 0481-390688), Marija Č. (tel. 0481-390697), Ivo T. (tel. 0481-882024), Dragica V. (tel. 0481-882183), Rozina F. (tel. 347-1042156), Ema B. (tel. 0481-21361); na račun 20 evrov.

KRUT obvešča, da je goriški urad odprt ob torkih od 9. do 13. ure (tel. 0481-530927).

ZDRUŽENJE LOČENIH STARŠEV FJK AMPS nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baiaumonti v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanja, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo od 2. do 10. decembra zaprta.

MLADINSKI DOM vabi na filmski forum, ki bo potekal v prostorih Mladinskega doma ob petkih (praviloma vsak drugi petek v mesecu) od 17. ure do 19.30. Ogled filmov bosta spremljala uvod in kratek zaključni pogovor o filmu samem ter o njegovem sporočilu. Vpisnine ni, sta pa nujni prijava do četrta ob 17. uri in poravnava letne članarine; srečanja bodo predvidoma 3. decembra, 14. januarja 2011, 11. februarja, 11. marca, 8. aprila in 13. maja.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo redni občni zbor v nedeljo, 5. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo v ponedeljek, 6., v torek, 7., in v sredo, 8. decembra, zaprta. Od četrta bo spet odprta med 10. in 18. uro. **UPOKOJENCI CISL** za goriški center, Moš in Števerjan prireja v soboto, 11. decembra, božični srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani v Gorici; informacije in rezervacije na sedežu v Ul. Manzoni 5 v Gorici ali po tel. 0481-533321 od ponedeljka do petka.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v četrtek, 2. decembra, ob 18. uri Mario Poggini predstavil svojo knjigo »Tre sorelle«.

V DVORANI POKRAJINSKIH MUZEJEV v grajskem naselju v Gorici bodo v četrtek, 2. decembra, ob 18. uri predstavili zgodovinski kolektar »Agenda storica di Gorizia 2011«, ki je skoraj v celoti dvojezičen. Njegov urednik je Stelio Raida.

Poslovni oglasi

V NAJEM ODDAMO poslovne prostore v Štandrežu, približno 100 kv.m.

Tel. 3290286591

»SLEDI - TRACCE«: slavnostna podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije »Sledi - Tracce« bo v petek, 3. decembra, ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu (Ul. Petronio, 4). Projekt Zveze slovenskih kulturnih društev je nastal v sodelovanju s KŠD Rojanski Krpan. Vljudno vabljeni vsi nagradenci, pesniki in ljubitelji poezije!

PIXXELPOINT 2010 - 11. mednarodni festival novomedijske umetnosti bo potekal med 3. in 10. decembrom v Novi Gorici in Gorici: 3. decembra bo ob 20. uri odprtje festivala v Mestni galeriji Nova Gorica; ob 22. uri bo odprtje razstave v galeriji Metropolitana v Ul. Dei Leoni 7 v Gorici; ob 23. uri bo Pixelnite v organizaciji društva Lucide v lokalu Pieve Factory, Ul. Marega 14 v Ločniku; informacije na www.pixxel-point.org, www.pixxelmusic.com, www.mgng.net.

PIRIEDITEV »CORMÒNSLIBRI2010« bo potekala med 2. in 14. decembrom v dvorani Italia v Ul. Friuli v Krminu ob delavnikih med 16.30 in 20. uro, ob sobotah, nedeljah in 8. decembra med 10.30 in 12.30 ter med 15. in 20. uro; informacije na www.culturaglobale.it.

KD SOVODNJE vabi otroke iz vrtca, osnovne šole in njihove sovođenjske prijatelje na miklavževanje, ki bo potekalo v nedeljo, 5. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Mali oglasi

LJUBITELJU ŽIVALI podarim dvomesečno psičko mešanko z dolgo dlako, majhne rasti; tel. 347-1243400.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Maria Cresta por. Coniediz iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 10.30, Anna De Palo iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 12.00, Maria Zavadlav vd. Blazica iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 12.00, Silvano Pich iz goriške splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče.

DANES V GABRIJAH: 11.00, Stanislao Ozbot (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na goriškem glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.30, Bianca Benes vd. Olivo na pokopališču; 12.20, Drago Popovic iz bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa in na glavno pokopališče.

PO OBJAVI DOKUMENTOV - WikiLeaks ponudil novo kost za glodanje

Domnevna depeša o ameriškem izsiljevanju Slovenije odmeva

Toda po pisanju El Paisa naj bi Pahor povezoval sprejem zapornika iz Guantanama s srečanjem z Obama

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je bil tisti, ki je v pogovoru na veleposlaništvu ZDA konec leta 2009 povezal uspeh premestitve ujetnikov iz Guantanama v Slovenijo s srečanjem z ameriškim predsednikom Barackom Obama, izhaja iz ene od depeš, ki jih je razkril WikiLeaks.

Spletna stran WikiLeaks sicer še ni objavila dokumentov State Departmenta v zvezi s Slovenijo, je pa ameriški časnik New York Times v nedeljo poročal o depeši, ki naj bi pričala o ameriškem izsiljevanju Slovenije, da za sprejem enega od ujetnikov iz Guantanama "slovenski voditelj" dobi srečanje s predsednikom ZDA.

A glede na depešo vršilca dolžnosti ameriškega veleposlanika v Ljubljani Bradleya Fredena, poslano v Washington 5. januarja letos, v ponedeljek pa jo je na svoji spletni strani objavil španski dnevnik El Pais, naj bi bil slovenski premier tisti, ki je v pogovoru na štiri oči s Fredenom "blago, a nedvoumno" povezal uspeh preselitve ujetnikov s srečanjem z Obama. Dejal naj bi, da bi mu 20 minut z Obama omogočilo, da vprašanje ujetnikov predstavi kot dejanje podpore najpomembnejšemu zavzniku Slovenije in dokaz na novo oživiljenih bilateralnih odnosov z ZDA.

Premier se po mnenju Fredena takrat naj še ne bi zavedal ovir in zadržkov slovenskega notranjega ministrstva glede sprejemanja zapornikov iz Guantanama. Zato ga je Freden opozoril, da na podlagi pogovorov z notranjim ministrstvom menijo, da bo treba za sprejem ujetnikov sprejeti zakon. Na sestanku naj bi Pahor poleg tega tudi izrazil pripravljenost, da bi bile ZDA tiste, ki bi nadgradile jedrsko elektrarno v Krškem. Pri tem ima namreč interes ameriško podjetje Westinghouse, obstajala pa naj bi tudi močna konkurenčna ponudba iz Francije.

Iz kabineta predsednika vlade so sporočili, da Pahor vztraja pri svoji izjavi glede depeše, ki jo je dal v ponedeljek. Zatrtili so, da se vprašanje Pahorjevega obiska pri ameriškem predsedniku Obami ni nikoli povezovalo s sprejetjem ujetnikov iz Guantanama, to pa je v pogovoru s Pahorjem znova zatrdil tudi ameriški veleposlanik Joseph Mussomeli.

Na ameriškem veleposlaništvu v Ljubljani vsebine depeše zaenkrat niso komentirali. Mussomeli pa je v ponedeljek zvečer na TV Slovenija zanimal, da bi bil Pahorjev obisk pri Obami pogojevan s sprejetjem zapornika iz Guantanama, in zatrdil, da ameriška diplomacija Slovenije ni izsiljevala.

Na nova razkritja se je že odzval

Guantanamo je postal nova kost za glodanje v slovenski javnosti

ARHIV

prvak SDS Janez Janša in izrazil pričakovanje, da bo "tožilka Branka Zobec Hrastar nemudoma spisala obtožni predlog proti Pahorju". Iz depeše po njegovem mnenju namreč izhaja, da se je Pahor "na znanem kraju, znanega dne, na ugotovljen način dogovarjal o podkupovanju, oziroma je dal obljubo podkupnine konkretni osebi".

Predsednik republike Danilo Türk je glede depeš, ki zadevajo Slovenijo menil, da je tako dogovarjanje neprimerno. Ocenjuje tudi, da tovrstno dogovarjanje, če je do njega res prišlo, ni v skladu z načeli in interesi slovenske zunanje politike.

"Ob objavi depeš nas mora zaskrbeti, kako v resnici delujejo mehanizmi diplomacije in tudi, kako lahko takšne depeše pridejo v javnost. Enako pa nas mora zaskrbeti odziv prvaka opozicije, ki se je nemudoma postavil v vlogo generalnega državnega tožilca in kar konkretnemu tožilcu odredil, koga naj obdolži katerega kaznivega dejanja. Očitno stari vzorci razmišljanja in ravnanja ohrabljeni s porastom javnomnenjske podpore pri Janezu Janši že bijejo na plano," pa je zapisala predsednica LDS Katarina Kresal.

ZDA so sicer glede sprejema terorističnih osumljencev iz Guantanama očitno vodile trda pogajanja z vrsto držav in jim celo obljubljale denar v zameno, razkrivajo dokumenti WikiLeaks, ki še curljajo v javnost. O tem naj bi se predstavniki Washingtona med drugim pogovarjali še s Kuvajtom, Jemnom, Španijo in Belgijo. (STA)

CELOVEC - Zeleni forum Alpe-Jadran

Proti gradnji novih nukleark

CELOVEC - Usklajeni izstop iz jedrske energije na vseevropski ravni, preprečitev gradnje načrtovanih novih nukleark v Italiji in izstop Slovenije ter Hrvaške iz jedrske energije. To so ključne zahteve v soglasno sprejeti resoluciji na konferenci Zelenega foruma Alpe-Jadran konec preteklega tedna pri Podkloštru na Koroškem ob tromeji Avstrija - Italija - Slovenija.

Na konferenci, na kateri so člani tega združenja še bolj strnili vrste, so se tej čezmejni pobudi prvič pridružili tudi zastopniki Zelenih iz Bosne in Hercegovine (BiH) ter predstavniki stranke E 5 - najprej s statusom opazovalk.

Deželni govornik Zelenih na Koroškem Rolf Holub je ob zaključku tridnevne konference govoril o zgodovinski slogi ter izrazil prepričanje, da se bo ta forum v doglednem času še razširil. Njegova namestnica in obnem koordinatrica Zelenega foruma na Koroškem koroška Slovenka Zalka

Kuchling pa je sporočila, da bodo predstavniki Zelenega foruma Alpe-Jadran že marca leta 2011, ob svetovnem dnevu voda, gostje na kongresu Zelenih v Bosni. Ob tej priložnosti bodo primerno zaznamovali tudi peto obletnico ustanovitve Zelenega foruma Alpe-Jadran.

Med poglavitnimi temami, ki so bili usklajeni na konferenci ob tromeji, je Zalka Kuchling v pogovoru za medije navajala izstop iz jedrske energije na vseevropski ravni, preprečitev gradnje načrtovanih jedrskih reaktorjev v Italiji (med morebitnimi lokacijami sta tudi dve na severu države) ter izstop Slovenije in Hrvaške iz jedrske energije. To da so hkrati tudi ključni energetski, okoljski in zdravstveno-politični cilji avstrijskih Zelenih za prihodnost. Z njimi soglašajo tudi Zeleni na Južnem Tirolskem oz. v Italiji, v Sloveniji, na Hrvaškem in tudi v Bosni in Hercegovini, je še pristavila Kuchlingova.

Ivan Lukan

Izšla protivojna himna

Borisa Viana

v prevodu Borisa Pahorja

LJUBLJANA - V zbirki Svoboda za ložbe Ph RED je izšla protivojna himna Borisa Viana Dezerter. V darilni knjižici, ki jo krasijo ilustracije Samire Kentrić, je objavljena v francoščini in v slovenskem prevodu Borisa Pahorja. Dodan je Pahorjev esej z naslovom Pot ponosa. O himni bo Pahor spregovoril v petek, 3. decembra, v okviru Slovenskega knjižnega sejma. Boris Vian je bil "enfant terrible" minulega stoletja. Živel, ustvarjal in umrl je hitro, star komaj 39 let. Njegovo delo je bilo plodovito in raznoliko: bil je pisatelj, pesnik, prevajalec, dramatik, glasbenik, libretist, scenarist, igralec in izumitelj - patentiral je elastično kolo. V Sloveniji je bil do nedavnega dokaj neznan ime, v zadnjih letih pa se vrstijo prevodi njegovih romanov, kot sta Pena dni in Rdeča trava. Protivojna himno je napisal leta 1953 kot odziv na alžirsko vojno in na vojno v Indokini. Vian jo je tudi uglasbil, vendar je bila do leta 1962 prepovedana.

Premierjev kabinet

ni onemogočal vročitve

vabila Dimičevi

LJUBLJANA - Protikorupcijska komisija ocenjuje, da kabinet predsednika vlade ni namerno onemogočal vročitve vabila na razgovor Simoni Dimic, saj je 22. oktobra prišlo do zapleta pri vročitvi vabila izven delovnega časa kabineta, zato je Dimičeva vabilo na razgovor, ki naj bi potekal 24. novembra, prejela dan po tem.

Kot so zapisali v sporočilu za javnost, so vabilo na razgovor Simoni Dimic prek delodajalca poskusili vročiti v času, ko je bila ta še zaposlena v kabinetu predsednika vlade, vendar pa vročitev 22. oktobra ni bila mogoča, ker receptor zunaj poslovnega časa kabineta ni imel pooblastila za prevzem pošte. Ker vročitev 22. oktobra ni bila mogoča, je kurir pisemsko pošiljko kabinetu predsednika vlade vročil šele 25. oktobra, isti datum pa nosi tudi sprejemna štampiljka kabineta predsednika vlade na dokumentu ter štampiljka o opravljenem protibombnem pregledu, ki je odtisnjena na ovojnici dokumenta.

Zaradi razjasnitve okoliščin je komisija od Pošte Slovenije pridobila dostavno knjižico kurirja, iz katere je razvidno, da je kurir poskušal pošiljko vročiti 22. oktobra, vročitev pa je bila dejansko opravljena 25. oktobra. Na protikorupcijski komisiji še pojasnjujejo, da sta razen omenjenega zapleta predsednik vlade Borut Pahor in njegov kabinet korektno in pravočasno posredovala odgovore na vsa vprašanja, ter dostavila dokumente, ki so jih zahtevali.

EVROPSKA UNIJA - Zasedanje skupnega odbora evropskega parlamenta in hrvaškega sabora

Evropski in hrvaški poslanci se strinjajo, da Hrvaška pogajanja lahko konča še v prvi polovici prihodnjega leta

BRUSELJ - V Bruslju je včeraj in v ponedeljek zasedal skupni odbor Evropskega parlamenta in hrvaškega sabora. Odbor je na koncu v skupni izjavi zapisal, da Hrvaška pristopna pogajanja z Evropsko unijo lahko konča v prvi polovici prihodnjega leta, če bo izpolnila vse pogoje za zaprtje še preostalih poglavij.

Za izpolnitev tega cilja bo ključno poročilo o izpolnjevanju pogojev za zaprtje poglavja o pravosodju, ki ga bo Evropska komisija predstavila marca. Če bo to poročilo pozitivno, si Hrvaška lahko obeta konec pogajanj v omenjenem roku. Sopredsedujoči odboru na strani Evropskega parlamenta Gunnar Hökmark, ki sicer prihaja iz največje politične skupine, desno-sredinske Evropske ljudske stranke, je ob koncu zasedanja izpostavil regionalen pomen vstopa Hrvaške v Evropsko unijo. "Hrvaški primer je zelo pomemben za regionalno dinamiko, saj lahko na stečaj odpre vrata tudi za preostalo regijo," je poudaril Hökmark in dodal, da "verodostojna širitev pomeni, da mora biti Hrvaška popolnoma pripravljena na članstvo".

Podpredsednica skupnega odbora, evropska poslanka iz Slovenije Tanja Fajon iz vrst evropskih socialistov pa je ob koncu zasedanja poudarila, da je slovenska sosedja "pred zadnjo, a najvišjo stopničko" ter da jo "veseli, da Hrvaška vidi luč na koncu tunela". V luči začetka veljave arbitražnega sporazuma med državama pa je Fajonova poudarila, da se "končuje 20-letno obdobje reševanja spora, ki je predolgo obremenjevalo ljudi na obeh straneh meje, in tudi 20-letne hrvaške priprave na članstvo ter da se za obe državi začenja novo obdobje".

Skupni odbor Evropskega parlamenta in hrvaškega sabora je na pobudo Fajonove sprejel dopolnilo glede zaščite manjšin in človekovih pravic ter svobode medijev, so sporočili iz poslanske pisarne. "Na Hrvaškem so še vedno težave z neodvisnostjo medijev, še posebej lokalnih. Oblasti morajo storiti več, da zagotovijo ustrezne preiskave groženj novinarjem in urednikom, posebej ko ti poročajo o primerih korupcije in organiziranega kriminala," je poudarila Fajonova.

V okviru dvodnevne razprave skupnega odbora je bilo odprto tudi vprašanje poglavja o ribištvi, v povezavi s katerim je predstavnica Evropske komisije, ki je bila prisotna na odboru, omenila možnost pridržkov Slovenije pri obravnavi tega poglavja. To poglavje po navedbah virov pri EU sicer še ni obravnavano na odboru stalnih predstavnikov držav članic pri uniji, ker priprave na njegovo zaprtje še niso tako daleč. V povezavi z morebitnimi pridržki Slovenije se omenjata vprašanji zgodovinskih pravic ribičev in Sops.

Še dve poglavji, glede katerih naj bi imela po navedbah virov Slovenija prav tako določene pomisleke - to sta okolje ter skupna zunanja, varnostna in obrambna politika, pa bo Hrvaška po pričakovanih zaprla na pristopni konferenci 22. decembra.

Danes bo o napredku Hrvaške na poti v Evropsko unijo v Bruslju razpravljali tudi zunanje-politični odbor Evropskega parlamenta na podlagi osnutka poročila evropskega poslanca Hanesa Swobode. (STA)

V Zagrebu računajo, da bodo pristopna pogajanja sklenili v prvi polovici 2011

O NAŠI STVARNOSTI

Skupna organizacija ne ukinja pluralizma

ACE MERMOLJA

V torek, 23. novembra sta v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška predsednik SKGZ Rudi Pavšič in predsednik SSO Drago Štoka podala svoja pogleda na sedanjo organiziranost slovenske manjšine v Italiji. Debatni večer, ki sta ga organizirala Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev, je vodil Bojan Brezigar.

Številni obiskovalci večera so lahko poslušali dva zelo različna pogleda na sedanost in bodočnost slovenske organiziranosti v Italiji. Nekateri poslušalci so bili kar malce šokirani. Zaradi lastne neobjektivnosti si bom ključne trenutke večera izposodil iz kronike Primorskega dnevnika.

PD je članek naslovlil: »Strinjala sta se, da se ne strinjata ali sodelovanje z različnimi pogledi«. Če povzamem vsebino kronike, je podoba večera zvesta naslovu. Pavšič se je zavzel za odpravo dvojnikov, za drugačno razporeditev sredstev, ki bi upoštevala dejanske dosežke in ne bi bila »zacementirana«. Razdelitev sredstev, ki ne upošteva stvarnih dosežkov, ampak se ravna po principu uravnilovke in dvajsetletnega avtomatizma, zavira razvoj manjšine.

Štoka je bil drugačnega mnenja. Dejal je, da so Slovenci v Italiji dobri organizirani manjšina, da napredujejo in da sprememb ni možno vsiljevati z vrha. Skratka, najbolje je, tako, kot je. K temu dodajam premiso.

V začetku svojega posega je Pavšič naglasil, da SKGZ podpira skupno organizacijo civilne družbe. Štoka se je zavzel za kulturni pluralizem in naglasil potrebo, da bi se Slovenci združili politično, to je v skupni stranki, odvrnil pa je možnost skupne organizacije civilne družbe.

Štoka je nadalje dejal, da bi morali krovni organizaciji sestati skupno mizo »in se odkrito pogovoriti o usodi nepremičnin«. Pavšič je odgovoril, da nepremičnine, ki sodijo v okvir SKGZ, niso bile »daro«; ampak sad požrtovalnega dela. Zaskrilo se je tudi glede stečaja TKB. Različna sta bila pogleda na Primorski dnevnik. Povzemam iz spomina: Štoka je umestil Pd med članice »SKGZ«, Pavšič ga je opozoril, da PD ni član ne SKGZ in ne SSO. Lastnik je Zadruga, v katero se lahko včlani vsakdo, ki želi. Za druga deluje demokratično in na osnovi volitev.

Po večeru so me nekateri nagovorili z vprašanji tipa: Kaj in kako sedaj? Neka gospa me je vprašala, kdaj bodo prišli do besede ljudje, ki delujejo v društvi in na terenu. Znanec je dan pozneje ugotovil, da gre za očitno in težko združljiva razhajanja. Prijateljica me je spravila v zadrego: »Čemu SKGZ sploh sodeluje z organizacijo, ki ima tako različne poglede? Kako se boste obnašali pri konkretnih zadevah?«

Večer sem mlel tudi v sebi. Pred osamosvojitvijo Slovenije sem v knjigi Premišljevanja na meji naglasil nujno, da Slovenci v Italiji prekoračijo ideološko diasporo in najdejo skupen prostor življenja in dela. Ob poznejši otopljeni odnosov med SKGZ in SSO sem zagovarjal sodelovanje, vendar sem mislil na dve organizaciji civilne družbe. V današnji situaciji se mi zdi, da je prav, če SKGZ vztraja pri skupni organizaciji. Obenem mora SKGZ zagovarjati reforme v manjšini, kot je to storil Pavšič na debatnem večeru. Prekinitev odnosov s SSO bi bila škodljiva in bi vodila manjšino v slepo ulico. Posledice bi bile

težje kot na Koroškem. Očitno se bomo trenutno zadovoljili s tem, kar je, čeprav ni najbolje.

»Zadovoljitev« ne pomeni odpovedovanja reformizmu in niti ne ideji o skupni organizaciji. Čemu sem se torej prepričal, da bi bila skupna organizacija koristna? Prvič zato, ker bi bila mati vseh reform. Drugič, ker bi skupna organizacija civilne družbe, kot bi lahko bila npr. Zveza Slovencev, ne zadušila pluralnosti in niti avtonomije članic. Oblik skupne organizacije je lahko več. Organizacija se ne bi dotikala političnih ali kulturnih usmeritev ljudi, ampak manjšinske organiziranosti v danih pogojih in možnostih.

Zapisal sem, da je možnih več modelov skupne organizacije. Skupna in izrazito pluralna je Italijanska unija v Istri, ki ima svoj statut in pravilnik, ki naglasuje pluralizem in opredeljuje sistem notranjih volitev. V Uniji sobivajo ljudje zelo različnih pogledov.

Lahko bi se odločili za konfederativni sistem, ki bi dovolj jasno opredeljeval tako naloge vodstva kot avtonomijo članic. Nadalje bi lahko izbrali nadgradnjo obstoječega z izvolitvijo posebnega organa, ki bi narekoval osnovne strategije in izbire. V vseh primerih bi lahko članice organizacije z notranjim glasovanjem oziroma volitvami izbirale takšno ali drugačno vodstvo, takšne ali drugačne programe.

Očitno bi se v skupni organizaciji srečali progresivna in konservativna struja, ustvarila pa bi se možnost nove manjšinske dinamike. Ni namreč škandalozno, če Rudi Pavšič in Drago Štoka izražata različne poglede. Problem nastane, ko razhajanja in posledične neodločitve šibijo celotno manjšino. Odločitve puščajo drugim, v prvi vrsti Deželi FJK. Odbornik De Anna napoveduje korenito reformo deželne kulturne politike, ki naj bi se dotaknila tudi Slovencev. Skratka, on naj bi nas »reformiral«. Je to dobro?

Problemov, ki zahtevajo jasen odgovor in jasno prizadevanje ne manjka. Dodana sta bila npr. dva in pol milijona evrov za delovanje manjšinskih organizacij. Kar mi je znano, pod številko ni zapisana jasna namembnost sredstev. Če denar pride v deželo FJK, ga bo treba s trudom spraviti v pravo mošnjo. Kako se bo manjšina premikala? In kaj bomo rekli o očitnem poskusu krajevnih uprav (Dežele in Občine ter Pokrajine Trst), da bi si s spremembo statuta zagotovile večinsko prisotnost v Slovenskem stalnem gledališču in nad ustanovo uvedle politično tutorstvo, ki ne bi bilo več nujno slovensko?

Še o sredstvih: že lani je odbornik Molinaro sam, kot to omogoča zakon, spremenil nekatere postavke zato, da je dal več sredstev iz postavke zaščitnega zakona Slovenskemu stalnemu gledališču. Vztrajati pri danem postaja utvara.

Kljub temu obstajajo med SKGZ in SSO razlike, ki organizacijama jemljejo učinkovitost in odpirajo vrata za posege drugih. Skupna organizacija civilne družbe bi bila potrebna prav zaradi razlik. Ko se vsi strinjajo ni potrebno ne dvigati rok in ne voliti. Demokratični mehanizmi so potrebni, ker omogočajo sprejemanje odločitev takrat, ko obstajajo različna mnenja. Tako je sedaj v manjšini, kjer dve organizaciji korakata skupaj kot zakonca brez ljubezni in z različno vizijo prihodnosti. Očitno je tu potrebna terapija za boljše življenje...

VESELO MARTINOVANJE - Dvodnevno družabno srečanje

Tradicionalni izlet zdravnikov iz Gorice in Trsta

Obiskali so Čateške toplice in Zagreb - Ob kulturi tudi priložnost za zabavo

Navada je, da se za Martinovo člani Zdravniškega društva Trst-Gorica odpravijo na dvodnevni izlet v Slovenijo, ki je povezan z Martinovanjem in seveda z obiskom kakega zanimivega kraja.

Letos smo se najprej odpravili na Dolenjsko v Čateške toplice, kjer smo tudi prespali. Spremljalo nas je lepo vreme in temu smo se prav čudili saj je bilo na Primorskem tisto soboto in nedeljo sivo in deževno. Popoldne je vsak izmed nas preživel po svojem okusu: nekateri na sprehodu, rugi v bazenih in savnah ali na masažah. Toplice so postale v zadnjih letih zelo privlačne, saj so strogim zdravniškim uslugam dodali tudi ponudbe za sprostitvev in razvedrilo.

Na Martinovo večerjo smo šli v Krško vas in sicer na kmečki turizem »Pri Martinovih«, kjer so nam v leseni hiši postregli z domačo hrano pridelano na kmetiji. Martinova raca, svinjska pečenska, jagnjetina, mlinci, rdeče zelje, ajdovi štrukli, koleraba, bučni zavitek so bile dobrote, ki so nam šle v slast ob zvokih harmonike, na katero je igral eden od gospodarjevih sinov. Vzdušje je bilo prijetno in gospodar, gospod Franc, nam je razkril, da ga na Primorsko vežejo spomini. Njegov stari oče je bil na Soški fronti in sicer v Kostanjevici na Krasu, stric interniran na Rabu, njegov oče pa odpeljan v Dachau. Srečno so se vsi vrnili domov in vztrajali na kmetiji, čeprav je bilo včasih zelo težko. Razmere so se izboljšale odkar je Slovenija samostojna.

Pri Martinovih imajo tudi lepo in

dobro založeno klet. Lahko smo tako poskusili različna vina in nazdravili kolegu Oskarju Volpiju, ki se nam je pridružil. Prispel je iz Maribora, kjer se je dobro uvrstil na Mednarodnem filmskem tekmovanju. Med 191. filmi, ki so bili predstavljeni v štirih kategorijah, je Volpi dosegel 5. mesto v kategoriji dokumentarcev z delom Zilsko Stehvanje v Zahomcu.

V nedeljo zjutraj smo se prepeljali na Hrvaško stran in si ogledali Zagreb. Najprej smo moderni del mesta, ki je zasnovan v obliki podkve, prevozili z avtobusom. Ustavili smo se pri monumentalnem pokopališču, ki ima tudi posebnost, da je »multikonfesionalno«.

Nato smo si v triurnem sprehodu ob razlagi zgornjega vodiča ogledali staro mestno jedro in marsikaj zanimivega slišali o mestu samem, njegovi arhitekturi in zgodovini. V spomin se nam je vtisnila predvsem stolnica z obzidjem, Trg sv. Marka z istoimensko cerkvijo, ki je obkrožen s palačami hrvaškega Sabora, Vlade Republike Hrvaške in Ustavnega sodišča. Ko smo hodili po ulicah nas je vodič opozoril na plinske svetilke, ki jih občinski uslužbenec vsak večer po vrsti prižiga in in zjutraj ugaša. To delo opravi v treh urah. Poleg te zanimivosti nas je presenetil še opoldanski strel iz topa na enem izmed obrambnih stolpov, ki spominja na zmago nad Turki.

Odpravili smo se nato v Samobor, kjer nas je čakalo pozno kosilo in odhod proti domu.

Marilka Koršič

RODIK - Od jutri Razstava fotografij Jožice Zafred

V gostilni Mahorčič v Rodiku, ki slovi po domačih slovenskih jedeh, jedeh iz divjačine, na žaru in vegetarijanskih jedeh, ki jih pripravlja član kraške kuharske ekipe Terra Cursus Martin Mahorčič, bodo jutri ob 18. uri odprli fotografsko razstavo divaške fotografije Jožice Zafred z naslovom »Ustvarjalnost pogleda.« Avtorico, ki se trenutno predstavlja s fotografsko razstavo naslovom Slika in jaz z mlado divaško slikarko, akvarelistko Ano Kravanja v divaški knjižnici do konca letošnjega leta, in njena dela bo predstavil novinar nacionalne TV Slovenija Jadran Sterle. Da posegajo fotografije Jožice Zafred, ki z njimi dokumentira življenje in delo Kraševke Francke Mljač iz Preloži pri Lokvi, v same korenine človeškega življenja, je v spremeljavajoči zgibanki zapisal Sterle. Razstava bo na ogled do konca januarja od četrтка do nedelje. (O.K.)

PISMA UREDNIŠTVU

Zgodba o dvigalu

Nesmiselno in nerazumljivo. Ta neskončna zgodba o dvigalu. Da ni jasnih in podrobnih novic o stroških dela, dobro vedo še stene. Bo tudi zaslužno delovanje Foruma, vendar ne zelo učinkovito in na žalost, izgublja čas. Ni potrebno pritoževanje zoper potrate in tudi ne ponavljanje vedno, kaj je bilo storjenega v preteklosti in se ne oprijemati kakega namišljenega zaklada, ki naj bi bil pod gradom. Če uprava ne odgovarja, se gre na zaslisanje, čeprav pred občino.

Predlagati obstajajo možnosti. Želijo dvigalo? Naj ga naredi kdo drug (tudi s financiranjem projekta, vendar o tej točki ni novic od nikogar) in ne obremeniti občinske finance, ki v tem ne - zadovoljnim času služijo drugim stvarim. In če nihče ne odgovori, naj nas osvetli Forum in drugi, ki so bolj občutljivi na ljudi (čakam novice, vendar kot po navadi, ne bodo prišle).

Pred kratkim je Slovenska kulturna gospodarska zveza (SKGZ) priredila konferenco prihodnosti Gorice v letu 2020. Ob prisotnosti nekdanjih županov g. Valentija, g. Brancatija, ter sedanjega župana Romolija. Hvalevredna pobuda, dvorana nabito polna in novinarji, ki so postavljali vprašanja trem uglednim osebnostim. Govorilo se je veliko ... o preteklosti, veliko o ... bližnji prihodnosti, vse zadeve, ki je potrebno obravnavati in ki so vredne pozornosti. Ampak skoraj nič, ali malo, o sedanjosti. Še ena priložnost, tokrat z edinstvenimi nastopi, je bila izgubljena. Ni bilo pomembnih vprašanj o čezmejnih odnosih. Glede tega sta Tržič in Trst bolj aktivna in pozorna, da izkoristita priložnosti, tisk in televizija lahko to potrdita. Ni bila poglobljena novica, da želi slovensko podjetje iz Ajdovščine z zelo inovativno in izjemno tehnologijo, ki proizvaja lahka letala Pipistrel (znana tudi v ZDA) zgraditi han-

gar na goriškem letališču z velikim številom delavcev, da bi tako pomagalo gospodarstvu in začelo prenovala letališča. Lahko pa bi tudi končno župana Romolija vprašali za podrobne informacije, kako namerava rešiti sporni projekt dvigala. Še eno razočaranje in še ena priložnost je šla v smetnjak.

Seveda po pohvalah, tudi kritika organizatorjem. Pomanjkanje razprave. Ob koncu konference je občinstvo želelo zastaviti vprašanja in primerjati mnenja ter dobiti morebitne odgovore od oblasti. Kar se tisti večer ni zgodilo. In to je mnoge razočaralo.

Bruno Budal

RUSIJA - Predsednik v včerajšnjem letnem nagovoru državi

Medvedjev obljublja Rusom boljšo prihodnost

Zavzel se je za dogovor z Natom o vzpostavitvi protiraketnega štita in za večje sodelovanje z EU

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj v svojem letnem nagovoru državi napovedal modernizacijo gospodarstva in stabilizacijo cen ter s tem "boljšo prihodnost za Ruse". Zavzel pa se je tudi za dogovor z Natom o vzpostavitvi protiraketnega štita v Evropi. Kot je opozoril, se bo, če dogovora z Natom ne bo, znova začela oboroževalna tekma.

Kot je dejal pred obema domovima ruskega parlamenta, je v treh letih vodenja države "potrdil status Rusije kot moderne svetovne sile, ki napredek gradi na modernizaciji". Proces modernizacije pa se bo nadaljeval tudi v prihodnje, je zatrdil Medvedjev in pojasnil, da je to tudi prioriteta njegove administracije. "Toda modernizacija ni cilj sam po sebi; je instrument za doseganje boljše prihodnosti," je poudaril. "Ko bomo pogledali nazaj, nam ne bo smelo biti nerodno, kakšno državo smo zapustili svojim otrokom in vnukom," je še dodal v nagovoru, ki so ga prenašale vse glavne ruske televizijske postaje.

Zavzel se je predvsem za podporo družinam z več otroki, da bi znova okrepili demografsko rast Rusije. Rusko prebivalstvo se je od razpada Sovjetske zveze zmanjšalo kar za sedem milijonov na današnjih slabih 142 milijonov.

Družinam s tremi ali več otroki bi med drugim dali na voljo tudi državno zemljo za izgradnjo hiše, je predvidel Medvedjev in se zavzel za večjo skrb za ruske otroke. "26 milijonov otrok in mladostnikov v naši državi bi se morali razviti, zrasti v zdrave in vesele ljudi ter postati pravi državljani; to je naša prva naloga," je dejal.

V nasprotju z demografsko krizo pa se je gospodarska kriza v Rusiji po oceni Medvedjeva že končala. Kot je dejal, so protikrizni ukrepi vlade prijeli in Rusija se je že izvila iz krize. "Uspelo nam je stabilizirati gospodarstvo," je dejal in napovedal, da bo Rusija prihodnje leto dosegla 4,6-odstotno gospodarsko rast.

Da se je Rusija že pobrala iz krize, kažejo tudi podatki o brezposelnosti, je še nadaljeval ruski predsednik. Danes je v Rusiji pet milijonov brezposelnih, na višku krize pa jih je bilo za dva milijona več "kar je pomemben dosežek," je dejal. Obljubil pa je tudi nadaljevanje boja proti inflaciji, ki je bila v letu 2010 okoli devetodstotna. Kot je napovedal, bodo stopnja inflacije v naslednjih treh letih zmanjšali pod pet odstotkov. "Nikakor pa ne bomo dopustili porasta inflacije," je še obljubil ruski predsednik.

Prav tako se je zavzel, da državna blagajna ne bi smela biti več v rdečih števil-

kah. Rusija ima sicer šele drugič v minulem desetletju primanjkljaj v proračunu. Za letos načrtuje primanjkljaj v višini 2,1 odstotka bruto domačega proizvoda, čeprav naj bi na koncu primanjkljaj dosegel 4,6 odstotka BDP. Ko bo ruski proračun znova v pozitivnih številkah, pa bi najmanj polovico presežka morali nameniti za modernizacijo, je še dejal Medvedjev.

Ob notranjih temah, ki jim je Medvedjev namenil večino svojega 75-minutnega nagovora, je nekaj poudarkov namenil tudi zunanjepolitičnim temam. Pred ruskimi poslanci se je zavzel za sodelovanje z Natom pri vzpostavljanju protiraketnega štita v Evropi, čemur je Rusija pred tem močno nasprotovala, ker naj bi bil ščit utrpejen predvsem proti ruske- mu raketnemu arzenalu.

Toda Medvedjev je na nedavnem vrhu Nata v Lizboni podprl možnost sodelovanja Rusije pri vzpostavljanju NATOvega protiraketnega štita v Evropi. "V naslednjih desetih letih nas čakata dve možnosti - ali dosežemo dogovor o protiraketni obrambi in ustvarimo skupni mehani-

zem sodelovanja ali pa se bo, če ne bomo šli v ta konstruktivni dogovor, začela nova oboroževalna tekma. In morali bomo sprejeti odločitev, kako doseči nove možnosti napada," je dejal ruski predsednik.

Strokovnjaki obeh strani naj bi sicer še do konca leta ugotovili možnosti, kako bi povezali ločena sistema protiraketne obrambe v ščit proti grožnjam iz odpadniških držav. Ta strokovna skupina naj bi nato poročilo pripravila do julijskega zasedanja obrambnih ministrov članic Nata in Rusije.

Odnosi z Evropo, še posebej Evropsko unijo, bi sicer morali biti osrednji zunanje-politični interes Rusije, se je še zavzel Medvedjev. Izpostavil je predvsem podporo članic EU pri ruski prošnji za članstvo v Svetovni trgovinski organizaciji, zavzel pa se je tudi za postopno odpravo vizumov in predvsem za večjo akademsko izmenjavo in sodelovanje. Tudi to je pot za modernizacijo Rusije, je dejal Medvedjev in napovedal, da bo prihodnji tork v Bruslju na vrhu med EU in Rusijo govoril predvsem o omenjenih treh temah. (STA)

Dmitrij Medvedjev

ANSA

INTERNET - Po zatrjevanju ustanovitelja Juliana Assangea

Naslednja tarča WikiLeaks naj bi bila velika ameriška banka

WASHINGTON - Ustanovitelj spletne strani WikiLeaks Julian Assange je za začetek prihodnjega leta napovedal novo «mega» razkritje dokumentov, katerega tarča bo velika ameriška banka. Kot je dejal v pogovoru za revijo Forbes, je pripravljen na objavo več tisoč ali celo več deset tisoč dokumentov, ki bi lahko «zrušili banko ali dve». Assange je v pogovoru, ki je bil sicer opravljen še pred nedeljskim razkritjem več kot 250.000 ameriških diplomatskih depeš, med drugim dejal, da je tarča razkritja ena od obstoječih velikih ameriških bank, ni pa razkril katera.

Objava dokumentov bo po njegovih besedah «dala resničen in reprezentativen vpogled v to, kako se vedejo banke na izvršni ravni, na način, ki bo spodbudil preiskave in reforme». «Ponavadi ko pride do uhajanj na tej ravni, gre za en določen primer ali eno določeno kršitev», je še dejal.

WikiLeaks je večkrat nagrajena mednarodna neprofita medijska orga-

JULIAN ASSANGE

ANSA

nizacija, ki objavlja javnosti sicer nedostopne dokumente, pridobljene preko anonimnih virov. Ustanovljena je bila leta 2006, že v prvem letu svojega obstoja pa naj bi svoji podatkovni bazi zbrala 1,2 milijona dokumentov. Pozornost svetovne javnosti je sicer vzbudila predvsem z letošnjo objavo najprej skoraj 80.000 zaupnih dokumentov o vojni v Afganistanu in nato še skoraj 400.000 dokumentov o vojni v Iraku ter nazadnje to nedeljo z razkritjem več kot 250.000 ameriških diplomatskih depeš, kar je bil

še posebej hud udarec za diplomacijo ZDA.

39-letni Assange, ki naj bi bil «prvi človek» WikiLeaks, je avstralski državljan. Avstralsko tožilstvo je po nedeljski potezi WikiLeaks sporočilo, da Assange - trenutno naj bi se nahajal v Veliki Britaniji - preiskuje policija in da mu v primeru vrnitve v državo grozi obtožnica zaradi objave dokumentov.

Preiskava zaradi najnovejšega razkritja WikiLeaks poteka tudi v ZDA, sicer pa je v sredini novembra Švedska že izdala mednarodni zaporni nalog za Assangeom - a ne zaradi dejavnosti WikiLeaks, temveč zaradi suma posilstva in spolnega nadlegovanja dveh žensk. Rešitev pa je Assangeu sedaj ponudila levičarska ekvadorska vlada. Namestnik tamkajšnjega zunanjega ministra Kinto Lucas je namreč v ponedeljek na spletni strani Ecuadorinmediato sporočil, da so mu pripravljeni «brez težav in brez postavljanja pogojev» izdati dovoljenje za bivanje v državi. (STA)

Anketa

www.primorski.eu
klikni in izrazi svoje mnenje

Ali se strinjate s tem, da spletna stran WikiLeaks objavlja zaupne dokumente ameriške diplomacije?

- ☐ DA
☐ NE
☐ NE VEM

EVROPSKA UNIJA - Vzpostavljanje službe je potekalo v znamenju bitk za prevlado med članicami in institucijami unije

Na današnjo prvo obletnico Lizbonske pogodbe zagon prve skupne evropske diplomatske službe

BRUSELJ - Prvo obletnico lizbonske pogodbe in mandata visoke zunanje predstavnice Evropske unije Catherine Ashton bo danes zaznamoval tudi zagon prve evropske diplomatske službe. Vzpostavljanje službe je potekalo v znamenju bitk za prevlado med članicami in institucijami unije, njen zagon pa spremlja negotovost glede proračuna unije za prihodnje leto. Vzpostavitev prve evropske diplomatske službe predvideva lizbonska pogodba, njeno oblikovanje pa vodi Ashtonova. Cilj te službe je poenotiti delovanje Evropske unije na zunanje-političnem področju in okrepiti njen vpliv v svetu.

Danes bo Evropska unija stopila nov korak naprej pri vzpostavljanju službe, saj bodo začeli delati njeni štirje vodilni predstavniki, ki so bili na položaj imenovani konec oktobra, tako da bodo uradno vzpostavljene jasne linije vodenja službe.

Ti štirje najvišji predstavniki službe so izvršni generalni sekretar in njegova dva namestnika ter vodja administraci-

je. Izvršni generalni sekretar je Francoz Pierre Vimont, vodja administracije Irec David O'Sullivan, namestnika pa Nemka Helga Schmid in Poljak Maciej Powski. V vodstveni ekipi službe je sicer še šest upravnih direktorjev, od tega eden za tematski oddelek in pet za regionalne oziroma geografske oddelke. Te bo Ashtonova po navedbah virov pri EU imenovala v prihodnjih tednih.

Evropska diplomatska služba bo sicer s polnimi pljuči zadihala šele, ko se bo preselila v nove prostore v zgradbi Axa v bližini Schumanovega krožišča v evropski četrti v Bruslju, kjer so vse osrednje institucije unije. Selitev se bo po navedbah virov zgodila poleti prihodnje leto.

Vmes se bo sicer zgodila še uradna premestitev okoli 1600 uradnikov iz Evropske komisije in Sveta EU v službo. Za to uradno premestitev pa bo treba počakati na sprejetje proračuna unije za prihodnje leto. Če bo dogovor o proračunu dosežen do konca leta, naj bi bila premestitev opravljena s 1. januarjem.

Če bi morala unija nekaj časa delovati na podlagi letošnjega proračuna, torej po načelu »začasnih dvanajstin«, bi to po navedbah virov pri EU »omejilo vzpostavljanje službe, ne bi pa ga ustavilo«. Za delovanje evropske diplomatske službe je namreč v novem proračunu namenjenih okoli 480 milijonov evrov, ki pa so v glavnem premeščeni iz postavk v letošnjem proračunu, namenjenih za zunanje delovanje Evropske komisije in Sveta EU. Dodatnih sredstev, namenjenih za 100 novih mest v službi za letos in 18 novih mest v prihodnjem letu, je 34,4 milijona evrov. Za letos pa je bilo teh sredstev za omenjenih 100 mest 9,5 milijona evrov. Če bo obveljalo načelo »začasnih dvanajstin«, po katerem se bodo projekti na mesec financirali z dvanajstino sredstev, ki so bili zanje predvideni v letošnjem proračunu, torej to ne bo ustavilo vzpostavljanja nove službe.

Za zagon službe je bilo treba postaviti tri pravne temelje: sklep o njenem delovanju in organizaciji, ki je bil spre-

jet že pred počitnicami, ter kadrovske in finančno uredbo, ki je bila sprejeta oktobra v postopku soodločanja z Evropskim parlamentom. Ves proces sprejemanja pravnih temeljev je potekal v znamenju bitk za prevlado med državami članicami in osrednjimi institucijami unije. Vsakdo je namreč želel čim več vpliva v tem novem telesu.

V prvem krogu imenovanj 29 vodij ali namestnikov vodij delegacij unije v svetu, ki jih je Ashtonova izvedla septembra, je svoje kandidate predlagala tudi Slovenija, vendar na koncu ni bil izbran nobeden od njih. To je v Sloveniji sprožilo kar precej razburjenja. V prihodnjih letih bodo sledile še nove rotacije, ki bodo sicer številčno manj obsežne.

Slovenija je svoje kandidate predlagala tudi v okviru postopkov imenovanj na mesta v službi v Bruslju in še čaka na odločitev Ashtonove. Vodja slovenske diplomacije Samuel Žbogar vseskozi podarja, da pričakuje ustrezno zastopnost vseh članic unije v tej službi, saj bo le ta-

ko ta res v lastništvu vseh držav in resnično »evropska«.

Ashtonova bo sredi leta 2013 pripravila poročilo o uresničevanju kadrovskega pravil s posebnim poudarkom na geografskem ravnesju in ustrezni zastopnosti obeh spolov. Evropski parlament je sicer v pogajanjih poskušal uveljaviti zahtevo o kvotah za nove članice, vendar jo je na koncu umaknil. Ashtonova kvotam od samega začetka ni bila naklonjena.

Ob prvi obletnici lizbonske pogodbe in mandata Ashtonove bo potekalo tudi letno srečanje vseh vodij delegacij unije po svetu. To srečanje bo Ashtonova po navedbah virov izkoristila za predstavitev svojih prioritet in vizije delovanja službe.

Prvo leto mandata Ashtonove sicer viri pri EU ocenjujejo kot »izjemno uspešno«, saj je proces vzpostavljanja službe v tem letu napredoval dobro: postavljeni so namreč vsi pravni temelji in jedrna vodstvena struktura službe.

Petra Miklavc (STA)

NOGOMET - Gazzetta dello sport odkrila Slovence

Iličić genij, Slovenci kleni kot nemški igralci

Mladi as Palermo je med najboljšimi debitanti v italijanski A-ligi vseh časov

Strokovna nogometna javnost v Italiji je odkrila Josipa Iličića, poleg njega pa še vse slovenske nogometaše, ki jih na italijanskem polotoku ni malo in se za razliko od prejšnjih desetletjih, ko je bil zaradi dobrih nastopov pri genovski Sampdorii poznan praktično le Srečo Katanec, tudi vse bolj uveljavljajo.

Po nedeljski tekmi v Palermu je *Gazzetta dello sport* namenila nadarjenemu Iličiću celo šestnajsto stran, opisuje pa ga v superlativih. Avtor članka Alessio D'Urso piše, da se je dolgin z navideznim nerodnim korakom iz črnega račka kmalu prelevil v laboda in navaja zelo zanimiv statistični podatek, da na večni lestvici po povprečju ocen nastopov (6,5) med tujimi debitanti v A-ligi zaostaja le za znamenitim Brazilcem Ronaldom (8,88) in Argentincem Zaratejem (6,79), a je boljši od Kakaja (6,39), Ibrahimovića (6,21), Pata (6,18), Stankovića (6,17), Rui Coste (6,14), Zidana (6,04) in Nedveda (6,0), seveda pa tudi razvpitega letošnjega Juventusovega nakupa Krsića.

Najuglednejši italijanski športni dnevnik primerja 22-letnega slovenskega reprezentanta z brazilskimi igralci. Po pisanju *Gazzette* je s svojimi pobudami nepredvidljiv in genialen, hkrati pa taktično moder kot od njega zahteva trener Delio Rossi, s katerim ga veže odnos medsebojnega zaupanja.

V Palermu je s svojo magično levico zaslovel v hipu, njegov prejšnji klub Maribor pa je nova tovarna šampionov, piše *Gazzetta* nanašajoč se tudi na odli-

čne nastope Iličičevega soigralca in rojaka Armina Bačinovića in na branilca NK Maribor Andjelkovića, za katerega italijanski dnevnik piše, da bo že januarja postal član Palermo.

Na omenjeni strani dnevnika, ki je med najbolj brani v Italiji sploh, je pod člankom o Iličiću tudi članek o drugih Slovencih, ki služijo kruh v italijanskem nogometu, naslov pa je pomenljiv: Od Handanovića do Cesarja, zlato z druge strani meje, v nadnaslovu pa piše, da je slovenski nogomet v zadnjih desetih letih zelo napredoval. Uvodoma je v članku zapisana trditve Srečka Katanca, izrečena pred devetimi leti, ko se je Slovenija uvrstila na svetovno prvenstvo 2002, da so nogometaši Slovenije mešanica jugoslovanskega talenta, nemške volje in italijanske obrambne solidnosti. Nato člankar navaja podatek, da med 23 reprezentanti, ki so letos sodelovali na svetovnem prvenstvu v Južni Afriki, le dva igrata v domovini, vsi drugi pa v Italiji, Nemčiji, Nizozemski, Belgiji, Franciji, Rusiji, Angliji, Grčiji, Poljski, Izraelu in Portugalski. Slovenija je sicer bila izločena že po prvem krogu, a je premagala Alžirijo, ustavila ZDA in krepko namučila Anglijo, štiri osvojene točke pa so nekaterim drugim reprezentancam zadostovale za uvrstitev v nadaljnji krog, piše *Gazzetta*, ki navaja tudi imena vseh Slovencev, ki igra v Italiji torej še bratranca Samirja (dinese) in Jasmina Handanovića (Empoli), Cesarja in Jokića (oba Chievo), Krhina (Bologna), Koprivca (Udinese), Belca (Crotone) in Lazarevića (Torino).

Šestnajsta stran *Gazzette dello sport* v celoti namenjena Iličiću in drugim Slovincem

FORMULA ENA Le šest moštev s popolno ekipo

PARIZ - Mednarodna avtomobilistična zveza (Fia) je objavila seznam ekip za svetovno prvenstvo formule 1 2011. Za zdaj je na njem le šest ekip s popolno vozniškoasedbo (Red Bull, McLaren, Ferrari, Mercedes, Sauber in Lotus). Štiri ekipe, Force India, Toro Rosso, Virgin in Hispania, še niso potrdile nobenega voznika za sezono 2011. Pri Renaultu ima za zdaj sedež le Poljak Robert Kubica, pri Williamsu pa brazilski veteran Rubens Barrichello.

TRENER - Nekdanji francoski reprezentant Marcel Desailly (42 let) je glavni kandidat za selektorja Gane. Na seznamu želja so še Srb Goran Stevanović, nekdanji selektor Portugalske Humberto Coelho, Herbert Ado in Can Vanli.

PRESTOP - Najboljši kolesarski kronometrist na svetu Švicar Fabian Cancellara je tudi uradno potrdil, da se bo pridružil bratoma Andyju in Fränku Schlecku pri ekipi Luxembourg Pro Cycling Project.

ZASLUŽKARJA - Največja zaslužkarja v teniškem cirkusu sta številk 1 Španec Rafael Nadal med moškimi in Belgijka Kim Clijsters v ženski konkurenci. Številka 1 moškega tenisa Nadal je s turnirskimi nagradami v minuli sezoni zaslužil nekaj več kot 8,5 milijona dolarjev, v ženski konkurenci pa je največ v žep pospravila tretja igralka sveta Clijstersova (5,035 mio). Slaba dva milijona dolarjev manj od Nadala je na drugem mestu lestvice zaslužkarjev pobral Švicar Roger Federer (6,698 milijona dolarjev), medtem ko je Srb Novak Đoković zaslužil še slabe tri milijone manj od Švicarja (3,778 milijona dolarjev).

NOGOMET - Po derbiju med Realom in Barcelono

Ko je igra poezija ...

Devetdeset minut vrhunske igre katalonskega moštva bo težko pozabiti

Šport je velikokrat navdihnili pisatelje in pesnike, postal je predmet literarnih del, a tudi vezni člen med literaturo in politiko, da o socialni splošni govorimo. Kako bi lahko na primer v Trstu pozabili na mojstrske poezije Umberta Sabe, v katerih so bili glavni junaki igralci Triestine.

Tekma med Barcelono in Madridom - tako imenujejo Real v Španiji - je od vedno imela nek globlji pomen. Tekma med tema dvema društvoma ni le športni dogodek. Presega meje nogometa in se preliva v politiko in kulturo, v vprašanje narodne pripadnosti in nacionalne identitete. Nogometni klub Barcelona ima ravno zato značilno geslo »Barcelona, mas que un club« (Barcelona, več kot le klub), saj je FC Barcelona nekaj več kot zgolj nogometni klub. Nekdanji predsednik Laporta - klub je vodil med leti 2003 in 2010 - je »uporabil« Barcelona tudi v politične namene in ravno na nedeljskih volitvah, ki so nagradile katalonske nacionalistične sile, je bil izvoljen v katalonski parlament. Volja po vse večji avtonomiji, če že ne po neodvisnosti Katalonije, je vse bolj prisotna in nogometni klub Barcelona je eden od simbolov te želje. A ponedeljkov večerni obračun med Barcelono in Madridom bo ostal v spominu ne toliko zaradi običajne politične komponente. Zgodovinska zmaga s 5:0 varovancev Guardirole sodi najbrž v literaturo. Za ljubitelje nogometa je bila namreč igra domačega kluba na meji poezije. Poetičnost nekaterih akcij Messija in soigralcev je bila namreč očitna, zvezdniki Madrida pa so se nekako znašli sredi te poezije kot mala jadrnica sredi največjega neurja, kar se jih spominja človeštvo. Trener Mourinho je po prvem polčasu dobesedno obsedel na klopi, prikolčan na sicer udoben sedež, nemočen pred dogajanjem na zelenici. Xavi in Inie-

David Villa (levo) je dosegel tretji in četrti zadetek za Barcelono

ANSA

sta sta na sredini igrišča bila pobudnika in glavna akterja akcij, kjer so si samo sledile serije neskončnih podaj brez napake. Zaradi belih dresov Madrida so prihajali še bolj do izraza jezni rdeči ali črni obrazi Cristiana Ronalda in soigralcev zaradi očitne nemoči, da bi se na katerikoli način zoperstavljali navdihnjem domačim nogometnim poetom. Jeza, ki je v celoti prišla na dan v 93. minuti, ko se je Sergio Ramos poskušal znebiti vse svoje frustriranosti s skrajno neshotno potezo, ko je silovito brnil Messija v nogu in od sebe odrnil Puyola. Nekako tako kot je poskušal

Kopitar prerezati krila Prešernu v črkarški pravdi, spor ki je dosegel vrhunec v sonetu Apel in čevljar z znamenitim verzom »Le čevlje sodi naj Kopitar«: v ponedeljek zvečer je Sergio Ramos predstavljal frakcijo, ki se je borila za književnost osnovano na ljudskem slovstvu, nekaj preprosti nogomet teci in brci, na drugi strani pa se je znašel Lionel Messi, ki se je boril za visoko književnost, za poetični nogomet na najvišji možni ravni s prefinjenimi potezami na meji zasmehovanja nasprotnika. V ponedeljek ni slavila le Barcelona, slavila je lepa igra, slavil je vrhunski nogo-

met, kjer je žoga še vedno hitrejša od človeka, kjer je tehnika še vedno pomembnejša od mišic.

Vsem tistim, ki te tekme niso uspele videti, prisrčno svetujemo, da si jo ogledajo. Devetdeset minut bo v hipu minilo in vas bo znova ali prvič približalo temu športu, saj boste v uri in pol trajajočemu dogodku videli vse tisto, kar je nogomet privedlo do tega, da je postal najbolj popularen šport na svetu. In seveda brez rasističnih izpadov in incidentov, ki so žal značilni za italijanske stadione.

I. Furlančić

UMETNOSTNO KOTALKANJE - SP na Portugalskem

Začetek bojov v napetem ozračju

Trener Kokorovec pravi, da v taboru »azzurrov« odnosi niso dobri

Z nastopom v obveznih likih se bo danes v Portimau na Portugalskem za Poletovo kotalkarico Tanjo Romano začelo svetovno člansko prvenstvo, na katerem bo nastopila že devetič, doslej pa je na njem osvojila štirinajst naslovov svetovne prvakinja, skupno pa petnajst medalj.

V obveznih likih bo Tanja nastopila s ciljem, da si z najboljšo možno uvrstitvijo pripravi čim boljše izhodišče v boju za kombinacijsko zlato. Poleg Tanje bosta barve italijanske reprezentance v obveznih likih branili tudi Elisa Giunti in Debora Sbei. Giuntijeva je specialistka za obvezne like in bo danes konkurirala za medaljo, Sbejeva pa na SP prvič tekmuje tudi za kombinacijsko zmago in bo to torej prvi »posredni« dvoboj med njo in Tanjo po lanskem SP v Nemčiji in letošnjim državnim prvenstvom v Roccarasu. Po mnenju trenerja Mojmirja Kokorovca je favorit za zlato mlajša od sester Wojciekowski Julija, ki tekmuje za Nemčijo.

Razmere v Portimau so dokaj neugodne zaradi plošče, ki tekmovalkam ne ustrezajo. Na vseh treningih se je sicer Tanja dobro odrezala, včeraj je bila v ob-

Tanja Romano s svojim štabom (arhivski posnetek)

veznih likih celo boljša kot dan prej, na treningu kratkega programa pa si je privoščila le eno napako. O žiriji, ki je spremljala trening, je Kokorovec dejal, da se mu zdi dobro sestavljena (v njej je tudi Slovenec) in da Tanji ne bi smela biti nenaklonjena, kot je bilo lani na SP v Freiburgu. Kokorovec je še povedal, da

je Tanja napeta kot struna in da vzdruške v taboru italijanske reprezentance zaradi ločitve med njo in Sbejevo, ni najboljše.

V obveznih likih bodo danes nastopile tudi tri Slovenke, varovanki Sama Kokorovca Nika in Teja Arčon ter Lucija Mlinarič.

KOŠARKA - Državno prvenstvo under 19

Podvig Jadrana ZKB

Pri Briščikih so se obetavnim igralcem iz Tržiča oddolžili za poraz v prvem delu

Jadran Zadržna kraška banka - Falconstar 80:77 po podaljšku (22:18, 46:35, 60:52, 71:71)

JADRAN: Bernetič 13, Floridan 15, Škerl 12, Dellisanti 6, Batich, Ban 24, Sacher 8, Longo, Moscati, Kraus, Daneu, trener Walter Vatovec. PON: Bernetič (38) in Floridan (43). TRI TOČKE: Ban 2, Sacher in Škerl 1.

Jadranovi mladinci so v tretjem krogu povratnega dela poskrbeli za lep podvig proti obetavnim vrstnikom tržiškega Falconstara in se jim tako oddolžili za poraz na prvi tekmi, ko je bil odsoten Borut Ban. Tokrat so gostitelji slavili po podaljšku, potem ko so vodili skozi ves regularni del. V teku srečanja so pokazali res svoje najlpše lice in vodili tudi za največ 18 točk. V obrambi mož-moža so bili gostje v povsem podrejenem položaju, tako da se je njihov trener v drugem polčasu odločil za consko postavitev oziroma povečini za varianto »box and one« z agresivnim kritjem razpoloženega Bana. Falconstar je tako polagoma nadoknadil zamujeno in uspel izsiliti podaljšek, saj se jadrancem zadnji met ni posrečil. V dodatnih petih minutah pa so domači kljub odhodu z igrišča nekaterih ključnih igralcev zmogli tesno prevladati nad nasprotnikom, tako da sta bili dobra košarkarska predstava in velika želja po zmagi na koncu poplačani.

Ostali izidi 12. kroga: Pallacastello Trieste Acegas – Cordenons 87:47, Snaidero – Venezia Giulia Muggia 78:57, Roraigrande – Sistema Pordenone sinoči, Corno prost.

Vrstni red: Acegas 20, Sistema 18, Snaidero 16, Falconstar 12, Jadran ZKB in Corno 10, Cordenons in Muggia 4, Roraigrande 0.

Prihodnji krog: Jadran prost.

DEŽELNA PRVENSTVA

Zmaga in poraz borovcev

PRVENSTVO UNDER 17
Barcolana - Bor ZKB 33:51 (8:18, 16:32, 27:48)

Bor ZKB: Gruden, Altin, De Luisa 4, Coccetti 19, Buzzi 2, Mattiassich 8, Vassallo 8, Sternad 4, Bole 5, Kocijančič 4, Gregori. PON: Bole (izključen)

Boruta Bana ni zaustavilo niti agresivno individualno kritje tržiškega moštva

KROMA

Borovci so v prvenstvu Under 17 končno zmagali proti znatno slabši ekipi. Tekma je bila v splošnem grda, saj je bilo veliko solistične igre in forsiranja, predvsem s strani Coccettija.

Proti koncu tekme je kmalu prišlo do pretepa na igrišču med našimi in igralci Barcolane. Eden od le teh je z jasnim rasističnim namenom ozmeril enega od naših z znano tržaško psovko. Oba sta bila izključena. Tekma se je vsekakor končala pozitivno za goste, čeprav so izključena »izgubili« za eno tekmo. (Kocka)

PRVENSTVO UNDER 15
Alba Cormons - Bor ZKB 68:64 (15:16, 42:28, 54:43)

Bor ZKB: Gruden 9, Mandić 8, Matarrese, Milič, Skoko, Coretti, Kocijančič 26, Gregori 15, Semen 6. PON: Kocijančič

Borovci so po vrsti zmag doživeli prvi poraz. Obe ekipi sta igrali slabo, brezvoljno, vendar slab rezultat naših v drugi četrtini (27:12) je pomenil konec tekme.

Čeprav so »plavi« zmagali preostale četrtine, kot je razvidno iz delnih izidov, jim ni bilo dovolj, da bi se dokopali do zmage. Vreden pohvale je bil le Mandić, ki ni zgrešil niti enega meta.

Vredno omembe je enostransko sojenje v korist domačih. (Kocka)

NOGOMET - D-liga

Kras znova danes

Krasovi nogometaši bodo danes ob 14.30 igrali zaostalo tekmo 12. kroga D-lige v gosteh proti Montecchii Maggiore. V taboru repenskega društva upajo, da ne bodo zaman odpovali na 224 kilometrov dolgo pot do kraja v pokrajini Vicenze, kamor so že šli pred desetimi dnevi, ko je sodnik vseh poslal domov zaradi razmočenega igrišča. Tudi današnje vremenske napovedi niso najboljše in v Venetu grozi dež. Montecchio Maggiore je s sedmimi točkami zadnji na lestvici. Ekipa iz Veneta pa ima dve tekmi manj, saj so preložili tudi nedeljsko tekmo proti Esteju. Montecchio je edino tekmo v letošnji sezoni zmagal šele 3. oktobra (2:1 proti Concordii). Nato so štirikrat igrali neodločeno in šestkrat izgubili. Šest od sedmih točk je Montecchio osvojil na domačem igrišču. Gostiteljem torej voda že krepko teče v grlo. Podobno sicer tudi Krasu, ki pa je vseeno bolje postavljen na lestvici. Rdečebelni imajo pet točk več. Montecchio Maggiore igra v D-ligi neprekinjeno od sezone 1998/99. Lani so sicer izpadli (zadnje mesto), poleti pa jih je federacija znova vključila v meddeželno ligo. Varovanci trenerja Marina Kraglja so sinoči opravili zadnji trening, v ponedeljek pa so si privoščili počitek, čeprav je bil na programu lažji trening. »V nedeljo je bilo zelo mraz in fantje so se res potrudili. Nagradil sem jih s prostim dnevom,« je dejal Kragelj, ki danes ne bo imel na razpolago le Dimitra Battija (službene obveznosti). Sodil bo Bertazzoli iz Chiarija. Kras Repen cilja na vse tri točke, s katerimi bi rdečebelni še dodatno popravili položaj na lestvici. V nedeljo čaka Kras še eno pomembno gostovanje, tokrat v Bellunu. Medtem se sušlja, da se za Krasovega branilca Marca Sessija zanima tržiški Fincantieri v elitni ligi, Ciarlins pa za nekdanjega napadalca Viglijanja.

Montecchio-Kras v živo po www.primorski.eu

Tekmo med Montecchii in Krasom Repen Koimpex boste lahko danes v živo spremljali po našem spletu (www.primorski.eu) od 14.30 dalje.

MLADOST - Mladost bo nočoj (20.30) v Doberdobi igrala zaostalo tekmo 9. kroga proti tržaški Chiarboli.

JK ČUPA

Počastil jih je tudi minister Žekš

Blizu zaključka leta je že običaj, da se člani Jadranskega kluba Čupa srečajo ob večerji, kjer je tudi prilika za slovesno podelitev priznanj uspešnim zmagovalcem raznih regat, še prav posebno mladim, ki so si zaradi svoje vztrajnosti in uspešnosti prislužili slovesno počastitev v domačem društvenem okoliščju. Preteklo soboto se je to dogajalo v Briščikih v restavraciji Salsia e rosmarino. Posebno smo bili v klubu veseli in počaščeni, da se je našega srečanja udeležil tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr.Boštjan Žekš. Po začetnem pozdravu predsednika kluba Robija Antonija, zahvali za prisotnost predstavnikom sponzorjev, devinsko-nabrežinskega župana Reta, predsednika barkovljanskega pomorskega društva Sirena Pertota, župana Sardoča s sočasno vlogo člana kluba, dalje predsednika ZSSDI Kuferšina, je v prijetnem vzdušju prehajalo načrtovano dogajanje s priznanji, predstaviti športnikov in krmarjev, pa še dodelitev raznih pokalov. Zaradi bližajoče 40. obletnice obstoja kluba Čupa (bo v letu 2003) je bila za nas prisotnost ministra Žekša res pomembna. Zavedajoč se, da je nadaljevanje opravljenega dela vseh predhodnikov sedanjega vodstva in seveda številnih delavnih in zavednih članov, pomembna naloga za bodoči uspešni obstoj in prihodnost, smo z veseljem prisluhnili vzpodbudnim besedam in čestitki ministra. Sam je poudaril, da smo prvo društvo, ki ga ne sprejme že ob vstopu z naštevanjem lastnih težav. Poudaril je posebno našo povezovalno vlogo na tem področju. Taka oblika slovesnega srečanja ob večerji se je prepletala z razgovori, glasbo, prijetnim vzdušjem, potem, ko je bil predstavljen nov društveni kolektor s slikami izbranimi ob zaključku društvenega fotografskega natečaja. Prvič je bil predstavljen društveni praporček in izročen uglednim gostom in zaslužnim športnikom. (V. Ozbič)

Obvestila

ZAMEJSKO PRVENSTVO V ŠAHU bo letos v soboto, 4. decembra, v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Pričetek bo ob 15.30. Kdor bi se ga želel udeležiti, se mora prijaviti, ker je število mest omejeno. Prijavite se lahko na naslov moblak@libero.it.

SK DEVIN prireja tedensko zimovanje za novoletne praznike od 26. decembra 2010 do 2. januarja 2011 na Prelazu Jochgrimm z možnostjo tečajev smučanja in s Silvestrsko večerjo. Informacije na info@skdevin.it ali na 348 1334086 (Erika).

SK DEVIN začne letošnjo zimsko sezono in prireja trodnevni OPENDAY od 10. do 12. decembra 2010 v Toblachu. Informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

OK Val množično na turnirju v mini odbojki v Štarancanu

Odbojarski klub Val se je v nedeljo udeležil turnirja v mini odbojki v Štarancanu, ki ga je organiziralo društvo Pall. Staranzano s sodelovanjem odbojarske zveze FIPAV iz Gorice. OK Val je nastopil s kar 7 ekipami v minivolleyu in z dvema ekipama under 12, skupno je bilo 27 otrok. Eno ekipo so sestavljali fantki letnik 1999/2000, drugo ekipo pa dekleta letnika 1999. Miniodbojkarji so odigrali skupaj 25 tekem 3:3, ekipi under 12 pa 2 tekmi vsaka, in sicer 4:4. Prav lepo so se odrezali, mali valovci so se veselili številnih zmag. Pohvaliti moramo vse otroke, še posebno najmlajše letnikov 2003 in 2002, ki so lansko sezono igrali mikrovolley in so si tokrat prvič podajali žogo.

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu od danes do nedelje

Slovenski knjižni sejem

Sinoči podelili nagrade - V petek se bodo predstavile tudi slovenske založbe v Italiji

S podelitvijo nagrad se je sinoči v Cankarjevem domu v Ljubljani začel 26. slovenski knjižni sejem. Schwentnerjevo nagrado za življenjsko delo je prejela založnica Neda Pagon. Nagrado za najboljši literarni prvenec, prozno zbirko Kosec koso brusi, je prejel Lado Kralj, nagrado za mladega prevajalca pa Julija Potrč. Podelili so tudi nagrade za naj-
lepeše knjige.

Vrata obiskovalcem pa bo odprl danes in organizatorji do vključno 5. decembra vabijo na sejem z motom Skodelica knjige: polna vsebine za vse starostne skupine. V Cankarjevem domu bodo tudi številni pogovori o knjižnih novostih in trendih v založništvu.

Na sejmu se bo predstavilo 111 razstavljalcev, od tega 88 založb in 23 malih založnikov. Ob knjižnih stojnicah bo sejmsko dogajanje zaznamovalo več kot 120 dogodkov. Tretjina se jih bo zvrstila v okviru Foruma za obiskovalce, ki bo potekal v drugem predverju Cankarjevega doma vsak dan med 10. in 20. uro. V sklopu foruma bodo predstavili več knjig, uprizorili nekaj otroških predstav ter gostili več avtorjev, med katerimi velja omeniti pesnici Nežo Maurer in Svetlano Makarovič. Program bo obsegal tudi vrsto delavnic.

Dopoldanski čas bo na sejmu tradicionalno posvečen predvsem skupinskemu obisku otrok. Program, ki so ga poimenovali Šolski knjigosled, poleg obiska pri nekaterih založnikih vključuje še ogled otroške predstave in pogovor z mladinskimi avtorji: Andrejem Rozmanom Rozo, Janjo Vidmar in Primožem Suhodolčanom.

Debatne kavarne, ki bodo potekale v prvem predverju, bodo ponudile 23 pogovorov. Gostje se bodo med drugim spraševali, kako popularizirati sodobno slovensko poezijo, kakšno je življenje pisatelja, kako rešiti probleme malih založb ter ali naj bodo knjige subvencionirane ali ne. V sklopu Debatnih kavarn bodo obeležili tudi 80-letnico klasičnega filologa Kajetana Gantarja.

Tako na Debatnih kavarnah kot na Založniški akademiji, namenjeni strokovni javnosti, bo beseda tekla tudi o e-založništvu in drugih založniških praksah. Na akademiji v klubu Lili Novy bodo predavali Virginie Claysen in Marc Degouvenain iz Francije, Norbert Schaepe iz Nemčije in Christopher

Maclehose iz Velike Britanije. Velika sprejemna dvorana bo gostila prireditve Pokusimo besedo oz. Odprti oder Društva slovenskih pisateljev, na različnih prizoriščih pa bo na ogled tudi več razstav.

V Klubu Cankarjevega doma bo letos prvič nameščena t.i. poslušalnica poezije Postaja: poezija. V času sejma in uro pred prireditvami bo mogoče s slušalkami poslušati izbor pesmi iz zbirke Molitve Mihe Pintariča, ki jih interpretira Igor Samobor.

Čeprav so se organizatorji sejma že večkrat spraševali, ali naj ga zaradi vse večjega obsega preselijo kam drugam, ta še naprej ostaja v Cankarjevem domu. Eden od razlogov je tudi ta, da so se ljubitelji knjig tekom let navadili,

da je začetek decembra prav tam "njihova postaja". V Literarnem klubu Lili Novy se bodo v petek ob 11. uri predstavile tudi slovenske založbe v Italiji. Mladika, Založništvo tržaškega tiska in Novi Matajur bodo predstavili svoje knjižne novosti ob prisotnosti avtorjev. Srečanja se bodo tako po napovedih ob predstavnikih založb udeležili še Evelina Umek, Marij Čuk, Lida Turk, Liliانا Visintin, Milan Gregorič, Zlata Obed Lokatos, Vera Vetrih, Miran Košuta. Pridružila se jim bo zadruga Dom z vpogledom v literarno dogajanje v Benečiji.

Knjižni sejem prireja Stokovno združenje založnikov in knjigotržcev pri Gospodarski zbornici Slovenije in Cankarjev dom. Vstop je prost.

trtek, 9. ob 19.30 in v soboto, 11. ob 19.30.

V soboto, 4. decembra, ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V sredo, 8. decembra, ob 19.30 / Ingmar Bergman: »Jesenska sonata«.

Mala scena

V petek, 3. decembra, ob 18.00 / Avtorki projekt Gregorja Čušina: »Hagada«.

V ponedeljek, 6. decembra, ob 20.00 / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«.

V torek, 7. decembra, ob 20.00 / Edward Albee: »Običajno ravnovesje«.

V soboto, 11. decembra, ob 21.00 / Tom Dalton Bidwell: »Družba po poti«.

Studio

V petek, 3. decembra, ob 20.00 / Peter Rezman: »Skok iz kože«.

V četrtek, 9. decembra, ob 20.00 / Gregor Čušin: »Hagada«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V soboto, 11. decembra, ob 20.30 / P. I. Čajkovski: »Romeo e Giulietta«. / Ponovitev: v nedeljo, 12. ob 16.00, od torka, 14. dočetrteka, 16. ob 20.30, v petek, 17. ob 18.00 ter v soboto, 18. decembra, ob 17.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Assicurazioni Generali

Danes, 30. novembra, ob 20.30 / Matthew Bourne's swan lake«. Glasbe: P. I. Čajkovski. Koreografija in režija: Matthew Bourne. / Ponovitev: v četrtek, 2. ob 20.30, v petek, 3. ob 20.30 ter v soboto, 4. in v nedeljo, 5. decembra, ob 16.00 in ob 20.30.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 12. decembra, ob 18.00 / Openka glasbena srečanja - kvartet saksofonov »Ensamble 4saxess«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V četrtek, 9. decembra, ob 20.45 / »I Balletti russi, Dagilev e i suoi musicisti«. Solista: Liza Ferschtman - violina in Inon Barnatan - klavir.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V sredo, 1. decembra, ob 20.30 Gallusova dvorana / Slovenska filharmonija: nastopa Cadencee ensemble.

V soboto, 4. decembra, ob 19.30 / »Tradicionalni decembrski koncert«. Nastopajo: Vlado Kreslin, Mali bogovi, Beltinška banda, istrski rocker Livio Morosin in vokalni trio Insingizi iz Zimbabveja. / Ponovitev: v nedeljo, 5. in v ponedeljek, 6. decembra ob 19.30.

V torek, 7. decembra, ob 21.00 Klub CD / Nastopa Vesna Zornik - Tango apasionada (Slovenija).

Kino Šiška

V četrtek, 9. decembra, ob 21.00 Katedrala / Edo Maajka & band (BiH) Doša & band (LJ).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talleria: »Orizzonti limpidi di liberta«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 13. decembra, v tretjem nadstropju, sta na ogled rastavi: »Scultura triestina del '900« ter »Ruggero Radovan (1877 - 1965) l'atelier di uno scultore«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 12. decembra je na ogled razstava Roberte di Camerino »La rivoluzione del colore«.

Galerija Narodnega doma (ul. Fizi 14): v petek, 3. decembra, ob 19.00 bo odprtje razstave društva za umetnost KONS pod naslovom: »Kocka«.

Razstavljajo: Deziderij Švara, Franko Vecchiet, Viljam Lavrenčič, Andrej Furlan, Živa Pahor, Rado Jagodic, Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Megi Uršič Calzi, Jasna Merku, Klavdija Marušič, Andrea Verdela, Robi Jakomin, Janina Cotič, tea Volk, Jana Kalc, Ivan Žerjal, Zvonimir Kalc in Sandi Renko. Daša Grgič pa se bo predstavila s plesno performans. Razstava bo na ogled do 23. decembra, med sledečim urniku: od ponedeljka, do petka ob 17.00 do 19.00. V soboto in nedeljo zaprto.

Narodna študijska knjižnica (ul. S. Francesco 20): je na ogled razstava Sare Conestabo, pod naslovom: »Kralj Petrolej«. Razstava bo na ogled do konca decembra, po urniku knjižnice.

Vhod parka Miramarskega grada: v četrtek, 2. decembra, bo otvoritev razstave: »Giorgio De Chirico. Un maestro silenzioso«. Razstava bo na ogled do 27. februarja 2011.

OPČINE

Bambičeva galerija: v soboto, 4. decembra, ob 20.30 bo odprtje razstave Alda Usberghija » ... okoli mene«. Glasbeni utrinek ob odprtju: Paolo Skabar - violina. Slikarja bo predstavila Jelka Cvelbar.

REPEN

Kraška hiša: Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«, idrijska čipka iz kovinske žice in veljane pločevine. Razstava je na ogled ob nedeljah in praznikih, od 11.00 do 12.30 ter ob 15.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografska razstava Kamnita Istra in cve-toča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

V galeriji A. Kosič (Raštel 5-7/Travnik 62) (vhod skozi trgovino obutev Kosič): je na ogled razstava akvarelov in olij Andreja Kosiča od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15. uro in 19.30.

Galerija Dora Bassi (deželni avditorij v Ul. Roma): do 8. decembra razstavlja Davide Garbuggio in od 28. decembra do 12. januarja 2011 Alessandra Bernardis. Urnik: od ponedeljka do sobote med 10.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it.

V Pokrajinskih Muzejih v goriškem grajskem naselju: je na ogled razstava fotografij zvezdnikov med 30. in 50. leti Artura Gherga; na ogled bo do 31. januarja 2011.

Kulturni dom: Ob 70. letnici Klavdija Palčiča je v Kulturnem domu v Gorici na ogled razstava »Pripovedna prehajanja«. Urnik: do 12. decembra od ponedeljka do petka med 10.00 in 13.00 ter med 16.00 in 18.00 in med prireditvami.

Društvo Ars (Travnik 25): do 8. decembra je na ogled razstava Deziderija Švare z naslovom »Nenapisana pisma...«. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.00 in 19.00.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Marka Modica, z naslovom »Krasmosis« in slikarska regijska razstava JSKD z naslovom »Portreti«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

KOPER

Pretorska dvorana: je na ogled razstava Mojce Klebencetl, Petre Koren in Ane Selija pod naslovom: »Utrinki«.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled likovna razstava Slavka Guština »Trije Svetovi«. Predstavila ga bo Beti Njari. Za odprte razstave bosta prispevala pesnica Patricija Dodič Petra s poezijo ter kitarist in kantavtor Tomaž Ban za glasbeno kuliso.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja:

Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Kulturni dom: je na ogled razstava Danila Jejčiča.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganela.

Krakovski nasip ob Ljubljani: danes, 1. decembra, bo otvoritev fotografske razstave Boruta Likarja »Ples prazničnih luči«. Razstava bo na ogled do 3. januarja 2011.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Bartoli

Danes, 1. decembra, ob 21.00 / Lars Norén: »20 novembre«. Nastopa: Fausto Russo Alesi. / Ponovitev: do sobote, 4. ob 21.00 ter v nedeljo, 5. decembra ob 17.00.

Gledališče Verdi

V soboto, 4. decembra, ob 20.30 / Boris Pahor: »Necropolis«.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

V petek, 3. dembra, ob 21.00 / Francesca Reggiani: »Quello che le donne non dicono«.

V petek, 10. decembra, ob 20.30 / Carlo Goldoni: »La locandiera«. Nastopata: Elena Bucci in Mario Sgross. / Ponovitev: v soboto, 11. ob 20.30, v nedeljo, 12., ob 11.00, v torek, 14. ob 16.30, od srede, 15. do sobote, 18. ob 20.30 ter v nedeljo, 19. decembra, ob 16.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 1. decembra, ob 20.45 / Cesare Lievi: »Il vecchio e il cielo«. Režija: Cesare Lievi. Nastopajo: Gigi Angelillo, Ludovica Modugno, Paolo Fagiolo in Giuseppina Turra. / Ponovitev: v četrtek, 2. decembra, ob 20.45.

V ponedeljek, 13. decembra, ob 20.45 / Will Eno: »Thom Pain (Basato sul niente)«. Prevod: Noemi Abe. Nastopa: Elio Germano. / Ponovitev: v torek, 14. decembra, ob 20.45.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Jutri, 2. decembra, ob 17.00 / Sloven-

ski Dijaški dom Simon Gregorčič, ZSKD in AŠZ Dom vabijo na gledališko predstavo Stena Vilarja: »Kdo si, dedek Mraz?«.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V torek, 7. decembra, ob 20.30 / Tamara Matevc in Boris Kobal: »Poslednji termina(l)tor«. Režiser: Samo M. Strelec.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 1. decembra, ob 19.30 / Beatlegeist

Jutri, 2. decembra, ob 19.00 / Georges Feydeau: »Bumbar«. / Ponovitev: v petek, 3. ob 11.00 in ob 19.30, v soboto, 4., v četrtek, 9. in v petek, 10. decembra, ob 19.30

V ponedeljek, 6. decembra, ib 18.00 / Boštjan Tadel: » Ponudba in povpraševanje«.

Mala dvorana

Jutri, 2. decembra, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine Menek«.

V petek, 3. decembra, ob 20.00 / Ul-ryke Syha: »Zasebno Življenje«.

MGL

Veliki oder

Danes, 1. decembra, ob 19.00 / Mo-lière: »Skopuh«. Ponovitev: v ponedeljek, 6., ob 10.00 in ob 13.00, v nedeljo, 12. decembra, ob 19.30

Jutri, 2. decembra, ob 10.00 in 12.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«. / ob 19.00 / Sater Sheik: »Pomladno prebujenje«.

V petek, 3. decembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Mačka na vroči pločevinasti strehi«. / Ponovitev: v torek, 7. ob 15.30 in ob 19.30, v če-

 Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
<i>Teletekst: str. 316 - 342 - 343</i>
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Clic & Kat - Streljanje v tarčo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

 Rai Uno
6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 11.00, 13.30, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde meteo verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
14.00 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà loro
14.40 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Peregò)
16.10 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti
21.10 Talent show: Ti lascio una canzone...di Natale
23.55 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespà)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

 Rai Due
6.00 Nan.: Love boat
7.00 Risanke
8.00 Variete: L'albero azzurro
9.20 Nan.: Zorro
9.45 Aktualno: Crash - Files
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 20.30, 23.20 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje 33
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
18.45 Nan.: Law & Order - I due volti della giustizia
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Film: Il monaco (akc., V.B. 03, r. P. Hunter, i. S.W. Scott)

23.10 Aktualno: La Storia siamo noi Speciale
0.25 Aktualno: Stracult
1.15 Dnevnik - Parlament

 Rai Tre
6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA
REŠITEV (30. 11. 2010)
<i>Vodoravno:</i> pacek, Lep, anaboliki, dan, larve, anta, Paar, Arduini, D.I., M.R., Nelson, teater, T.G., tra, Enrico Maria, rock, labirint, stoenka, tonel, Ta, Lear, anoda; <i>na sliki:</i> Marco Arduini.

9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Agorà
11.00 Aktualno: Apprescindere
11.10 Dnevnik - kratke vesti
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
19.00 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarrelli)
23.15 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Rai educational

 Rete 4
6.55 Nan.: Charlie's Angels
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 7
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Il burbero (kom., It., '86, r. E. Castellano, i. A. Celentano)
17.25 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Le comiche 2 (kom., It., '92, r. N. Parenti, i. P. Villaggio)
21.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.15 Film: Lolita (dram., ZDA, '97, r. A. Lyne, i. J. Irons)

 Canale 5
6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panucci)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande fratello Pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostnio show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.05 22.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 2.00 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Let'dance! (v. C. Amendola, V. Incontrada)
0.00 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)

 Italia 1
6.00 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Smallville
10.30 Nan.: Terminator: The Sarah Connor Chronicles
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
16.10 Risanka: Sailor moon
16.40 Nan.: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kviz: Trasformat (v. E. Papi)
20.55 Nogomet: Lech Poznan - Juventus

 Tele 4
7.00 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.30 Variete: Dopo il Tg... Nel baule dei tempi (pon.)
8.00 Variete: Mukko Pallino
9.00 Aktualno: A casa del musicista
9.30 Nad.: Betty La Fea
10.20 Dok.: Splendori d'Italia
11.20 Dok.: Cavallo... che passione
12.00 Šport: Super Sea
13.00 23.40 Variete: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
14.35 Aktualno: Videomotori
15.55 Aktualno: Hard Trek
16.55 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.05 Glasb. odd.: Musica, che passione!
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: La saga dei Mc Gregor
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Talk show: A tambur battente
0.40 Variete: 80 nostalgia

 La 7
6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)iPirosò
10.55 20.30 Aktualno: Otto e mezzo
11.30 Aktualno: Movie Flash
11.35 Nan.: Ultime dal cielo
12.35 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
13.55 Film: Il terzo segreto (det., V.B., '64, r. C. Crichton, i. S. Boyd)
16.00 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Adventure Inc.
19.00 Nan.: The District
21.10 Aktualno: Exit - Uscita di sicurezza
0.10 Variete: Victor Victoria

 Slovenija 1
6.10 Kultura
6.15 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Pika Nogavička (pon.)
10.35 Zlatko Zakladko (pon.)
10.50 Igr. nan.: Šola na Sončavi (pon.)
11.20 Dok. odd.: Naravni parki Slovenije (pon.)
11.50 Mednarodna obzorja (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Tednik (pon.)
14.20 Na obisku - oddaja Tv Koper-Capodistria (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risanke: Maks in Rubi
16.05 Kviz: Male sive celice
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 Gledamo naprej
17.30 0.25 Turbulenca
18.25 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
20.10 Film: Temna snov
21.40 Žrebanje lota
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Omizje

 Slovenija 2
6.30 9.00, 0.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški Infokanal
11.00 Nad.: Strasti, 37. del
11.35 Spet doma (pon.)
13.25 Hri-bar (pon.)
14.25 Knjiga mene briga (pon.)
14.50 Glasbeni večer
16.20 Babylon.si (pon.)
16.35 Črno beli časi
16.55 SP v nordijskem smučanju
18.50 Nad.: Umazani ples
19.35 O živalih in ljudeh
20.00 Dok. film: Milijoni skriti v kamnih
21.00 Nogomet: Lech - Juventus - tekma evropske lige
23.00 Glej - Igra minidrame ob 40-letnici eksperimentalnega gledališča
13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Zoom - vsestranska ustvarjalnost
15.00 Dok. odd.: Zgodovina ZDA

15.30 Nautilus
16.00 Biker explorer
16.30 Glasbena oddaja: Zaigrajmo si televizijo
17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 21.45, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Dok. odd.: Italija
20.00 Alpe Jadran
20.30 Dok. odd.: City Folk
21.00 Nogomet: evropska liga, Lech - Juventus, prenos
22.55 Glasb. odd.: In orbita
23.25 Iz arhiva po vaših željah

 Tv Primorka
8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
12.05 Vedeževanje
15.50 Odbojka: Interliga: Salonit Anho - vo - ACH Volley
18.00 Mavrica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, Vreme, Kultura
20.30 Pod drobnogledom
23.30 Videostrani

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro: koledar, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Psihološka obzorja - sodeluje dr. Martina Flego; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga: Bruno Volpi Lisjak: Vonj po morju, 7. nad.; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Govornišvo skozi stoletja (prip. Igor Antič); 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiu Koper: tema ayurveda; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 17.10 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno: Na rešet; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 19.45 Radijska kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Zborovski utrip; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.13, 12.28, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grande; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 9.00, 20.00 Komentar; 9.35 Balandando con Casadei; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 11.00-11.30, 20.30 Gospodarstvo; 11.45-12.15, 21.30 Pogled na FJK; 13.00 Parole e musica; 13.33 Fegiz files; 14.00-14.30 Proza; 14.33, 21.00 Move your MP3; 15.00 La biblioteca di Babele; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00-19.00 In orbita; 20.00-0.00 Večerni RK; 22.00 Classicamente alternato; 23.00 Uomini e dei; 23.30 Nel paese delle donne (pon.); 0.00 RSI.
SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnazium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

8.15 Dobro jutro!; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.15 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganaka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 18.00 Express; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

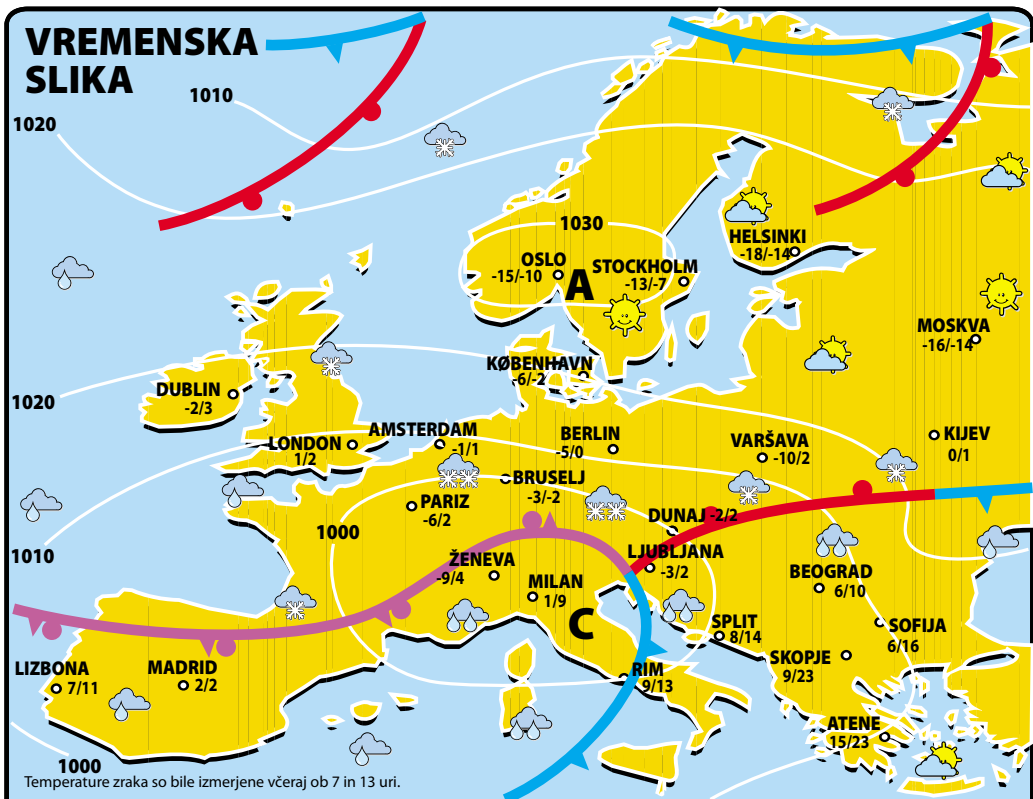
SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 <i>email:</i> trst@primorski.eu Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958 <i>email:</i> gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 € Naročnina za Italijo 280,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 € Letna naročnina za Slovenijo 210,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI oglasit@tmedia.it Brezplačna tel.št. 800912775 Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Danes bo našo deželo dosegla vremenska fronta. V višjih plasteh ozračja bodo dotekali vlažni južni tokovi, v prizemlju pa bodo pihali severovzhodni vetrovi. Jutri se bo nadaljevalo nestanovitno vreme zaradi obsežnega ciklona z mrzlim zrakom v višinah.

Nad južno Skandinavijo je območje visokega zračnega pritiska, drugod nad Evropo pa obsežno ciklonsko območje s središčem nad severnim Sredozemljem. Od juga doteka nad naše kraje vlažen in v višjih plasteh ozračja tudi toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.25 in zahaja ob 16.23 - Dolžina dneva 8.58

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 2.19 in zahaja ob 13.25

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.37 najnižje -29 cm, ob 7.04 najvišje 54 cm, ob 13.52 najnižje -51 cm, ob 20.00 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 1.22 najnižje -28 cm, ob 7.37 najvišje 58 cm, ob 14.27 najnižje -60 cm, ob 20.43 najvišje 29 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv močno obremenjen, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 14,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	-2	2000 m	-4
1000 m	1	2500 m	-3
1500 m	-4	2864 m	-3

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4 in v gorah 4,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

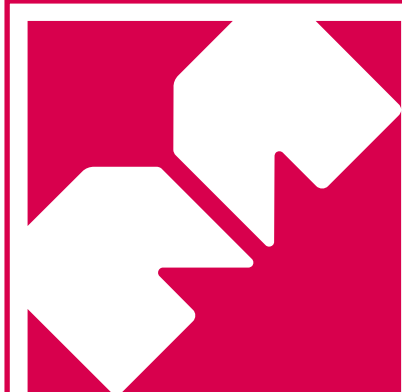
Po nižinah in ob morju se bodo pojavljale zmerne do močne padavine, v hribih bo močno snežilo do dna dolin. Na vzhodnem pasu in na Kraški planoti se bo verjetno pojavljal žled in poledica, dež bo v stiku s tlemi zmrzoval. Dopoldne bo ob morju pihala močna burja. Popoldne pa bo burja oslabela in zvečer ponehala.

Danes bo oblačno s padavinami. Na Primorskem bo deževalo, drugod bo snežilo. Popoldne ali proti večeru bo v južni, vzhodni in deloma osrednji Sloveniji sneg prehajal v dež, zato bosta nastajala žled in poledica. Temperature bodo od -5 do 0, na Primorskem, kjer bo dopoldne še pihala burja, od 3 do 6 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo do pretežno oblačno vreme. Možne bodo plohe, lahko tudi snežne do sorazmerno nizkih nadmorskih višin. Verjetnost ploh bo večja na vzhodnem pasu.

Jutri bodo na vzhodu krajša obdobja sončnega vremena. Predvsem v zahodni, južni in osrednji Sloveniji pa bodo občasno krajevne padavine.

Razvade

iz Mercatorja

1 DECEMBER do **6 DECEMBER**

SREDA

PONEDELJEK

TOP PONUDBA

27% ceneje

1,58 EUR

Skuta
lahka, 500 g
Ljubljanske mlekarne, Ljubljana
Redna cena: 2,18 EUR

6,55 EUR

Mlado goveje stegno
brez kosti, postreženo, cena za kg različni dobavitelji

12 EUR
prihranek za kg

17,99 EUR

Kraški pršut
brez kosti, kos ali polovica, vak. pak., cena za kg Kras, Sezana
Redna cena v Kosu: 29,99 EUR
Redna cena za razrez: 37,03 EUR
Akcijska cena za razrez: 22,21 EUR

30% ceneje

1,09 EUR

Kruh
štruca, francoska, bela, postreženo, nepakirana, 400 g
cena za kos
Redna cena za kos: 1,56 EUR

2,73 EUR

ali postreženo, nepakirana, cena za kg
Mlinotest
Redna cena za kg: 3,90 EUR

35% ceneje

1,09 EUR

Čokolada Gorenjka
Zlahtna, temna, s 75% kakava, 100 g
Žito Gorenjka, Lesce
Redna cena: 1,69 EUR

Ne zamudite!

Pred
Mercator Centrom Koper II
vsak dan v decembru
brezplačno sankanje na
adrenalinskem ledenem
sankališču.

Še veliko drugih izdelkov po ugodnih cenah boste našli v letaku na www.mercatorsi in v naših prodajalnah:

MERCATOR CENTER KOPER
Dolinska c. 1a, Koper (smer Pula)
Odprto: od ponedeljka do petka od 9. do 21. ure
sobota od 8. do 21. ure
nedelja od 9. do 17. ure

MERCATOR CENTER NOVA GORICA
Industrijska c. 6, Kromberk
Odprto: od ponedeljka do petka od 9. do 21. ure
sobota od 8. do 21. ure
nedelja od 9. do 17. ure

MERCATOR CENTER KOPER II
Kolodvorska c. 4, Koper (smer Center)
Odprto: od ponedeljka do sobote od 8. do 20. ure
nedelja od 8. do 15. ure